CEYLON

INDISCHE VOLKSBELANGEN

DOOR

A. W. P. VERKERK PISTORIUS

'S GRAVENHAGE
MARTINUS NIJHOFF
1874

HD
4875
.C4
P68

Gedrukt bij C. A. VAN REYN te 's Gravenhage.

AAN

ZIJNE EXCELLENTIE, DEN MINISTER VAN KOLONIËN,

WORDT DEZE ARBEID

EERBIEDIG OPGEDRAGEN

DOOR

DEN SCHRIJVER.

INHOUD.

Bladz.

EEN WOORD VOORAF 1

DE HEERENDIENSTEN EN HUNNE AFKOOPBAARSTELLING.

I. Geschiedenis der heerendiensten op Ceylon tot hunne afkoopbaarstelling in 1848 . . 15

II. Verordening nopens den afkoop der heerendiensten, haar gebreken en deugden, hare werking en uitkomsten 50

HET VOLKSONDERWIJS OP CEYLON 87

BIJLAGEN.

A. Report of the services tenure commissioner, in Ceylon, for 1870 185

B. The road ordinance, 1861 211

C. The branch road's ordinance 258

EEN WOORD VOORAF.

In het begin van 1872 bezocht ik, tijdens mijn verblijf te Point de Galle, den ouden maha-moodliar Petrus Dias Abésinha. Na reeds een deel van Ceylon doorreisd en de Engelschen zelven over het beheer dier kolonie geraadpleegd te hebben, wilde ik, om mij tegen eenzijdige opvatting te vrijwaren, ook het oordeel vernemen van dien, om zijn ervaring, verstand en karakter, alom geroemden inlandschen groote. De innemende en nog levenslustige grijsaard, die, na voleindigde loopbaan, op eene eenvoudige villa aan den weg naar Matara verblijf houdt, zag misschien wel voor het eerst ten zijnent een Hollander, en wilde deze gelegenheid niet voorbij laten gaan, om mij een aantal gedenkpenningen en geschenken in zilver te toonen, waarmede zijne voorzaten, »in erkentenis en belooning" — zoo luidden de randschriften — »van hunne beweezene trouwe teegens (de Oost-Indische) kompagnie." vereerd waren door het vroeger bewind. Dit bracht ons ge-

sprek als van zelf op het Hollandsch en, in vergelijking daarmede, het Engelsch bestuur. Ofschoon, volgens hem, de Sinhaleesche hoofden en grooten geen reden hoegenaamd hadden, om aan het laatste de voorkeur te geven, welks toeleg steeds was geweest, om hun gezag te verkleinen en de bevolking hoe langer hoe meer daaraan te onttrekken: zoo meende hij toch, dat de massa der inlanders bij de verwisseling van heerschers op het einde der vorige eeuw over het geheel had gewonnen. Met het oog op den grooten vooruitgang, sedert de jeugd van den moodliar zichtbaar, in hun kleeding, voeding en huisraad, viel dit, zijns inziens, niet te ontkennen. En zooals hij niet dikwerf genoeg met nadruk scheen te kunnen herhalen, moest de hoofdoorzaak dier vermeerderde welvaart in de afkoopbaarstelling en het matig gebruik der heerendiensten gezocht worden.

De bewering, dat de heerschappij van den Brit voor het gros der bevolking de voorkeur zoude verdienen boven de onze, laat ik voorshands onbesproken. Voor het overige schijnt echter de uitspraak, daareven vermeld, voor geen tegenspraak vatbaar. Zij wordt door ieder beaamd [1]. En hetzij men de verslagen der

---

[1] Zoo zegt de vroegere Minister van Koloniën, Graaf Grey, omtrent de stelling der inlandsche hoofden op Ceylon:

„Perhaps more might have been done in Ceylon and elsewhere to render the spread of civilisation, and the establishment of a system of government by which the lower classes of the people are protected from

ambtenaren bij het binnenlandsch bestuur en der gouverneurs van Ceylon, of de geschriften van bijzondere personen en van Engelsche staatslieden [1] raadpleegt, men verkrijgt bij allen den indruk, dat het regeeringsbesluit, waarbij de heerendiensten weder op Ceylon ingevoerd en gelijktijdig afkoopbaar gesteld zijn, den eersten stoot heeft gegeven tot den grooten vooruitgang dezer kolonie sedert het bestuur van Lord Torrington (1847—1850).

Bevreemding kan dit trouwens niet wekken. In een tropisch land, waar de behoeften eener weinig beschaafde bevolking gering zijn en zonder veel inspanning kunnen vervuld worden, waar derhalve het aanbod van handenarbeid niet ruim is, zijn, zonder eenigen twijfel, de heerendiensten onmisbaar. Zonder de bevolking daartoe te noodzaken, zouden, tenzij tegen buitensporige, aan den arbeid ongeëvenredigde kosten, de werken van openbaar nut en in 't bijzonder

---

oppression, consistent with the maintenance of the relative position in the native society of those who have hitherto been at its head. This would have been highly desirable, because it would avert much danger and greatly promote the progress of improvement, if the natural leaders of such a society could be made friends instead of secret enemies to British authority, by finding their interests attended to and their feelings consulted. (The Colonial Policy of Lord John Russell's administration, by Earl Grey. Vol. II. p. 181.)

[1] Zie behalve het reeds genoemde werk van graaf Grey, Review of the Colonial Policy of Lord J. Russell's administration, by Earl Grey, 1853; and of subsequent Colonial history. By the Rt. Hon. C. B. Adderley, M. P., 1869. Vol. II. p. 330.

de middelen van verkeer, die de eerste voorwaarde zijn voor de ontwikkeling van een land, niet aangelegd of in stand worden gehouden. Ceylon, waar die overoude belasting tweemaal afgeschaft en tot tweemalen toe weder ingevoerd is, heeft dit met schade en schande geleerd. Aan het nut der persoonlijke diensten paren zich echter, wie zal het ontkennen, groote bezwaren en misbruiken, welker schadelijke invloed, in de eerste plaats op den landbouw, niet achterwege kan blijven. [1] Sommigen dezer kan geen regeling of toezicht, hoe streng ook, genoegzaam te keer gaan. Ik noem slechts de knevelarijen, waartoe deze diensten den inlandschen hoofden de gelegenheid bieden. Het eenig afdoende middel, de eenige waarborg daartegen, is in de afkoopbaarstelling van den jaarlijks verschuldigden arbeid gelegen, waardoor aan ieders keuze wordt overgelaten, om de belasting in arbeid te vervangen door een belasting in geld. Nog een ander groot voordeel levert dit op. Niet overal, en dikwerf slechts tegen zeer hooge loonen, vindt men personen, bereid en genegen, om de door iemand verschuldigde diensten in diens plaats te verrichten, zoodat het meerendeel, ook der nijvere en meer gegoede heerendienstplichtigen, geene plaatsvervangers

---

[1] Deze bezwaren zijn reeds in meer dan één geschrift opgesomd. Zie o. a. mijne „Studiën over de Inlandsche Huishouding in de Padangsche Bovenlanden."

kan stellen. Indien het gouvernement zelf zich echter met het laatste belast, en ieder, tegen de storting eener matige som in 's Lands kas, volkomen vrije beschikking over zijn tijd kan erlangen, dan vervalt een der grootste, tegen de persoonlijke diensten aangevoerde bezwaren. Om kort te gaan, de ervaring heeft op Ceylon geleerd, dat de afkoopbaarstelling der staatsheerendiensten een even gewenscht als voldoend correctief is der met die instelling gepaard gaande nadeelen.

Ook in onze bezittingen wint die overtuiging hoe langer hoe meer veld. Dat men er echter tot dusver het voorbeeld van Ceylon niet heeft gevolgd, vindt, naar alle gedachten, hoofdzakelijk daarin zijn grond, vooreerst, dat men huiverig is een maatregel te nemen, welks gevolgen men niet geheel overziet, en ten andere, dat de gegevens gemist worden ter juiste bepaling eener, de thans van ieder gevorderde jaarlijksche diensten equivaleerende, geldsom; de grondslag der tot dusver gemaakte berekeningen mist althans alle waarde. Het kan dus zijn nut hebben, den blik naar Ceylon te richten, waar bedoelde maatregel reeds sedert het vierde eener eeuw met goed gevolg ingevoerd is, waar men grooter ervaring omtrent de heerendiensten in 't algemeen dan wellicht in eenige andere kolonie opgedaan heeft, en eindelijk, waar land en volk, regeering, maatschappij en beschaving, zoo groote overeenkomst met onze bezittingen aanbieden.

De ingenomenheid met het Engelsch koloniaal bestuur is ten onzent niet groot, en de instellingen der Britsche bezittingen acht men voor de onzen niet passend. Ten deele, dunkt mij, is dat oordeel gegrond. Het stelsel toch, volgens welk eene kolonie of bezitting bestuurd wordt, hangt in de eerste plaats af van de betrekking waarin zij tot het moederland staat; uit die betrekking vloeien de grondbeginselen van koloniaal bestuur voort. Ceylon nu, schoon een van Engelands kroonkoloniën, met welke uit staatkundig oogpunt onze bezittingen nog het meest overeenkomen [1],

---

[1] Eene opheldering is hier wellicht ter snede.

De Britsche onderhoorigheden worden onderscheiden in koloniën en bezittingen.

Onder koloniën verstaat men, strikt genomen, uitsluitend zulke gewesten, welker bevolking geheel of voor verreweg het grootste gedeelte, afkomstig is van het moederland, hetzij deze de oorspronkelijke bewoners verdrongen, of een onbewoond land in bezit heeft genomen. Dus koloniën in den ouden zin van het woord, volksplantingen. Zij hebben, ipso jure, recht op zelfbeheer, en zijn dus voor het meerendeel in het genot van representatieve instellingen, terwijl het Parlement van het moederland ('t Imperial Parliament) haar natuurlijke en opperste wetgever is. (Canada, Newfoundland, de meeste Australische koloniën en Nieuw-Zeeland). Aan enkele koloniën, zooals Westelijk Australië, St. Helena en Hongkong, heeft evenwel het Parlement tot dusver eene volksvertegenwoordiging onthouden, en overigens haar bestuur op gelijke leest geschoeid als dat der kroonkoloniën.

Bezittingen noemt men daarentegen alle gewesten, waar Engelschen, in verhouding tot de inheemsche bevolking, verreweg de minderheid uitmaken. Zij staan, rechtens, niet onder het Parlement, maar onder de Kroon, m. a. w., het opperbestuur over bezittingen berust bij den Koning. Sommige bezittingen zijn uitsluitend militaire posten en staan dus onder militaire dictatuur (Gibraltar, Helgoland), aan anderen heeft de Kroon eene constitutie verleend, of een in de bezitting zelve gevestigd wetgevend

is ten aanzien van het moederland in eene andere stelling geplaatst dan ons rijk in Oost-Indië. Reeds sedert vele jaren toch, heeft Engeland afstand gedaan van alle rechtstreeksche voordeelen, zoowel van zijne bezittingen als van zijne koloniën, en getroost het er zich zelfs jaarlijks eene uitgave voor, ten bedrage van, bedrieg ik mij niet, drie millioen pond. Uit stoffelijk

---

lichaam met een representatief element (West-Indische bezittingen, Kaap de Goede Hoop, Malta); ten aanzien van enkelen, eindelijk, heeft de Kroon hare wetgevende macht, niet, of althans slechts voor een minder gedeelte, uit de handen gegeven. Dit zijn de zoogenaamde kroonkoloniën (Ceylon, Laboean, Straits-settlement, Natal). In het dagelijksch beleid van zaken mengt zij zich echter zelden. De kroonkoloniën hebben namelijk allen een Wetgevenden en een Uitvoerenden Raad (Legislative and Executive Council). De laatste komt in zijne functiën overeen met onzen Raad van Indië, en bestaat uit eenige hoofden van departementen en andere hoofdambtenaren, met wier overleg de koloniale wetten of ordonnanciën worden ontworpen. De Wetgevende Raad is echter uit tweeërlei elementen samengesteld, vooreerst uit de leden van den Uitvoerenden Raad (officiële leden), en ten andere uit vertegenwoordigers, zooveel mogelijk, der verschillende in de bezitting gevestigde volksrassen (privaat leden). De benoeming der privaatleden geschiedt door de Kroon, op voordracht van den gouverneur, of voorloopig door den gouverneur zelven, behoudens de goedkeuring der Kroon. Voorheen had uitsluitend de gouverneur het recht van initiatief in het voorstellen van wetten, thans alleen ten aanzien van zulken, waarbij 's Lands gelden gemoeid zijn. Alle wetten zijn overigens aan de bekrachtiging van het opperbestuur onderworpen, die echter zelden of nooit wordt onthouden, zoodat de Kroon hoofdzakelijk door middel van de instructies, den gouverneurs bij hunne aanstelling gegeven, den gang van zaken in eene kolonie beheerscht. Heeft echter de Kroon zoowel het opper- als het dagelijksch medebestuur (the paramount and concurrent power of legislation) in alle kroonkoloniën, zoo treedt niettemin het Parlement, wanneer daaraan behoefte blijkt te bestaan, tusschen beiden (Zie Colonial Constitutions. By Arthur Mills. p. 23 en vlgd. Zoomede Colonization and Colonies. By Merivale).

oogpunt, is dan ook de eenige reden, waarom het zich niet ontdoet van die lastposten, deze, dat zij, onder Britsch bestuur, een vast débouché voor de voortbrengselen van het moederland opleveren; terwijl zij, aan zich zelven overgelaten, tot regeeringloosheid zouden vervallen, in beschaving en welvaart achteruit zouden gaan, en dien ten gevolge haar handelsverkeer met het moederland gaandeweg zoude afnemen, en wellicht zelfs ophouden [1].

Wij daarentegen zien in rechtstreeksche baten, zoo niet het eigenlijke doel van bezittingen, dan toch een rechtmatigen eisch van het moederland. Daarvan afstand te doen, schijnt ongerijmd, zoowel aan onze liberale als conservatieve bewindslieden, en schoon de eersten dien eisch minder hoog mogen stellen, beiden erkennen zijne gegrondheid, beiden stellen dien in het koloniaal beheer op den voorgrond. Hoe men over dit beginsel ook denke, zooveel is zeker, dat het tot nog toe een overwegenden invloed gehad heeft, en dien, naar alle gedachten, zal blijven behouden. Weleer heeft Engeland hetzelfde beginsel gehuldigd. Sints het verzet en de losscheuring van het meerendeel zijner Amerikaansche koloniën, heeft het dit echter, eerst noodgedrongen, later vrijwillig, ook voor zijne bezittingen, gaandeweg laten varen. Volkplantingen mogen echter

---

[1] Zie Colonial Policy. Earl Grey. Preliminary Remarks.

hare zelfstandigheid kunnen herwinnen en handhaven — koloniale bezittingen tusschen de keerkringen, waar de Europeanen eene kleine minderheid uitmaken, en die ten eenemale afhankelijk zijn van het moederland, naar alle waarschijnlijkheid niet. Voor ons zal zich dus tot de opoffering van het koloniaal batig saldo vooreerst wel geen drangreden voordoen. Trouwens, eene gedragslijn als die van Engeland te volgen, zou het vermogen van ons Lilliput verreweg overschrijden.

Uit dit verschil in de financieële betrekking tusschen moederland en koloniën, laat zich meer dan éene afwijking tusschen de instellingen der Britsche bezittingen en der onzen verklaren. Engeland heeft aan zijne koloniale bezittingen tot zekere hoogte het recht van zelfbeheer, van self government, kunnen schenken, 't welk met ons koloniaal stelsel, dat de bezittingen dienstbaar maakt aan het financieel belang van het moederland, onbestaanbaar zou zijn, — onbestaanbaar althans, zoolang de koloniale bijdrage, aan de schatkist verschuldigd, niet bepaald en vastgesteld is. Of om een ander voorbeeld te nemen, op Ceylon kan men, ofschoon slechts noode, de verplichte koffiecultuur missen, daar deze bezitting slechts te voorzien heeft in eigen behoeften, — onontbeerlijk daarentegen is die Pactolus, als een der hoofdbronnen van het koloniaal batig saldo, in onze bezittingen. Dat men ooit eene belasting zal vinden,

welker opbrengst zoo ruim is in verhouding tot haren druk, komt schrijver dezes althans, die ter opsporing van zulk een aequivalent te vergeefs éene reis heeft ondernomen naar Ceylon, voor het minst twijfelachtig voor. Wanneer men ons dus, ter afschaffing dier nog vaak zoo averechts beoordeelde staatskoffiecultuur, het voorbeeld der Britsche bezittingen voor oogen wil houden, dan is de afwijzing daarvan even gegrond als rechtmatig.

Niet alle Engelsche instellingen zijn echter in strijd met ons koloniaal stelsel. Allerminst de afkoopbaarstelling der persoonlijke diensten. Niet alleen dat zij de krachten eener kolonie ontkluistert, zij schaadt ook geenszins de schatkist, mits de afkoopsom in evenwicht zij met den thans verschuldigden arbeid. Zij ligt dan ook op den weg van elke regeering, welke richting zij ook toegedaan zij, en daar ze grooter weldaad voor de bevolking zou zijn, dan al wat sints jaren voor deze gedaan is, kan zij der regeering niet na genoeg aan het hart gelegd worden. Vandaar de breede behandeling dezer aangelegenheid in mijne eerste, hierachter volgende nota.

Tot zoover over de persoonlijke diensten.

Mijne tweede nota behelst het op Ceylon, van regeeringswege gegeven, volksonderwijs. Ze ware achterwege gebleven, had ik slechts mijn eigen gevoelen geraadpleegd. Beheerscht door beginselen, die tegen ons stelsel van bestuur en niet minder tegen de openbare

meening, zoowel hier te lande als op Java, gekant zijn, o. a. op de volkomen gelijkstelling van Europeanen en inlanders, van het overheerschend en het overheerschte ras, kan de organisatie van het gouvernementsonderwijs, kan de volksschool op Ceylon ons niet met vrucht tot voorbeeld gesteld worden. Aandrang van achtenswaardige zijde, om ter vergelijking van Java met Ceylon, ook over het onderwijs in laatstgenoemde kolonie verslag uit te brengen, heeft mij echter doen zwichten voor het gevoelen van anderen, en mij voor deze nota eerst in »de Gids" eene plaats doen verzoeken, en ze thans weder in dezen bundel doen opnemen. Met geheele onvruchtbaarheid behoeft ze trouwens niet geslagen te zijn. De regeling namelijk, volgens welke op Ceylon van gouvernementswege onderstand wordt verleend aan bijzondere, 't zij neutrale of godsdienstige, scholen, verdient wellicht onzerzijds navolging. In onze bezittingen zijn alle godsdienstige scholen van staatshulp buitengesloten, niet, zooals ik weleer, minder goed ingelicht, meende, wijl Evangelieverbreiding door onze regeering geducht wordt; maar omdat men, aan Christen-zendingscholen subsidie verleenend, billijkerwijs die niet zou kunnen onthouden aan de Mohammedaansche scholen der inlanders. En alleen in het laatste ziet men, uit staatkundig oogpunt, gevaar. Dit is echter, naar veler inzicht, denkbeeldig.

Want, vooreerst behoeft men geene hooge eischen tot het erlangen van subsidie te stellen, om geen der inlandsche scholen daarin te doen deelen. Ten andere kan juist het geven van onderstand, gelijk het geval is op Ceylon, als middel aangewend worden, om de leiding van het onderwijs in handen te krijgen, en het schadelijk element trapsgewijs daaruit te verwijderen. Er bestaat dus nog eenige hoop, dat de Regeering, tot ander inzicht gerakend, de scholen der zendinggenootschappen voor een anders wis verval zal behoeden. Of kan men in gemoede beweren, met het oog op de velerlei diensten, door zending- en bijbelgenootschappen aan wetenschap en verlichting bewezen, dat de zaak der beschaving hier niet mede gebaat zoude zijn? [1]

Mijne gegevens, zoowel over het onderwijs als de staatsheerendiensten, zijn grootendeels aan officiële stukken ontleend en, blijkens de vele door mij aangehaalde dépêches, niet het minst aan de Blue Books of de Parliamentary Papers. Ik had trouwens in dit opzicht geen keuze. De klacht van Sir Emerson Tennent, dat bij schier ongeëvenaarden rijkdom van bouwstoffen voor de vroegere geschiedenis van Ceylon, men te vergeefs alle boekerijen zal raadplegen over den tegenwoordigen staat dier kolonie, is ook thans

---

[1] Men raadplege Herman Merivale's „Lectures on Colonisation and Colonies, delivered before the university of Oxford, in 1839, 1840 and 1841.

nog ten deele gewettigd; want over haar beheer en economischen toestand behelst ook het overigens zooveel omvattende werk van dien vroegeren secretaris en luitenant-gouverneur van Ceylon nagenoeg niets. Ook Pridham's berichten (An Historical, Political, and Statistical Account of Ceylon and its dependencies. By Charles Pridham) dienaangaande zijn schaarsch en, naar 't mij voorkomt, niet altoos betrouwbaar. Wat eindelijk de reeds genoemde werken van Grey en Adderly en dat van Sir George Barrow Bart (Ceylon. Past and Present) betreft, de eersten bevatten slechts een overzicht, uit staatkundig oogpunt, van den gang van zaken op Ceylon sedert 1848, en het andere niet veel meer dan de aanstipping van wat de belangstelling eens dilettants in koloniale zaken het meest opwekt. En hiermede zijn, voor zoover mij bekend is, alle geschriften genoemd, waarin over de administratie van Ceylon in de laatste jaren gerept wordt.

Uit de bronnen, en slechts daaruit, te hebben geput, kan trouwens in geen geval schaden. Er ligt een waarborg in, vlei ik mij, voor de juistheid en nauwkeurigheid mijner opgaven.

Mij rest nog, met erkentelijkheid de schier Hollandsche hulpvaardigheid te gedenken, in de eerste plaats, van Sir Hercules Robinson, den vorigen gouverneur van Ceylon; voorts van de heeren A. M. Ferguson, hoofdredacteur van den Colombo-Observer, Walter I. Sendall, vroeger

directeur van onderwijs in genoemde kolonie, en vooral van den geleerden, thans reeds verscheiden, Johann Nietner, die, in zijne jeugd met Alexander von Humboldt bevriend, op meergevorderden leeftijd het stille en grootsche gebergte van Kandy en Ouva boven het woelig Berlijn en den kunstigen aanleg van Potsdam verkoos, en in wiens bekoorlijken bungalow Fernland ik even aangename als leerzame dagen doorgebracht heb; eindelijk, van de meeste personen, welke ik op Ceylon ontmoet heb. Daar ik hun mijnen dank niet in dit geschrift kan betuigen, blijft mij slechts de erkenning van hunne behulpzaamheid en voorlichting over.

Nog éene opmerking ten slotte. Drie of vier maanden lang heb ik Ceylon doorkruist, dat Lanka der Indiërs, waaraan de schoonheid zelve, zooals naar waarheid gezegd is, haren gordel vermaakt heeft. En al worden hierbij geene gouden vruchten uit dat lustoord aangeboden, zoo vertrouw ik toch, dat de eenvoudige verordening nopens den afkoop der staatsheerendiensten een voedzame vrucht, geschikt ter overplanting, zal blijken. Mocht ik mij in die hoop niet bedriegen! Want het reizen op zich zelf moge niet zonder vluchtig genot zijn, er voor het land zijner inwoning eenig nut van te trekken, is, voor ieder weldenkende, plicht en een blijvend genot tevens.

DE HEERENDIENSTEN EN HUNNE AFKOOPBAARSTELLING.

I.

Ik stel mij in de eerste plaats voor, de geschiedenis der heerendiensten op Ceylon onder het Britsch bestuur tot hunne afkoopbaarstelling in 1848, met korte trekken te schetsen. Tot juiste waardeering van den tegenwoordigen staat dezer instelling, is voor het minst eene aanstipping der belangrijkste, achtereenvolgens door haar ondergane veranderingen, noodig en wenschelijk.

Gaan we daartoe vooraf den oorspronkelijken aard van die diensten op Ceylon, in verband met het grondbezit, na. Ook met het oog op onze bezittingen kan dit van eenig nut of belang zijn. Ceylon, waar nooit de Islam geheerscht heeft en tot in het begin dezer eeuw een Hindoesch bestuur was gevestigd; Ceylon, dat over vier en twintig achtereenvolgende

eeuwen tal van kronieken bezit, die Hindostan's oorkonden in waarde verreweg overtreffen [1] en, aan de altoos brandende lampen in de tempels van Boedha gelijk, bij het onderzoek voorgelicht hebben, 't welk door het Engelsch bestuur op dat eiland ingesteld is naar heerendiensten en grondbezit beiden; Ceylon biedt eene uitnemend goede gelegenheid aan, om beider regeling, toestand en aard, onder zuiver Hindoeschen invloed, in het helderst daglicht gade te slaan. In onzen Indischen Archipel schijnt dit ondoenlijk. En, ook dien ten gevolge, tast men er in menig gewest nog rond in het duister, omtrent de rechten des Souvereins op den grond. Vermengd als er alle oude instellingen zijn met veelsoortige, grootendeels aan den Islam ontleende bestanddeelen, en bij volslagen gemis van vertrouwbare, tot den Hindoe-tijd reikende bronnen, leidt het onderzoek naar het grondbezit, hoe grondig en nauwgezet het ook ingesteld worde, er slechts tot twijfel en tweespalt. Wil men een voorbeeld? Eene

---

1 Van de eerwaardigste dezer kronieken, waarvan het eerste gedeelte in de vijfde eeuw onzer jaartelling, en het overige, omstreeks 1266, onder den vermaarden vorst Prakrama Bahoe en diens opvolgers naar authentieke bronnen te boek is gesteld: — van den Mahawanso zegt Sir Emerson Tennent, in deze de echo van Prinsep:

„It stands at the head of the historical literature of the East, unrivalled bij anything extant in Hindostan, the wildness of whose chronology it controls, and unsurpassed, if it be equalled, by the native annals of China or Kashmir." (Ceylon Vol. I, p. 516).

vóor een paar jaren, op Sumatra's Westkust gehouden, officieele enquête heeft, in overeenstemming met vroegere nasporingen, tot de meening geleid, dat alle grond, woest of bebouwd, er het eigendom was van de bevolking, niet van den Staat. De regeering heeft echter, ten opzichte der woeste gronden althans, er onlangs het tegendeel uitgemaakt. De Staat, niet de bevolking, zoude er vrijelijk over mogen beschikken. De motieven van dit regeeringsbesluit mogen geheel onbekend zijn, het leidt niettemin tot rechtmatigen twijfel omtrent de juistheid der vroeger verkregene uitkomsten. Waaruit weder volgt, dat er, uit wetenschappelijk oogpunt althans, hoegenaamd geene zekerheid meer bestaat omtrent den eigenlijken rechtstoestand van deze gronden. In die duisternis nu, werpt de zekere kennis der oude Hindoesche inzettingen een straal zuiver licht, en al lost zij het vraagstuk der rechten van staat en bevolking op den grond van Sumatra niet op, zij is toch de eerste stap tot zijn oplossing. Zonder eenig practisch belang is dit niet. De regeering is voorzeker bevoegd, in de traditioneele rechten des souvereins, in welk deel onzer bezittingen ook, de veranderingen te brengen welke, haars inziens, het algemeen belang vordert; zoodat het gezegde besluit, waarbij de Staat zich op den woesten grond van Sumatra recht van eigendom toekent, ook dan nog

ten volle gewettigd zou zijn, indien onwederlegbaar aangetoond werd, dat de vorsten van Menangkabau dit recht nooit gekend hebben. De wetenschap dier overgeleverde rechten kan niettemin ter dege van practisch gewicht zijn, wanneer, onverhoopt, de tenuitvoerlegging van bedoeld regeeringsbesluit bij de fiere Sumatraansche bevolking op bezwaren mocht stuiten. En of die in geen geval zullen voorkomen, zal alleen de tijd kunnen leeren. In elk geval behoudt zulk eene oplossing, als daareven bedoeld werd, hare wetenschappelijke waarde. Aan sommigen heb ik alzoo gemeend een dienst te bewijzen, door het fraaie verslag, waarin de Hindoesche aard van grondbezit en heerendiensten klaar en bondig uiteengezet is, in zijn geheel aan dit stuk toe te voegen (Zie Bijlage A). Trouwens, niet om deze reden alleen ben ik daartoe overgegaan. Ook uit een ander oogpunt is die bijlage leerzaam. Schoon de staatsheerendiensten meer dan éenmaal op Ceylon afgeschaft en weder ingevoerd zijn, om ten laatste afkoopbaar te worden gesteld, zijn de privaatheerendiensten, of zoodanige diensten, welke door grondeigenaren van de opgezetenen hunner landen geëischt worden, tot den huidigen dag in een groot deel der kolonie onaangeroerd blijven bestaan. Ter vervanging van deze privaatdiensten door eene belasting in geld, heeft in 1870 de gouverneur Sir Hercules Robinson eene commissie in het leven geroepen, die,

uit den aard harer opdracht, gehouden aan groote nauwlettendheid, bedoeld verslag in het licht heeft gegeven. En al moge de toestand in onze bezittingen nog bij lange niet rijp zijn voor een gelijksoortigen maatregel, vroeger of later zal er ook ten onzent toe moeten overgegaan worden. In dat geval biedt deze bijlage wellicht een bruikbaren leiddraad, eene vingerwijzing althans. Voor ons tegenwoordig doel kan met de aanhaling der volgende hoofdpunten volstaan worden.

De souverein wordt erkend als opperheer van den grond. Dit is echter slechts eene fictie. Hij heeft geen recht van beschikking, geen eigendomsrecht op den grond. Krachtens die fictie is evenwel het grondbezit, juister de grondeigendom, met heerendiensten bezwaard, welke dus alleen op den grond rusten; een persoonlijk servituut zijn ze uiteraard niet. Zij hebben onder de oude vorsten van Ceylon hoofdzakelijk bestaan in arbeid aan de openbare werken en krijgsdiensten. De maatstaf eindelijk, naar welken zij werden berekend, was deze. Voor een stuk gronds, toereikend tot het onderhoud eener gansche familie, werd de arbeid gevorderd van éen man gedurende zes maanden 's jaars.

Behalve hun fictief recht op den ganschen bodem des rijks, hadden de vorsten ook uitgestrekte gronden in eigendom. Nevens hen waren groote grond-

eigenaars, ten eerste, aanzienlijke hoofden, en voorts de landskerk, de Brahmaansche in het noordelijk, de Boedhistische in het zuidelijk gedeelte des eilands, welke laatste naar gissing een derde van alle bebouwde gronden op Ceylon in eigendom heeft. De opgezetenen dezer landen waren gehouden tot het verrichten van diensten, bij wijze van huur, voor de perceelen die zij in tijdelijk of erfelijk bruikleen hadden ontvangen. Die diensten vonden hun aanwending in de bebouwing van een stuk gronds, 't welk de landheer uitsluitend ten zijnen gebruike behield, en voorts ter besparing van allen in geld bezoldigden arbeid, hetzij binnen of buitenshuis.

De heerendiensten op Ceylon zijn dus oorspronkelijk van tweeërlei aard. Vooreerst, feudale of staatsdiensten, welke ieder grondeigenaar den souverein is verschuldigd; voorts pacht- of privaatdiensten, die in plaats van de landhuur, de pachtsom, verricht worden. Dit weinige is voor ons oogmerk voldoende.

Voor de geschiedenis dezer diensten in het begin dezer eeuw, hebben wij een uitnemenden, schoon ietwat haastigen gids in Sir William Colebrooke. In 1831 van wege het opperbestuur met een onderzoek naar den staat en het beheer van Ceylon belast, heeft hij ook over de heerendiensten een verslag ingediend, 't welk op last van het Parlement in het licht is ge-

geven [1]. Het eerstvolgende is daaraan in hoofdzaak ontleend.

Het Hollandsch bestuur had in de oude regeling der staats-heerendiensten nagenoeg niets gewijzigd. Het had ze gebezigd tot den opbouw van vestingen, tot de aanplanting en het onderhoud van kaneelboomen, en, wat kenmerkend is voor onzen volksaard, niet tot den aanleg van wegen, maar tot dien van kanalen. Getuige het onlangs weder herstelde groote kanaal van Caltura, een plaatsje aan zee tusschen Galle en Colombo, naar deze hoofdplaats, en van daar verder noordwaarts en dicht langs het strand naar Negombo en Chilaw. Na bijkans anderhalve eeuw lang den kustzoom van Ceylon in bezit te hebben gehad, was het zelfs nog niet overgegaan tot den aanleg van één grooten weg, zelfs niet tusschen Galle en Colombo, evenmin als ook thans nog op het eiland Sumatra, althans langs het strand, tusschen Priaman en Padang; voor beide wegen wordt trouwens de overbrugging gevorderd van een aantal breede riviermonden, die niet zonder aanzienlijke kosten en geoefende werklieden kan plaats hebben. Gelijk thans nog in meer dan éene onzer buitenbezittingen, lieten de reizigers zich destijds op Ceylon vervoeren in draag-

---

[1] Report of Sir William Colebrooke, one of his Majesty's commissioners of inquiry upon the administration of Ceylon, dated 24 December, 1831.

stoelen; troepen op marsch sleurden in het zweet van hun aanschijn de zware kanonnen door het mulle zand langs de kusten, en hijgende koeli's droegen mond- en oorlogsbehoeften op de schouders door de wildernis heen. Om een denkbeeld van den omslag te geven, die nog in 1800 met het reizen op Ceylon gepaard ging, zij nog medegedeeld, dat een gouverneur der kolonie genoopt was op zijne tourneeën mede te nemen: éen honderd en zestig palankijndragers, vier honderd koeli's voor het dragen van mondkost, vijftig laskarijns om voor de tenten te zorgen en, buitendien, zes paarden, zoomede twee olifanten [1].

Niettemin schafte het Engelsch bewind, schier aanstonds na zijne inbezitneming van Ceylon, in 1796, de heerendiensten zonder voorbehoud af.

Zulke geweldige sprongen zijn trouwens in het koloniaal beheer van onze naburen niet zeldzaam. En wanneer we dit oplettend beschouwen, wil ons vaak hetzelfde gevoel, als dat van Gulliver in het rijk van Brobdignac, overvallen. De dwergachtige afmetingen, waaraan hij gewoon was, hadden zijn blik zóo gescherpt, dat hij keer op keer werd getroffen door honderden gebreken en feilen, zoowel in de bewoners van het machtige rijk zelven, als in hunne ge-

---

[1] Zie Ceylon. Vol. II. p. 120, bij Emerson Tennent, die deze bijzonderheden uit de oude werken van Percival en Cordiner aanhaalt.

wrochten. Dat hij er zich over ergerde, of bij wijlen zijn mond zich plooide tot een sarcastischen lach, spreekt wel van zelf. Lette hij daarentegen op hunne geweldige kracht en de grootschheid van hunne werken, dan kon de anders zoo ironische dokter een gevoel van bewondering niet onderdrukken. Hen, in alles zonder onderscheid, tot voorbeeld te nemen, ja hen op zijde te streven, zelfs de gedachte daaraan kwam niet bij hem op; voorzeker zoude hij zich zelven anders even belachelijk hebben gevonden als den vorsch die zich opblazen wil tot een os. Wachten wij ons eveneens voor de onvoorwaardelijke navolging van het Engelsch koloniaal stelsel, gelijk sommigen in hunne verdwaasdheid ons aanprijzen. Onderzoeken wij vrijelijk de Britsch-Indische instellingen; doch nemen we er behoedzaam slechts datgeen van over, wat met ons vermogen en onze eigenaardigheid strookt. Brittannië's zevenmijlslaarzen, zijn vermetele sprongen kunnen ons echter in geen geval passen — — voor ons . . . .'s »bedaarde tred", voor ons het schoeisel van Klein Duimpje!

Of onder dien maatregel, de afschaffing der heerendiensten, ook de privaat-diensten waren begrepen, daarvan ben ik niet zeker. Naar alle waarschijnlijkheid echter waren onder het Portugeesch en het Hollandsch bewind de groote grondeigenaars in de kuststreek van Ceylon en met hen ook de pachtdiensten

van lieverlede verdwenen. Zooveel is zeker, dat de laatsten in 1870 in de maritieme provinciën niet meer bestonden.

Wat ieder, die met de Indische samenleving niet geheel onbekend is, aan het Ceylonsch bewind had kunnen voorzeggen, geschiedde. Alras bleek de onhoudbaarheid van den toestand, door de afschaffing der heerendiensten in het leven geroepen. Intrekking van dien dolzinnigen maatregel bleek onvermijdelijk, noodzakelijk. Dat men er trouwens ooit toe was overgegaan, vindt slechts in de tijdsomstandigheden zijne verklaring. Toen Ceylon in 1796 bijkans zonder slag of stoot en, gelijk door velen beweerd werd, door het verraad van den gouverneur Angelbeek, in de handen der Engelschen was overgegaan, vermaakte het Britsche opperbestuur dezen parel der Indische eilanden aanvankelijk aan de Oost-Indische Compagnie, die er op hare beurt het presidentschap Madras mede verrijkte. Straks zond de gouverneur of president dezer landstreek een beambte, van de ruimste volmacht voorzien, naar dit nieuwe wingewest heen, ten einde er alles in den grond te hervormen. Deze, niet anders meenende, wat toen trouwens algemeen werd gedacht, dan dat deze bezitting eerlang weder aan Holland zou worden overgegeven, kweet zich van zijne opdracht even onbezonnen als roekeloos, immers niet zijne volksgenooten, maar hunne oude tegenstanders in de Indische zeeën, dacht hij, zouden er de vruchten van plukken.

Die kleine Jupiter Tonnans vernietigde er dan ook als met éenen donderslag het Hollandsche stelsel van bestuur en belastingen, om het straks in zijn geheel te vervangen door dat van den Dekkan. Ook de heerendiensten schafte hij af. Een heirleger van Malabaarsche beambten werd mede naar Ceylon ontboden, ter spoedige invoering van de nieuwe orde van zaken. Hevig ongenoegen en, welhaast, verzet van den kant der Sinhaleesche bevolking, in de eerste plaats van hare hoofden, was daarvan de vrucht. Met moeite werd die opstand bedwongen. En daar het wanbestuur der Oost-Indische Compagnie haar het langer bezit van Ceylon onwaardig gemaakt had, stelde het opperbestuur deze bezitting onder zijn eigen beheer, verhief ze m. a. w. tot kolonie der kroon. Dit greep plaats in 1798. De ongerijmdheid der maatregelen van het gouvernement van Madras was toen zoo afdoende gebleken, dat Frederick North, de eerste gouverneur op Ceylon, zich niet genoeg haasten kon met de wederinvoering van het vroeger stelsel van bestuur en belastingen, de heerendiensten niet uitgezonderd [1].

[1] Op het gezag van Emerson Tennent (Ceylon, vol II p. 72—74), die als gewezen koloniaal secretaris beter dan iemand te huis was in de archieven van Ceylon, heb ik mij eene afwijking veroorloofd van het verslag van Colebrooke; immers zouden, volgens dezen, de heerendiensten eerst in 1798 afgeschaft zijn. Voor zoover ik weet, zijn overigens Colebrooke's vergissingen luttel.

Bij het herstel der heerendiensten, op denzelfden voet als onder het Hollandsch bewind, zoude het echter niet blijven. Zij zouden eerlang verzwaard worden. De oorlog met Kandy brak uit. Dit in het midden des eilands, als de kern van Ceylon, gelegene rijk had zich tot hiertoe bij voortduring schuldig gemaakt aan een, in het oog van koloniale regenten, schier onvergeeflijk vergrijp. Begrensd door het gebied van Europeanen, had het nog altijd zijne zelfstandigheid weten te handhaven. Het zuidelijk bergland, het oude Malaya, dat steil en abrupt in de kustvlakte afdaalt of als een muur daaruit oprijst, zoomede het vroeger zoo rijke Pahiti, de oude graanschuur van Ceylon, dat thans voor het grootste gedeelte onder de provinciën in het Noorden en Oosten des eilands verdeeld is, maakten het ontoegankelijk gebied van dit wonderschoone gewest uit; slechts de kustzoom, waardoor het omgord wordt, was in Engelsche handen. En gelijk de kruinen van den Pedrotallagalla en den Adamspiek, die zich ver boven de rondom gelegerde bergen verheffen, schier altoos door wolken omhuld en voor het oog der kustbewoners bedekt zijn: zoo lag ook een ondoordringbare sluier over dit fabelachtige land der robijnen en saphirs, van den heiligen Dalada Maligawa of den vermaarden tempel van Boedha, en der grootsche, geheimzinnige bouwvallen van Pollanarua en Anuradhapoora. Portugeesche zendelingen, Hollandsche fortuinzoekers en gezanten bij de keizers van Kandy,

en vóor allen de Britsche zeeman Knox, wiens aandoenlijk verhaal zijner twintigjarige gevangenschap in Ouva en Kandy, in het midden der zeventiende eeuw, men bijna op alle Ceylonsche leestafels vindt, zij allen te samen hadden er slechts een tip van opgelicht. Eerst de verovering van dit land zoude zijne geheimen ontsluieren. En dat de begeerte naar zijne schatten daar niet reeds lang toe geleid had, was slechts aan den moed zijner bergbewoners te danken. Wel hadden Portugeezen en Hollanders, wanneer zij door een Radja Sinha bestookt en getergd waren, reeds meermalen een inval gedaan in zijn rijk; doch telkens waren zij weder naar de kuststreek terug moeten trekken. Beschermd door een onneembaren ring van rotsen en wouden, slechts door enkele zeer streng bewaakte passen doorsneden, had tot dusver de laatste wijkplaats van »de vorsten der zon" aan alle invallen van Europeanen weerstaan. Die misdaad, gelijk ik reeds zeide, die hoon moest gestraft worden. Wat aan den oorlog vooràfging, wat er voorwendsel en aanleiding toe gaf, doet weinig ter zake. Is overigens de vermelding der oorzaken van schier alle Oostersche expedities niet geheel overbodig? Genoeg, dat, volgens Britsche organen, »menschelijkheid en beschaving gebiedend vereischten aan Kandy's euvelmoed een einde te maken, dat annexatie geen doel was" (het was slechts een noodwendig gevolg) »dat eindelijk

een beroep op het zwaard moest geschieden" enz. enz...... ge kent deze frazes en schenkt mij de rest, en dat in 1815, na wonderen van dapperheid aan den kant der Kandiërs niet minder dan aan dien van de Engelschen, de hoofdplaats Kandy vermeesterd, en de wereldbeheerschende Blue Jack ook in de bovenlanden van Ceylon geplant werd.

De Kandy'sche krijg had echter krachtsinspanning geëischt. Troepen, krijgs- en mondbehoeften waren bij herhaling naar de bovenlanden gezonden, en tot het een en ander had men, bij gemis van wegen en lastdieren, zoodat alles door menschen moest worden gedragen, duizenden koeli's noodig gehad. Tot het verkrijgen dier lieden, ter voorziening in die zware en gevaarlijke diensten, was de bestaande verordening op de heerendiensten geen toereikend middel gebleken. Nood breekt wetten. De diensten, welke tot dusver uitsluitend door grondeigenaars of hunne plaatsvervangers waren verricht, het servituut dat tot hiertoe alleen op den grond had gerust, breidde de koloniale regeering over de gansche bevolking, over alle personen van het mannelijk geslacht uit, met uitzondering alleen der Europeanen, »burghers", en inlandsche hoofden of grooten. M. a. w. de heerendiensten werden veranderd in persoonlijke diensten. Hetzelfde heeft gaandeweg in onze bezittingen plaats gehad. Ook dáar is de verplichte arbeid sedert lang

geen belasting op het grondbezit meer, en al rust er de heerendienstplichtigheid niet op elken »werkbaren man", doch, gelijk het geval is in Bantam, [1] op het »werkbaar gezin", is zij evenwel een servituut van persoonlijken aard. Wat meer is, gelijk op Ceylon de persoonlijke diensten een gevolg van den krijg tegen Kandy geweest zijn, zoo hebben in sommigen onzer bezittingen, met name de Padangsche Bovenlanden, de staatsheerendiensten hun eerste ontstaan aan den oorlog tegen de Padari's te danken gehad [2].

Of de regeering het recht had, een anderen grondslag aan de heerendiensten te geven? Mijns inziens, lijdt dit geen twijfel. Toegestaan, dat in eene koloniale bezitting de regeering in de plaats en de rechten van den oorspronkelijken souverein is getreden; zoo mag hieruit toch geenszins afgeleid worden, gelijk nog vaak wordt gedaan, dat de traditioneele verhouding tusschen den vorst en het volk, dat alle inheemsche inzettingen en instellingen, onveranderlijk en ten eeuwigen dage moeten worden gehandhaafd. Immers de plicht en het recht, om in de bestaande orde van zaken de veranderingen te brengen die

---

1 Blijkens „het onderzoek naar de rechten van den inlander op den grond in de residentie Bantam."

2 Zie mijne „Studiën over de inlandsche huishouding in de Padangsche Bovenlanden".

het algemeen belang vordert, verblijft der souvereine regeering in alle tijden, alle landen, en alle omstandigheden. Door zich te binden aan alle oorspronkelijke inzettingen, zoude zij trouwens het verval van het overheerschte gewest onvermijdelijk veroorzaken. Het recht der regeering, zelfs om verordeningen in het leven te roepen, die met de tot dusver erkende gebruiken van de bevolking in strijd zijn, staat dus als een paal boven water. Behoudens de volgende voorwaarden: dat zij van dit recht een matig gebruik make; dat zij, den ontwikkelingsstaat van het land niet miskennend, dezen niet met te snelle schreden vooruitloope; en vooral, dat zij optrede met open vizier en voor de wenschelijk gekeurde veranderingen, onverholen, loyaal en openlijk uitkome. Indien echter uitgemaakt is, dat b. v. de heerendiensten tot dusver uitsluitend op het grondbezit rustten, en de regeering neemt een besluit, volgens welk zij dit geheel ignoreert en zelfs het tegendeel schijnt te meenen, dan schokt zij het algemeene vertrouwen en brengt zij haar eigen prestige een gevoeligen slag toe. En toch was dit de houding, zoo ik wel onderricht ben, van het Ceylonsche bestuur. Het formuleerde de verordening ter verwisseling der heerendiensten met persoonlijke diensten, als volgt:

»Ten einde allen twijfel weg te nemen omtrent de

rechten van den staat in de gouvernementslanden van Ceylon op den arbeid der gansche bevolking, is goedgevonden en verstaan, dat voortaan alle mannelijke ingezetenen dezer kolonie, hetzij ze grond bezitten of niet, zullen gehouden zijn tot het praesteeren van persoonlijke diensten" enz. enz. Zulk een Judasstreek, helaas! niet zeldzaam bij koloniale bewindvoerders, verdient ten strengste gelaakt.

Wat de regeling dezer diensten betreft, terwijl voor de maritime provinciën vastgesteld was, dat slechts de arbeid aan wegen en bruggen in onbetaalden, en schier al het overige werk ten algemeenen nutte, in betaalden heerendienst zoude geschieden, en voor deze betaling de landrente, in 1797 op Ceylon ingevoerd, gehandhaafd zou blijven, werd, bij conventie van 2 Maart 1815, aan het pas veroverde Kandy'sche rijk de kostelooze verrichting van allen verschuldigden arbeid zonder onderscheid opgelegd. Na demping der onlusten, die in dit rijkje nog geen drie jaren na zijn verovering waren ontstaan, voerde evenwel de regeering, bij proclamatie van 21 November 1818, aldaar dezelfde regeling der persoonlijke diensten als in het kustland in, zoomede de landrente. Sedert 1818 waren dus in alle provinciën deze diensten op dezelfde wijze geregeld. Tot hunne kenschetsing zijn eenige bijzonderheden onmisbaar.

De persoonlijke diensten waren, gelijk reeds opge-

merkt is, van tweeërlei aard. Zulken, waarvoor geen loon hoegenaamd, en zulken waarvoor eenig loon werd betaald. Tot de eersten behoorden dus, vooreerst en hoofdzakelijk, de aanleg en het onderhoud van wegen en bruggen. In elke afdeeling kwamen die werken, en dus ook het kappen en slepen der daarvoor benoodigde balken, ten laste van hare bewoners, waaronder ook de pachters der Boedhistische of Brahmaansche tempelgronden waren begrepen. Ten tweede, het overbrengen van brieven. De daartoe aangewezen personen, zoomede de volgelingen van hoofden, verrichtten die diensten eveneens kosteloos; doch waren, ter vergoeding daarvan, gelijk de op tempelgronden gevestigde lieden, vrijgesteld van de opbrengst der aan het gouvernement verschuldigde landrente. Ten derde en ten laatste, het vervoer van zout. Dit servituut rustte echter tot 1830 uitsluitend op de kaste of het ras der Mooren, die, fel gehaat en verdrukt door Portugeezen en Hollanders, dus ook nog onder het Engelsch bewind buitengewone lasten hadden te dragen. Tot zoover over de onbetaalde persoonlijke diensten.

De niet ten eenenmale onbeloonde diensten bestonden, vooreerst, in den aanleg en het onderhoud van kazernen, rijst- en zout-pakhuizen, rusthuizen langs de wegen en andere gouvernementsgebouwen, voorts van kanalen, waterreservoirs (tanks) ten behoeve der rijstvelden, en waterleidingen, voorts in het droogleggen

en bedijken van gronden, de bereiding van zout, het vangen en verzorgen van olifanten voor den openbaren dienst, de inzameling van in het wild groeiende kaneel, waarmede echter alleen de kaste der Chalia's was belast, en het leveren van booten ten behoeve der parelvisscherij; voorts in het vervoer van gouvernements-goederen, de begeleiding van gouvernementsreizigers, en het dragen hunner goederen. Zoo moest ook, wat thans vrijwillig geschiedt, de kaste der waschlieden voor reizigers van aanzien de rusthuizen met witte kleeden behangen, voorts dienden voor deze hooggeplaatste personen fakkels des nachts uitgedragen, en de wegen, die zij begingen, met palmbladeren bestrooid. En wil men onder persoonlijke diensten ook kultuurdiensten rekenen, dan behoorden nog tot de beloonde diensten, de aanleg en het onderhoud van koffie- en kaneeltuinen.

Althans, als regel gold, dat deze diensten betaald werden. Feitelijk echter werden zij nú eens beloond dán weder niet, en was hunne al of niet-betaling geheel afhankelijk van omstandigheden. In den regel zijn geene registers der gevorderde diensten aangehouden, zoomin door de genie-officieren, die met de leiding en het opzicht der openbare werken belast waren, als door de burgerlijke ambtenaren en de inlandsche hoofden. Uit de enkele, hier of daar, gehouden aanteekeningen, blijkt echter voldoende, dat geene vaste regels gevolgd werden, zoomin ten

aanzien van den duur en den aard der door ieder verschuldigde diensten, als ten aanzien van de gevallen, waarin eenig loon uitbetaald werd, en het bedrag van dit loon. In de afdeeling Colombo alleen schijnt dit laatste gemiddeld vier en een half tot zes stuivers, soms slechts twee en een half stuivers per dag, bij een normalen stand van het dagloon op vijf stuivers, bedragen te hebben.

Ten slotte één sterk sprekend voorbeeld van het gebruik of het misbruik, dat van die diensten gemaakt werd. In sommige afdeelingen, door welke de groote weg naar Kandy aangelegd werd, waren de opgeroepen heerendienstplichtigen soms jaren achtereen werkzaam. Slechts in bepaalde jaargetijden, gaf men hun, ter bewerking van hunne gronden, in het gansche jaar niet veel meer dan weinige weken, verlof. Werkzaamheden oneindig veel beter geschikt voor olifanten en buffels, zooals het slepen van stammen en balken, moesten zij onafgebroken verrichten, en ten einde hen daartoe te dwingen, had de regeering aan de opzieners der wegen uitdrukkelijk de volmacht gegeven (bij Government advertisement, Trincomalie, 28 April 1802), om trage en onwillige arbeiders, op de plaats zelve, lichamelijk te kastijden. Duizenden inlanders zijn als slachtoffers van die geweldenarijen gevallen.

Inderdaad, de Engelschen hebben ons niets te ver-

wijten. De aangehaalde, officiëel bevestigde feiten zijn in zich zelven welsprekend genoeg; ik zal er niets bijvoegen. En zoo ooit eenig overheerscher zich in populariteit bij de Sinhaleezen heeft mogen verheugen, dan zijn het voorzeker de Britten. Althans indien er in Barbier's beroemde iambes pit en waarheid steekt. Of zegt hij niet van het volk:

Il n'aime que le bras, qui dans les champs humides,
  Par milliers fait pourrir ses os;
Il aime qui lui fait bâtir des pyramides,
  Porter des pierres sur le dos!

Niettemin stelde Sir William Colebrooke aan het opperbestuur voor, slechts voor wegen en bruggen den verplichten arbeid te handhaven, en dien, om het misbruik dat er vooral de inlandsche hoofden van maakten [1], voor alle overige werken streng te verbieden. Slechts in het uiterst geval, dat een voldoend getal arbeiders, hetzij op Ceylon, hetzij in naburige landstreken, met geene mogelijkheid kon worden ge-

[1] Om de merkwaardige toepasselijkheid van zijne woorden op den toestand in onze bezittingen, mogen ze hier letterlijk aangehaald worden:

„In all cases the authority possessed by the native headmen is open to abuse, in the opportunity they have of appropriating the labour of the people to their own purposes, or of excusing them from public work out of favour, or for a pecuniary consideration. Such abuses are generally difficult of detection, from the inducement of the people to acquiesce in such irregularities of their headmen, especially where the public labour is gratuitously performed, and more severe than that which they perform for the headmen. Report Colebrooke, p. 18.

vonden, moest, volgens Colebrooke's raad, de gouverneur der kolonie, in overleg met den Wetgevenden Raad, tijdelijk en slechts voor een bepaald openbaar werk, door middel van dwang over de arbeidskracht der bevolking mogen beschikken.

Het opperbestuur ging echter veel verder; Colebrooke's verslag over het staatsgeweld in zake den arbeid, was trouwens eene verpletterende acte van aanklacht geweest. Bij order in council van 12 April 1832, werd voor de tweede maal aan alle Staatsheerendiensten op Ceylon een einde gemaakt.

Slaan we thans een blik op de kaart, die aan het verslag van Colebrooke toegevoegd is. Ten einde de jongste regeling der persoonlijke diensten, inzonderheid hunne afkoopbaarstelling, aan hare vruchten te kennen, dient de toestand der wegen op Ceylon, eerst vóor hare invoering, straks na hare ruim twintigjarige werking, nauwkeurig nagegaan en onderling vergeleken. In het tijdperk van 1832—1848, waarin geen belasting in arbeid van de Sinhaleezen gevergd werd, heeft men met inspanning aller krachten vermocht, de bestaande vervoermiddelen te onderhouden, doch er geene nieuwen aan toevoegen kunnen. Wij mogen dit tijdperk dus veilig verwaarloozen.

Eene opmerking moet mij vooraf uit de pen. Terwijl de voor het moederland bestemde verslagen van het vaste land van Britsch-Indië, en wat de kleinere Engelsche

bezittingen aangaat, de rapporten die in de kolonie zelve gedrukt worden (Administration Reports), niet de dorre cijfers en uittreksels die jaarlijks, als Reports on the past and present state of Her Majesty's colonial possessions, aan het Parlement worden overgelegd, door keurige uitvoering en belangrijkheid uitmunten, zoodat men ze met genoegen ter hand neemt, zijn onze koloniale verslagen, is de uitdrukking te sterk?, te nauwernood leesbaar. Gedrukt op een soort van papier, 't welk verreweg inferieur is aan dat van de Britsche bescheiden, geschreven in een grauwen kanselarij-stijl, en zonder eenige graphische toelichting, vordert de lezing daarvan inderdaad het geduld eens Brahmaans. Is het rijke Insulinde geene grootere zorg, aan hare verslagen besteed, alleszins waardig?

Doch, ter zake. Twee groote strepen, het zijn de eenigen, vallen op Colebrooke's kaartje in het oog. De eene loopt dicht langs de kust, van het Zuiden naar het Noorden. Het is de prachtige weg van Matara, bijna het zuidelijkst punt van Ceylon, naar Galle of Point de Galle, en van deze hoofdplaats der zuidelijke provincie over Bentotte en Caltura, vermaarde lustplaatsen onder het Hollandsch bewind, naar de hoofdplaats der gansche kolonie. Voorts van hier, van Colombo, naar Negombo, Chilaw en het aan de baai van Calpentijn gelegene Putlam. Tot zoover

strekt de kustweg zich uit. De andere lijn loopt van Colombo naar Kandy. Dit is de groote centraalweg of, gelijk de Engelschen op Ceylon hem noemen, de Oostersche Simplon. Hyperbolisch als die uitdrukking schijnt, is ze inderdaad toch gepast. Gehouwen in ijzerharde granietrotsen, die »doorboord een open heirbaan laten", en opgevoerd tot eene hoogte van meer dan vijfduizend voet, kan van dien bergweg zonder veel overdrijving een Engelschman [1] nagezegd worden: This wonderful road passes through scenery which combines the grandeur of the Alps with the splendour of tropical vegetation. It is an Oriental Simplon, climbing hills, crossing torrents, and following the windings of ravines, till it reaches its extreme altitude at the pass of Kaduganawa, one of those romantic glens which the former kings of Kandy jealously guarded as an entrance from the low country. Slechts worde protest aangeteekend tegen de ongehoorde gelijkstelling van de zonnige weelde, van de stille majesteit van het Indische landschap, met de kille verschrikking, met de woeste en geweldige kracht der hemelstormende Alpen, die, verheven en somber, althans bij hunne eerste aanschouwing, zulk een verpletterenden indruk te weeg brengen. — Die voortreffelijke centraalweg — jammer slechts, dat

[1] Zie Emerson Tennent, Ceylon, Vol. II p. 186.

hij geplaveid is met de lijken van inlanders — is het werk van Sir Edward Barnes, die van 1824—1831 als een andere Daendels over Ceylon geheerscht heeft, en wiens fraai metalen beeld op een der pleinen van de hoofdplaats Colombo, tot navolging zijner wilskracht en werkzaamheid opwekt.

Behalve deze twee groote wegen, waarvan de eerste eene lengte heeft van 153, en de andere van 72 E. mijlen, en nog een ouderen weg van Colombo over Kornegalle naar Kandy, waren er in 1832 op Ceylon slechts buurtwegen, die in den regenmousson moeilijk konden begaan, laat staan bereden worden.

Leggen we thans Colebrooke's verslag en kaartje ter zijde, en vatten we den draad der geschiedenis weder op.

De afschaffing der heerendiensten moge eene groote verlichting voor de bevolking, en tijdelijk in het belang van hare welvaart geweest zijn [1], die maatregel bleek welhaast, gelijk weleer in 1796, een ramp. Nog geene twee jaren na zijne toepassing werd hij reeds door den gouverneur der kolonie betreurd en veroordeeld [2]. Wat meer is, het opper-

[1] Zie Charles Pridham, An Historical, Political and Statistical account of Ceylon and its dependencies, Vol. II. p. 212. Zoomede, Rambles in Ceylon. Bij de Butts, p. 263. Voor de overdrijving van den eerstgenoemde moet men echter steeds op zijne hoede zijn.

[2] Despatch, Sir R. W. Horton. 30 Augustus 1854.

bestuur beaamde zijn gevoelen ten volle [1]. Uitbreiding, verbetering der middelen van verkeer, het behoeft immers geen opmerking, is de eerste voorwaarde voor de ontwikkeling van een land, en zelfs tot voldoend onderhoud der weinige wegen op Ceylon, kon geen voldoend aantal vrijwillige arbeiders worden gevonden [2]. Het door hen gevorderde loon steeg buitendien tot eene fabelachtige hoogte, toen in 1840, en vroeger reeds, de manie om, het kostte wat het wilde, koffie op Ceylon te planten, met hevigheid uitbrak en tien jaren lang aanhield [3]. De toestand werd radeloos, te eerder, daar de schatkist uitgeput was. Zoover kwam het zelfs, dat de inlanders zelven het herstel der heerendiensten verlangden [4]. Dat het hun hiermede ernst was, blijkt daaruit, dat zij zich in de zuidelijke provincie, met het aanbod om wegen in heerendienst aan te leggen, tot het bestuur wendden [5]. De bevolking zelve op Ceylon bleek

---

[1] Despatch from Lord Aberdeen. 19 March 1835. no. 20.

[2] „A sufficient quantity of hired labour even for the principal roads is not any time easily to be procured" (Despatch from the Right Hon. Viscount Torrington to Earl Grey. Kandy. May 6, 1848 no. 91).

[3] Zie Sir George Barrow Bart. Ceylon. Past. and Present. p. 152.

[4] Zie de reeds aangehaalde depêche van Lord Torrington no. 91. 1848: „The native landholders and the village communities are far from unwilling to contribute a certain portion of labour for works of general utility in their respective districts".

[5] Koloniaal Verslag 1849. „In the southern province labour or its acquivalent has even been voluntarily offered for particular lines of communication."

er dus van doordrongen, dat de afschaffing der heerendiensten een misgreep, eene ongerijmdheid geweest was.

Het was onder deze omstandigheden, dat in 1847 Lord Torrington het bestuur der kolonie aanvaardde. Gelijk reeds vroeger gezegd is, laat het Britsche opperbestuur zich in het koloniaal beheer gelden, inzonderheid door middel der aan gouverneurs van koloniën, bij de aanvaarding hunner betrekking gegeven instructies. Ook Torrington's te volgen gedragslijn was nauwkeurig bepaald en begrensd [1].

Graaf Grey, minister van koloniën in die dagen, had echter een stokpaard, 't welk tot dusver door al zijne opvolgers in Downing-street is overgenomen. Het komt in 't kort op het volgende neder. Het is regeeringsplicht, eenen uit den aard van het klimaat, en ten gevolge eener despotieke regeering, uiterst onverschilligen landaard onophoudelijk te prikkelen tot inspanning en werkzaamheid. Dit kan niet beter geschieden dan, vooreerst, door de bedoelde bevolking rechtstreeks zwaar te belasten, voorts, door haar het hoogst mogelijke loon voor de vruchten van haren arbeid te waarborgen, eindelijk door allerlei nijverheidsvoortbrengselen, zoowel van nut als van weelde, tegen de laagst mogelijke prijzen, voor haar bereikbaar te stellen. Door het eerste wordt de be-

---

[1] Colonial Policy. Earl Grey. Vol. II. p. 170.

volking tot den arbeid genoodzaakt, door de twee andere middelen tot bedrijvigheid uitgelokt [1]. In overeenstemming daarmede schafte Lord Torrington, reeds kort na zijn optreden en in overleg met den Wetgevenden Raad, alle uitgaande rechten, zonder onderscheid, af, met uitzondering alleen van die op de kaneel, welke slechts werden verlaagd van éen shilling tot vier stuivers het pond. Voorts voerde hij nieuwe directe belastingen in, zooals op het houden van honden, van vuurwapenen enz. enz., die allen slechts schatten van ontevredenheid zouden opbrengen. Eene daarvan verwekte zelfs eene hevige opschudding ter hoofdplaats, de patentbelasting namelijk voor kleinhandelaars, en moest dus, een dergelijk lot wedervoer trouwens den meesten, weder buiten werking gesteld worden.

Met dat al kon Lord Torrington de berooide schatkist van Ceylon niet vullen, ook niet door de jaarwedden der ambtenaren te smaldeelen, welk middel hij mede te baat nam. Grey's daareven genoemde beginselen mogen steekhouden, en op den duur het belastingsvermogen eener kolonie doen stijgen, in den steeds aangroeienden financieelen nood van Ceylon voorzagen zij voor het oogenblik niet. Integendeel. Met den dag rees die nood, en er moest naar andere middelen, ter afwe-

[1] Wie den edelen Lord zijn hobby wenscht te zien berijden, sla de Preliminary Remarks zijner Colonial Policy op.

ring van het dreigend staatsbankroet, onverwijld omgezien worden. Voor ieder, slechts eenigermate bekend met den staat der kolonie, was het zoo klaar als de dag, dat slechts belasting in arbeid kon helpen. Want buiten de landrente nog eene belasting in geld of natura te leggen op eene bevolking, die, met enkele uitzonderingen, van de hand in den tand leeft en niets belastingswaardigs bezit, zoude immers weinig of niets kunnen baten. Belasting in arbeid was dus het éenige mogelijke, zoowel als het eenige noodige. Doch die verwenschte Order in Council van 12 April 1832 verzette zich vierkant daartegen!

Wat te doen? Was er dan nergens een uitweg?

Daar valt het óog op de volgende termen in dien dubbelzinnigen Order in Council: »None of Her Majesty's native or Indian subjects within this Island shall be or are liable to render any service in respect of the tenure of their land, or in respect of their caste or otherwise, to which Her Majesty's subjects of European birth or descent are not liable, any law, custom, or regulation to the contrary notwithstanding." Bijgevolg, behoefde men slechts aan Europeanen, eenigen heerendienst op te leggen, om ook de gansche bevolking daarmede te mogen belasten! Het ei was alzoo op zijn punt gezet, de kolonie uit haren benarden toestand gered!

Doch, een nieuw bezwaar deed zich voor. Aan vrijgeboren Britten, die bovendien in eene kolonie voor het meerendeel (in eigen oogen) gentlemen zijn, gelijk aan vuige Russische lijfeigenen, of »den onder het juk van den blanke kruipenden Indiër", heerendienst, dwangarbeid op te leggen; de waardigheid der Britsche regeering zou het niet dulden, de gedachte daaraan zou zij ver van zich afwerpen. Toch had Torrington den zeldzamen moed, dien maatregel aan het opperbestuur voor te slaan in de volgende min vernuftige dan opmerkelijke inkleeding [1] De wenschelijkheid dat de bevolking van Indië tot zelfstandigheid, tot zelfbeheer opgeleid werd, vond onder harer Majesteits dienaren algemeene beaming. Trouwens, reeds Sir Stamford Raffles zoude, tijdens hij Java bestuurd had, dit denkbeeld voorgestaan, en derhalve de gemeenten aldaar hersteld hebben in hare autonomie. Naar dit schoone doel kon op Ceylon niet beter gestreefd worden, dan door de oprichting van districts-comités, belast met de leiding van al wat betrekking had tot de wegen; en tot het onderhoud en den aanleg van dezen, waren, zooals de ervaring genoegzaam geleerd had, op Ceylon heerendiensten onmisbaar. Aan de bevolking zoude men overigens het recht moeten schenken, niet om de leden

---

[1] Despatch from Viscount Torrington to Earl Grey. Kandy May 6, 1848 No. 91.

dezer district-comité's, maar om de personen te kiezen, die met de inning der gelden, in afkoop der heerendiensten betaald, belast stonden te worden. Tot zoover Lord Torrington. Dit laatste, de verkiezing van eenige tollenaars, zoude alzoo de eerste gewichtige stap zijn op den weg der inheemsche bevolking tot een eigen zelfstandig beheer! Inderdaad, Lord Torrington onderstelde eene aandoenlijke mate van naïveteit bij Harer Majesteit's koloniale bewindslieden! Of, wat waarschijnlijker is, hij begreep dat de minister, graaf Grey, in deze aangelegenheid niet anders wenschte dan bedrogen te worden.

De ontwerp-verordening, die met bovenvermelde depêche ter bekrachtiging aan het opperbestuur ingediend werd, zal straks verklaard en ontleed worden.

Volgen we vooraf den loop der gebeurtenissen.

Zoodra de plannen van Torrington ruchtbaarheid kregen, brak er in de kolonie een storm van verontwaardiging los. Alle standen en rassen verhieven luide hun stem tegen dien »krenkenden, trouweloozen en drukkenden maatregel."

De inlandsche hoofden, die jaren lang hunnen wrok over het verlies van hun invloed en voorrechten, over hunne geringschatting door het Engelsch bewind, in stilte verkropt hadden, verbreidden, onder de volksklasse, het valsche gerucht, dat de herstelling der persoonlijke diensten haar weder het

vroeger zoo drukkende juk op de schouders zou leggen, en zetten ze tot ernstig verzet, tot krachtigen wederstand aan. Boedhistische priesters, misnoegd en geërgerd, dat de regeering hare bij Kandy's verovering lichtvaardig gedane belofte niet nakwam, om de Boedhistische kerk, hare eigendommen, rechten en instellingen, in hun geheel te beschermen, bliezen in 't duister de vonk, straks de laaie der ontevredenheid aan. Engelschen zelfs, gekrenkt in hun trots, en in eene kolonie steeds tuk op verzet, ontzagen zich niet, bij de volkomen vrijheid van drukpers in de Britsche bezittingen, om Europeanen en inlanders in opruiende taal te vervoeren tot eene algemeene verheffing van hunne schilden. Kortom, het scheen de infame toeleg van allen, die slechts eenigermate tot de meer verlichten behoorden, om den kleinen man te misleiden omtrent den eigenlijken aard van eene verordening, waarbij slechts zes dagen arbeids in 't jaar aan elken volwassene opgelegd werd. Hun toeleg gelukte. Om de woorden van een Boedhistischen priester te bezigen, die zijn oordeel nopens de oorzaken des opstands, in weidschen oosterschen trant, aan de regeering heeft medegedeeld: »een wolk van onwetendheid omhulde voor de massa der inlanders den kern der voorgestelde verordering" [1].

---

[1] Luideus het bij Despatch of the 151th. September 1848 aan den

Aanvankelijk wendde het volk, ter afwering van het vermeende Damocles-zwaard, zich tot den gouverneur zelven. Dat het daarbij te gelijkertijd lucht gaf aan honderden denkbeeldige grieven spreekt voor ieder, die de Indiërs kent, wel van zelve. Hunne daartoe aangewende verzoekschriften werpen een eigenaardig schel licht op den aard en het inzicht eener Indische menigte, en zouden eene weinig verlichte regeering schier aanzetten, om ze met een ijzeren hand te besturen. Zoo heet het in een dezer, door duizenden onderteekende, stukken, dat zelfs de geweldenarijen van een gouverneur Barnes, die letterlijk in elken inboorling slechts een hand en een patjol gezien had, veel dragelijker waren geweest, dan wat hun thans stond te wachten [1].

Straks zocht men heul bij het opperbestuur zelf. En daar elk ingezetene eener Britsche bezitting het recht heeft, zelfs over het beleid of de daden eens gouverneurs door diens eigen tusschenkomst bij den minister

---

minister aangeboden verslag van den priester Panebrokke Goenerateene Unanse van 28 Augustus 1848: „The object of this benevolent government, which is like the Sun that sends his beneficient rays on every country, and all classes of people in the world, has been clouded by the ignorance of those who explained the recent ordinances and which created a dissatisfaction among the unenlightened".

[1] Blijkens eene „Literal translation of a petition addressed to His Excellency the govenors, Representative of Her Majesty etc. by the undersigned, inhabitants of Ceylon:

„There were formerly two governors, by name Sir Robert Brownrigg and Sir Edward Barnes, who did us much good in time of famines etc., and levied such taxes on the people as could be borne by them",

beklag in te dienen, en zoodoende zelfs in gewone omstandigheden een landvoogd overvloedig in de gelegenheid wordt gesteld om te geraken tot zelfkennis — werd Downing-street als overstroomd met petitiën. Die veiligheidsklep schoot echter te kort, men wachtte de beslissing van den minister niet af. Schier gelijktijdig met de indiening dezer verzoekschriften ontbrandde in de centrale provincie een geweldige opstand, die zich aanstonds over schier heel het eiland verbreidde.

De toestand was hachelijk. Kandy, dra het grootste deel der kolonie, werden verklaard in staat van beleg. De op Ceylon aanwezige troepen bleken niet bij machte den opstand te fnuiken. Straks sprong het garnizoen van Madras in de bres. En eerst na een bloedigen strijd, gelukte het de orde weer te herstellen. Lord Torrington echter had tegelijk met het besluit nopens de heerendiensten, ook als het ware zijn vonnis geteekend. »Harer Majesteits" oppositie in hét Huis der Gemeenten greep de gebeurtenissen op Ceylon onverwijld aan als een vlijmende kris tegen »Harer Majesteits" koloniale regeering; de verantwoordelijke minister werd in den persoon van Lord Torrington, volgens alle regels der parlementaire welsprekendheid, gegispt, gehekeld, gehoond en gegeeseld; een sub-comité werd belast met een onderzoek naar de daden des gouverneurs, en zelfs naar zijne verhouding tot bijzondere personen en on-

dergeschikte beambten [1] en ...... By Jove! Lord Torrington werd genoodzaakt het bestuur over Ceylon neder te leggen. In het moederland had hij ruimschoots den tijd, om de ondankbaarheid te bepeinzen der hoogste koloniale betrekkingen, en vooral — zooals zijne bittere, sedert zijne terugkomst in patria, geschreven brieven getuigen [2], — ter erlanging van het, door de geschiedenis van alle koloniën bevestigde oordeel: — Laat koloniale bewindslieden vrijelijk domheden op misgrepen stapelen, ja, verordeningen ontwerpen en uitschrijven, die schier op den dag harer invoering, om hare ongerijmdheid, dienen geschorst en herroepen; zij zullen desniettemin met onderscheidingen overladen, en door de menigte in eene kolonie om hunne verdiensten geroemd worden. Behoudens deze enkele voorwaarde. Te weten, dat zij personen van aanzien in hunne belangen niet aantasten, integendeel, het geldelijk voordeel van ondernemers en planters, zij

[1] Wie zich eenig denkbeeld wil vormen van de behandeling van koloniale zaken in het Engelsch parlement, kan niet beter doen dan den lijvigen bundel der Parliamentary Papers over Ceylon, 1848, eens te doorbladeren.

2 Zie Letter from Viscount Torrington to the Right Honourable H. Labouchère, M. P., London, 17 January 1857.

„Yet although at the present day, its merits (der verordening omtrent de heerendiensten) „are so fully appreciated; when passed by my Government, it was assailed by interested partisans, held up to public execration and denounced as an evidence of tyranny, and a reasonable plea for rebellion!"

het ook door hunne onbekwaamheid, bevorderen. Mannen echter, die, gelijk een Warren Hastings, een Clive, zich met mannenmoed aangorden tot de zuivering van den Augiasstal eener koloniale regeering, en diepingrijpende maatregelen durven te nemen, welke, op de kennis der Indische samenleving gegrond, tot haar waarachtig heil en geluk strekken, doch tevens lieden van invloed in hunne hebzucht en trots naar het hart steken: zulke waarlijk verdienstelijke mannen vallen vroeger of later veelal den zotten, den slechten, ja, der openbare verguizing ten prooi. Zoo is het!

Tot zoover over de gewichtigste feiten, die aan de bekrachtiging door het opperbestuur van Lord Torrington's heilzaamsten maatregel, als schrikwekkend dondergeraas aan eene verkwikkende bui, vooraf zijn gegaan. Aanstonds zal hun nut en onmisbaarheid als commentaar blijken.

II.

Eene kritische ontleding van de verordening nopens de heerendiensten en hunne afkoopbaarstelling of, zooals zij in de wandeling genoemd wordt, de Road-Ordinance, zoomede een overzicht en beoordeeling van hare wer-

king en uitkomsten, mogen thans eene plaats vinden.

Vooraf een enkel woord over het vaderschap dier verordening. Sinds hare bruikbaarheid, hare voortreffelijkheid, proefondervindelijk is gebleken, en zij als een uitnemende vrucht der Ceylonsche wetgeving erkend wordt, heeft de vraag, wie als haar eigenlijke ontwerper moest aangemerkt worden, velerlei twistgeschrijf doen ontstaan. In het bijzonder heeft zich hierin een der latere gouverneurs van Ceylon, Sir Henry Ward, onderscheiden door den kleingeestigen naijver, waarmede hij aan Lord Torrington de eer van het auteurschap betwist heeft, en, daar ook meer dan één zijner daden daartoe aanleiding geeft, denkt men, bij het lezen zijner dépêches, onwillekeurig aan een voor ons ietwat kluchtig beklag van den minister, graaf Grey. Ter verontschuldiging van eenige misgrepen, tijdens zijn ministerie in de overzeesche bezittingen, beroept hij zich op de moeilijkheid om, wegens de onaanzienlijke jaarwedden der gouverneurs van koloniën (die van Ceylon heeft NB. zeven duizend pond 's jaars), personen van beproefde bekwaamheid voor die posten te vinden [1].

---

[1] „The advantages of these appointments are not such as to lead to their being often accepted by persons who have much distinguished themselves by the ability they have shown; so that the services of men who have filled other important offices, and who would therefore be preferred for such situations, cannot be commanded. Hence the choice generally lies among persons of less tried fitness." (Colonial Policy. vol. I p, 41.)

Volgens Sir Henry Ward nu, zijn de Ceylonsche gouvernementsagenten, de heeren Wodehouse en Dyke, de auteurs dier ordonnancie geweest. En naar alle waarschijnlijkheid is dit juist. Lord Torrington had nooit in het binnenland, onder de bevolking van Ceylon geleefd, en daar dit toch, bij gemis van goede en toereikende bronnen over de inlandsche huishouding, zoowel op Ceylon als in onze bezittingen, het eenige middel is, om grondige kennis dier maatschappij op te doen, zal een man als Torrington voorzeker niet den misslag begaan hebben, om zelf tot in bijzonderheden eene wet te willen dicteeren die de teederste belangen der inlanders raakt. De eerste beginselen dier wet zijn trouwens afkomstig, noch van Lord Torrington, noch van een der genoemde beambten, doch van niemand anders dan van Sir William Colebrooke, die, in zijn vroeger vermeld verslag over het beheer van Ceylon, den wenk had gegeven, om der bevolking de keuze te laten tusschen het verrichten van heerendienst en de betaling eener som gelds [1]. Dit ontneemt echter niets aan Lord Tor-

---

[1] Zijne eigene woorden in voornoemd verslag luiden aldus: „That the construction of roads and bridges should still constitute a charge upon the districts, as well as the repairs of them, where the tolls are inadequate for the purpose; the option being afforded to the landholders of giving their daily labour in discharge of the assessment at a regulated rate."

rington's groote verdienste van in het tot stand brengen dier wet het initiatief te hebben genomen.

Nemen we thans de verordening zelve ter hand.

Uitgevaardigd in het einde van 1848, na verkregen vergunning van het opperbestuur, is de Road Ordinance no. 8, 1848 voortdurend geamendeerd in den Wetgevenden Raad der kolonie, en eindelijk geheel buiten werking gesteld en vervangen door de Road Ordinance No. 10, 1861. Al die veranderingen hebben echter bijzonderheden, niet de grondbeginselen der ordonnancie betreffende. Deze zijn steeds gehandhaafd gebleven. Voor eene principiëele beoordeeling kan dus eene van beide verordeningen naar verkiezing worden genomen. Daar echter de laatste, veel verbeterde, uit practisch oogpunt de belangrijkste is, komt slechts deze onder de bijlagen voor (Bijlage B.), en zal zij, met aanstipping der punten, waarin zij van de eerste ordonnancie verschilt, ook tot richtsnoer onzer beschouwing worden genomen.

Drie hoofdbeginselen maken den grondslag uit der Road Ordinance. Vooreerst, dat alle elementen der bevolking, zonder onderscheid, en naar denzelfden maatstaf, met heerendiensten dienen belast. Voorts, dat de door heerendienstplichtigen verschuldigde arbeid, of de som waarvoor hij afkoopbaar gesteld is, in de eerste plaats aan het oord hunner inwoning

ten goede moet komen. Ten derde, dat de buurtwegen en andere kleine transportmiddelen aan het plaatselijk bestuur, met medetoezicht der inlanders, — daarentegen, de slagaderen van het verkeer, de groote wegen en kanalen, aan het gewestelijk, gezamenlijk met het centraal bestuur, moeten toevertrouwd worden.

Ten eerste. Waarom geen ras of stand, en zelfs geen Europeanen van heerendienst vrijgesteld is, blijkt reeds genoegzaam uit de geschiedenis dezer verordening. Immers schrijft de aangehaalde paragraaf van den Order in Council van 1832 uitdrukkelijk voor, dat op inlanders geen servituut mag gelegd worden, waarvan Europeanen vrijgesteld zijn. Niettemin is, naar veler inzicht, die bepaling een fout. Zoowel het Engelsch als het Hollandsch gezag rust in Indië, vooreerst op de bajonetten, ten tweede, op de onderlinge verdeeldheid, de trouw- en karakterloosheid der inlanders, en ten laatste, niet het minste, op de zedelijke en verstandelijke meerderheid der Europeanen. (Philantropische beschouwingen worden niet uit geringschatting, maar wijl ze van te weinig practisch gewicht zijn, hier achterwege gelaten). Ik weet wel, dat het laatste, zoowel de wezenlijke als de ingebeelde meerderheid van Europeanen de hoofdbron is van den haat, dien de Indiërs ons in 't algemeen toedragen. — »J'ai toujours remarqué" —

zegt de Tocqueville [1] — »que partout où l'on introduisait une population Européenne au sein des populations imparfaitement civilisées du reste du monde, la supériorité réelle et prétendue de la première se faisait sentir d'une façon si blessante pour les intérêts individuels, et si mortifiante pour l'amour propre des indigènes, qu'il en résultait plus de colère que d'aucune oppression politique." Maar in onderworpen landen gaat die haat met groot ontzag gepaard. En de voortdurende uitzetting der militaire uitgaven kan niet beter afgeweerd worden, dan door met alle beschikbare middelen het prestige der blanken te handhaven. Gelijkstelling in plichten en rechten van bruinen en blanken leidt echter bij het gros der inheemsche bevolking noodwendig tot eene verwarring, tot eene gelijkstelling van de vermeende en de wezenlijke meerderheid van den blanke. Bijgevolg gaat diens aanzien, diens prestige verloren. Ceylon, de Straits-settlements, alle Britsche bezittingen wijzen dit aan. Het heeft mij dikwerf getroffen in de binnenlanden van Ceylon, inlanders van allerlei kasten, in tegenwoordigheid van Europeanen, dezer gedrag, hun doen en laten, ja, het gouvernement, op een trant te hooren beoordeelen als volksmenners van het slechtste allooi en zonder de minste terughouding. Daarin steekt voorzeker weinig gevaar

[1] Oeuvres inédits. Vol I. p. 428.

voor de Britsche suprematie, ten allen tijde genoegzaam gewaarborgd. Evenwel blijven de gevolgen daarvan ook niet voor de Engelschen geheel en al uit. Onlusten, openlijk verzet, men denke, behalve aan Ceylon, slechts aan Singapore, keeren schier elk jaar in de Britsche bezittingen weder. De autoriteiten erkennen dan ook, dat de gelijkstelling van inlanders met Europeanen, dat de onderwerping der laatsten aan persoonlijke diensten, een staatkundige fout is. De kwade gevolgen daarvan pogen zij eenigermate te stuiten door de afkoopsom dezer diensten op een minimum, en zoodoende binnen het bereik van schier alle Europeanen te stellen.

Op den regel, dat alle mannelijke ingezetenen gelijkelijk heerendiensten verrichten, zijn echter eenige uitzonderingen. Reeds bij de verordening van 1848 waren de gouverneur der kolonie, zoomede de militairen, als geen koloniaal element, maar één geheel uitmakende met die in het moederland, daarvan uit den aard der zaak vrijgesteld. Eerlang wilden echter de Boedhistische priesters hetzelfde voorrecht erlangen. Het was hun, zoowel onder Portugeezen als Hollanders, voortdurend verleend, daar hunne leer niet alleen het bezit van wereldsche goederen, maar ook de verrichting van allen arbeid verbiedt [1]. En

[1] Blijkens hunne petitie, overgelegd bij Despatch from Viscount Torrington. September 13, 1844. no. 30.

daar hun verzoek volkomen gegrond was, werd het ingewilligd bij ordonnancie n°. 14, 1848. De geestelijken der Christelijke kerkgenootschappen zagen hierin nochtans eene bevoorrechting van het Boedhisme en wenschten bij »de dienaars van Baäl" niet achter te staan. Zij wendden zich dus, met verzoek om gelijke begunstiging, eerst tot het koloniaal, straks tot het opperbestuur. Dat hun pogen vruchteloos was, spreekt wel van zelf, en vermakelijk is het antwoord, 't welk den bisschop van Colombo gewerd. Men meende namelijk te weten, dat de Christelijke godsdienst, tegenwoordig althans, geene aardsche goederen aan zijne dienaars ontzegt (genoemde kerkprimaat heeft eene jaarwedde van twee duizend pond sterling), de betaling van een paar shilling 's jaars, als afkoopsom der persoonlijke diensten, kon dus voor hen geen overwegend bezwaar zijn [1]. — Voorts zijn, zooals van zelf spreekt, van den beginne af de zieken en gebrekkigen van de verrichting van heerendiensten verschoond, gelijk tegenwoordig de van Malabar en elders overkomende koeli's, die op allerlei wijze moeten gelokt worden, en, eindelijk, het korps pionniers.

De laatsten vormen een reeds tijdens den Kandy'schen oorlog opgericht korps, voor het meerendeel, van

---

[1] Parliamentary papers relative to the affairs of Ceylon. 1848.

Tamilsche werklieden, die, ter beschikking van den directeur van openbare werken en onder krijgstucht geplaatst, reeds van jongsaf als korpskinderen in allerlei handwerken, zooals timmeren, metselen en smeden, geoefend, tot den aanleg van wegen en bruggen worden gebezigd. Hun gansche regiment is thans een paar duizend man sterk, en de bataillons, waarin het ingedeeld is, staan onder oud-officieren voor de handhaving der tucht, en onder ingenieurs voor de uitvoering van werken. Ter opening van een nieuwen weg, of juister, aanvankelijk tot den aanleg van bruggen, want op Ceylon is men van oordeel, dat eerst de bruggen geslagen, en later de weg moet worden gemaakt, zendt men er één of meer bataillons heen, en voorziet op die wijze in de eerste behoefte aan werkvolk. Daar dit korps, als eene der nuttigste instellingen van het Departement van openbare werken, wellicht elders tot voorbeeld mag worden gesteld, stel ik mij voor, zijne organisatie en zijne verrichtingen later afzonderlijk te behandelen.

Buiten de genoemde categoriën zijn alle mannelijke ingezetenen, tusschen achttien en vijf-en-vijftigjarigen leeftijd, gehouden tot zes achtereenvolgende dagen arbeid 's jaars, of tot storting in 's Lands kas van hoogstens drie shillings (*f* 1,80). Voor elk gewest of voor elke afdeeling stelt de gouverneur deze afkoopsom, voor zoolang als hem noodig dunkt, tot de bepaalde grens,

vast. Zoo bedraagt zij, volgens de jongste regeling, drie shilling in alle provinciën, met uitzondering van ettelijke afdeelingen in de centrale provincie, waar zij op 2 sh. 3 d. of *f* 1,35, voorts van de Noordelijke provincie, waar zij in het district Jaffna op 1 sh. 8 d. of *f* 1,—, en elders op 2 sh. 3 d. of *f* 1,35 vastgesteld is. Voor de hoofdplaats Colombo alleen is overigens tot dusver eene uitzondering op den regel gemaakt, dat de afkoopsom der heerendiensten in geen geval meer dan drie shillings mag zijn. Sedert 1868 bedraagt zij aldaar vier shillings.

Zes dagen arbeid 's jaars is voorzeker geene zware, eene afkoopsom van hoogstens drie shillings, eene nog lichtere belasting; nergens toch kan men voor meer dan vijf dagen een koeli voor die geldsom erlangen [1]. En ofschoon de gelden ter bevrijding van heerendiensten betaald, in hun geheel eene zeer belangrijke bijdrage vormen, zooals straks in cijfers zal aangetoond worden, tot de gewone middelen van de kolonie, zijn zij ontoereikend tot het onderhoud en den aanleg van alle wegen op Ceylon. Dat deze belasting niet hooger gesteld is, vindt zijn licht verklaarbare reden in de voorafgaande totale afschaffing der heerendiensten en in de noodzakelijkheid om den storm, eenigermate althans, te bezweren, dien hunne wederinvoering ten gevolge moest hebben.

---

[1] Koloniaal Verslag. 1863.

Gaan we over tot het tweede beginsel. De arbeid of de daarvoor, naar ieders verkiezing, betaalde belasting in geld, verschuldigd door ieder heerendienstplichtige, moeten in de eerste plaats in het oord zijner inwoning aangewend worden. Om meer dan één reden. Vooreerst ziet iedereen gaarne, welk gebruik er van de belasting, die hij opbrengt, gemaakt wordt, en wenscht hij er zelf vóor allen nut van te hebben. Ten andere, en hoofdzakelijk, wijl het drukkende, in de heerendiensten van oudsher gelegen, voornaamlijk in de verplaatsing der dienstplichtigen op grooten afstand van hunne haardsteden bestaat. Derhalve is reeds bij de ordonnancie van '48 bepaald, dat niemand op meer dan twintig Engelsche mijl afstands van zijne woonplaats, en bij de jongste verordening, dat niemand, ten behoeve van een grooten weg, op meer dan vijftien mijl, en van een kleinen weg, op meer dan zeven mijl afstands van zijne verblijfplaats voor het gouvernement zal behoeven te werken.

Voorts dat minstens één derde van den gezamenlijk door eene afdeeling verschuldigden arbeid voor de kleine wegen en andere transportmiddelen in dit district, en het overschietend gedeelte aan de groote wegen en kanalen der provincie zullen besteed worden.

Ten derde. De aanleg en het onderhoud der kleinere middelen van verkeer behooren in iedere afdeeling onder leiding en toezicht van hare eigene auto-

riteiten en ingezetenen van aanzien, en slechts onder contrôle van het gewestelijk bestuur, te geschieden. De groote wegen en kanalen staan daarentegen onder het provinciaal en, middellijk, onder het centraal bestuur. Bij de ordonnancie van 1861 is bepaald, dat elke afdeeling, of juister, elk district een districts-comité, en elk gewest een provinciaal comité voor de wegen zal hebben. Beiden worden door officiëele en privaatleden gevormd. De eersten zijn in het provinciaal comité, vooreerst, de gouvernementsagent of resident van het gewest, als voorzitter, voorts de eerstaanwezende ingenieur ter hoofdplaats van de provincie, en den assistent-agent ter hoofdplaats, als schrijver. De nietofficiëele leden worden, ten getale van niet minder dan drie en niet meer dan vijf, waarvan ten minste drie personen geen staatsambt mogen bekleeden, op voordracht van den gouvernements-agent, of uit eigen beweging, door den gouverneur der kolonie benoemd.

Voorts is bepaald, dat het districts-comité, eveneens uit ambtenaren en particulieren bestaande, den gouvernements-agent van het gewest, waaronder het district ressorteert, of bij ontstentenis van dien ambtenaar, wat uit den aard der zaak regel is, den assistent-agent van het district, tot voorzitter, den ingenieur van het district tot medelid, en een door den voorzitter te benoemen persoon tot secretaris zal hebben, zoomede dat het buitendien zal bestaan uit drie,

door de ingezetenen der afdeeling zelven te verkiezen, privaat-leden.

Eindelijk, dat de personen, belast met het registreeren der heerendienstplichtigen, of de tusschenpersonen tusschen de districts-comité's en het volk, dat de dusgenaamde afdeelings-beambten (division-officers) door het districts-comité aangesteld en, wanneer dit noodig mogt blijken, ontslagen dienen te worden.

In de twee laatste punten wijkt de jongste ordonnancie belangrijk af van die van 1848. Krachtens deze laatste toch, bestond het districts-comité slechts uit drie, door het provinciaal comité te benoemen personen, en werden de divisie-beambten niet benoemd door het districts-comité, maar, gelijk reeds gezegd is, gekozen door de bevolking.

Het recht der bevolking, om zelve de divisie-beambten te kiezen was, spijt de goede bedoeling van Lord Torrington, slechts eene bespotting van hare zelfstandigheid. En wijl deze laatste sedert eenige jaren met ernst door de regeering bedoeld en gewenscht wordt, is in de ordonnancie van 1861 de gezegde bepaling omtrent de verkiezing van leden voor districts-comité's na rijp beraad ingelascht.

Die verkiezing geschiedt op den volgenden voet. Het provinciaal comité schrijft telken drie jaren, in het gewest waarover het staat, eene algemeene ver-

kiezing voor elk der afdeelingen uit, die onder dit comité ressorteeren. Zij geschiedt op de hoofdplaatsen der afdeelingen, onder de leiding van den gouvernementsagent of een ander daartoe door het provinciaal comité benoemden persoon. Slechts zulke personen kunnen voor het lidmaatschap in aanmerking komen, die minstens één-en-twintig jaar oud en ingezetenen zijn van de afdeeling, waar de verkiezing geschiedt. Voorts dienen zij zich bij het provinciaal comité, als candidaten voor het lidmaatschap van een districtscomité, bijtijds te hebben gemeld. Kiezers of stemgerechtigden zijn slechts de heerendienstplichtigen, welke in die afdeeling waar de verkiezing moet plaats hebben, metterwoon zijn gevestigd. Elk der drie rassen of standen, waaruit de bevolking op Ceylon bestaat, te weten, Europeanen, Euro-Aziaten of »burghers", en inlanders, waartoe ook de vreemde oosterlingen worden gerekend, kan uit de personen die zich candidaat gesteld hebben, een vertegenwoordiger kiezen. Met dien verstande evenwel, dat de stemopneming eerst bij de Europeanen, vervolgens bij de »burghers" en eindelijk bij de inlanders zelven geschiedt, en op geen candidaat die reeds is verkozen door een voorafgaande kiezers-categorie, eene volgende hare stemmen mag uitbrengen. De persoon dus, bereids door de Engelschen of de »burghers" gekozen, blijft buiten stemming voor inlanders. Zal een candidaat

slagen, dan dienen minstens vijf stemmen op hem vereenigd, en mislukt de uitgeschreven verkiezing, hetzij door de slechte opkomst der kiezers, hetzij wegens staking van stemmen, of wijl niemand zich candidaat gesteld heeft, dan gaat het provinciaal comité tot de uitschrijving eener nieuwe verkiezing, of tot de aanwijzing, des noods, van alle drie privaatleden van het districts-comité over. Eindelijk zijn deze leden gehouden tot de vervulling van hunne functiën als zoodanig gedurende minstens éen jaar, en valt er door sterfgeval, verhuizing of anderzins, eene plaats in het districts-comité open, dan wordt, ter vervulling daarvan, aanstonds weder eene nieuwe verkiezing, op denzelfden voet als daareven, gehouden. — Tot zoover over de regeling dezer verkiezingen.

Volksverkiezingen gaan, vooral bij eene Oostersche natie, met overgroote bezwaren gepaard, en afgezien van haar omslag, brengen zij zoovele veeten, kuiperijen en zelfs rustverstoring te weeg (men denke slechts aan Sumatra) dat zij niets anders waard zijn dan afkeuring. Dat deze instelling, die evenmin op Ceylon als op Sumatra, inheemsch is of met de inlandsche huishouding strookt, dan ook ooit door het Engelsch bestuur op Ceylon ingevoerd is, vindt slechts in het reeds vroeger vermelde, averechtsch inzicht in de daden van Sir Stamford Raffles op Java zijn oorzaak. Voor de belangen

der inheemsche bevolking zoude genoegzaam gewaakt zijn, als uit en door de dorpshoofden zelven, die onbezoldigd en dus genoegzaam onafhankelijk van het bestuur zijn, een vertegenwoordiger in het districtscomité werd benoemd.

Ter loops zij nog opgemerkt, dat slechts in Britsche bezittingen, wegens het daar heerschend vooroordeel tegen »burgers" of kleurlingen, hunne afzonderlijke vertegenwoordiging eenigermate recht van bestaan heeft. Dat Europeesche ondernemers van landbouw of nijverheid, en in het algemeen de in het binnenland gevestigde Europeanen, stem hebben in al wat betrekking heeft op de wegen, zal niet gewraakt worden door hen, die het nut dezer instelling op Ceylon opgemerkt hebben.

Thans een woord over de taak van de provinciale en de districts-comité's, zoomede van de divisie-beambten, en over de wijze, waarop zij zich daarvan hebben te kwijten.

Het provinciaal comité is belast met het toezicht op alle groote wegen, rivieren, kanalen, in één woord, alle transportmiddelen van den eersten rang, zoomede met dat op de rusthuizen of tijdelijke verblijven voor reizigers. Het ontwerpen van plannen, de raming van kosten, hetzij voor den aanleg, hetzij voor het onderhoud, geschiedt door den eerstaanwezenden ingenieur, onder leiding en

toezicht van het provinciaal comité, en de gouverneur der kolonie stelt vast, welke werken onder dit comité, welke onder het districts-comité staan, m. a. w. wat tot de groote, en wat tot de kleine transportmiddelen moet worden gerekend. Jaarlijks nu, op of vóor den eersten Augustus, dient het provinciaal comité zijne plannen en ramingen bij het centraal bestuur in, na reeds eene maand vroeger, volledige staten der heerendienspligtigen in elke afdeeling aan hetzelfde adres te hebben verzonden. De gouverneur is bevoegd, om die plannen naar goeddunken te wijzigen, waarna hij ze, met zijne eigene ontwerpen, aan den Wetgevenden Raad voorlegt. Keurt deze ze goed, dan worden zij, met of zonder amendementen, bij koloniale verordening vastgesteld en het volgende jaar ten uitvoer gelegd.

De districts-comité's staan daarentegen onder de comité's der provinciën, aan welke zij al hunne plannen te hunner tijd moeten aanbieden, ten einde ze, na erlangde bekrachtiging, met of zonder gouvernementsonderstand, te volvoeren. Afschriften van deze stukken zendt het provinciaal comité aan het hoofdbestuur op.

De afdeelingsbeambten worden benoemd en ontslagen door de districts-comité's, die hun aantal en standplaats naar eigen goedvinden vaststellen. Slechts moeten deze beambten metterwoon zijn gevestigd

in het oord, waar zij aangesteld worden. Voorts zijn ze, als comptable ambtenaren, gehouden aan borgstelling.

Ze zijn belast, gelijk reeds in 't voorbijgaan gezegd is, vooreerst, met de registratie van alle heerendienstplichtigen, van hen, die den heerendienst afkoopen, en van zulken, welke dien arbeid willen verrichten. Zij innen van de eersten de belasting in geld, waarvoor zij stiptelijk, aan ieder persoon in 't bijzonder, een bewijs van kwijting moeten ter hand stellen, en roepen de anderen, volgens aanwijzing der ingenieurs, voor eenig werk op. Voorheen waren de hoofden van gezinnen of huizen, krachtens de ordonnancie van 1848 No. 8, verantwoordelijk voor de behoorlijke kwijting der belasting in arbeid of geld van allen die in hun woning verblijf hielden. Echter is reeds in hetzelfde jaar, bij ordonnancie No. 14, 1848, die bepaling weder geschrapt. De gelden eindelijk, in kwijting van verplichten arbeid betaald, worden door de divisie beambten gestort in 's lands kas ter hoofdplaats van het district, en blijven voorhands ter beschikking van het provinciaal comité.

Over de rusthuizen op Ceylon dient in 't voorbijgaan nog een enkel woord te worden gezegd. Zij kunnen aan elke kolonie ten voorbeeld gesteld worden. Hunne netheid en comfort, en de zeer goede tafel, welke niet onderdoet voor die van een

goed logement, en volgens een zeer matig tarief wordt verstrekt, zijn te danken aan den uitmuntenden maatregel, volgens welken in elk gewest de rest-houses uitsluitend aan de zorg van het provinciale comité toevertrouwd zijn. Dit comité voorziet deze gebouwtjes van meubelen en verhuurt ze, onder zeer strenge voorwaarden, bij voorkeur aan dorpshoofden, of in afgezonderde streken, waar weinig verkeer is, stelt het er bezoldigde lieden als herbergiers over aan. De gelden, eindelijk, die deze rusthuizen opbrengen aan huur, vormen een afzonderlijk fonds' dat tot hun onderhoud aangewend wordt.

Vatten we thans het voorgaande omtrent de Road Ordinance in een enkel woord samen. Dank zij der instelling van provinciale en districts-comité's is het centrale bestuur schier volkomen ontheven van alle zorgen en moeiten voor wegen, rivieren, kanalen, in één woord, alle transportmiddelen en wat daarmee in verband staat, zonder evenwel het heft dezer gewichtige aangelegenheid uit de handen te hebben gegeven. Tot aller genoegen en in aller belang, gaat de beslissing en aanwijzing van hetgeen tot verbetering der transportmiddelen moet gedaan en tot stand gebracht worden in den regel van het plaatselijk bestuur uit, en behoeft in diens ontwerpen en plannen het centrale bestuur slechts stelsel en eenheid te bren-

gen, onverminderd zijne volkomen bevoegdheid om, waar zulks wenschelijk en noodig mocht blijken, zelf het initiatief tot den aanleg van nieuwe werken te nemen.

Na de uiteenzetting van het stelsel der Road Ordinance, moeten thans in oogenschouw worden genomen hare werking en uitkomsten.

Wanneer men, ter erlanging van een in cijfers uitgedrukt oordeel daarover, de Blue Books, inzonderheid de »Reports on the past and present state of Her Majesty's colonial possessions", en de »Statistical Tables, colonial and other possessions", opslaat en raadpleegt, dan vindt men zeer weinig licht en zeer veel teleurstelling. Ik heb die bescheiden, voor zoover zij betrekking hebben op Ceylon, over een vijf-en-twintig-jarig tijdvak doorloopen [1]. Doch indien mij geene andere bronnen ten dienste gestaan hadden, zoude ik omtrent de feitelijke, en door de ervaring onwederlegbaar bewezene waarde der bedoelde verordening, thans niet veel wijzer zijn dan te voren. Vreemd genoeg, terwijl de minister Grey die voortreffelijke regeling aan andere koloniën ter navolging voorhoudt, verzuimt hij, zoowel als zijne opvolgers, de compleete gege-

[1] Dank zij der hulpvaardigheid van Mr. J. J. F. Noordziek, bibliothecaris van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welker boekerij, zoover ik weet, de eenige in ons vaderland is, waar de Blue Books bijkans voltallig worden gevonden.

vens, ter grondige beoordeeling van hare waarde en algemeene toepasselijkheid, te verstrekken. Zelfs het Britsche Museum, waar anders al wat gedrukt is, — gelijk in Oostersche landen onder het wijze bestuur van een Prakrama Bahoe en andere voorzichtige vorsten, de voedzame rijst — in onuitputtelijken voorraad opgetast wordt, bevat over die aangelegenheid weinig of niets. Er is voorts in de jaarlijks te Colombo gedrukte administratieve verslagen te weinig eenheid, te veel subjectieve beschouwing, om het naar de volle waarheid speurende oordeel geheel te kunnen bevredigen. Niettemin werpen al deze bescheiden te samen, met eenige uit Ceylon door mij medegebrachte gegevens vereenigd, een voldoend helder schijnsel op de resultaten der bedoelde verordening, om hare waarde ten naastenbij te kunnen bepalen.

Hare werking worde in de eerste plaats nagegaan. Letten we daarbij vooral op hare bezwaren, of op het knarsen van hare raderen.

Wie volstrekt vertrouwen stelt in het oordeel der gewestelijke ambtenaren, zal tot staving van de voortreffelijke werking der Road Ordinance, geen breedvoerig vertoog, geene cijfers verlangen. Gelijk reeds in de inleiding dezer nota gezegd is, zijn allen eenstemmig in haren lof. Men oordeele zelf. Nog geen negen maanden na hare in-

voering, roept de heer Talbot, gouvernements-agent te Point de Galle uit (niet onder het bestuur van den auteur dezer wet, Lord Torrington, maar onder diens opvolger, Sir G. W. Anderson): »Nauw ingevoerd, heeft deze verordening reeds zoo uitnemend gewerkt, dat men het land schier niet meer zoude herkennen; de bevolking zelve is er volkomen mee in haar schik." Zoo schrijft, een vijftien jaar later, het hoofd der centrale provincie, de heer F. B. Templer, de volgende loftuiting neder: »Nog nooit, zoover mij bekend is, werd eene verordening zoo algemeen gewaardeerd als de Road-Ordinance, en gewagen de Kandiërs van de voordeelen, die de Britsche heerschappij hun verschaft heeft, dan dringt zich deze verordening het eerst aan hun geest op" [1]. Doch reeds meer dan genoeg van die schier dithyrambische lofspraak, die vooral in den mond van den zóo positieven John Bull, naar ik ducht, slechts tegeningenomendheid wekt. Nemen we slechts acte van dien uitbundigen lof, en toetsen we voorts aan de feiten, in hoever hij gegrond is.

Ieder, die geen vreemdeling is in de Indische samenleving, en over de werking van bedoelde veror-

---

[1] „No ordinance was ever framed, I believe, that has been so thoroughly appreciated and it appears uppermost in the minds of the Kandyans when speaking of the advantages of British rule in this Colony."

dening een zelfstandig oordeel wil vellen, stelt zich onwillekeurig de volgende vragen. Geeft de afkoopbaarstelling der heerendiensten geene aanleiding tot kwade praktijken; geschiedt de inning der gelden, waarvoor deze diensten kunnen afgekocht worden, geregeld, en vóor alles, kan in die oorden, waar de verschuldigde arbeid voor het grootste gedeelte afgekocht wordt, het gouvernement ten allen tijde, voor alle werken en wegen, in voldoenden getale over koeli's beschikken? Op dit laatste vooral, komt het aan.

Ik kan ter beantwoording van deze vragen, dunkt mij, niet beter doen, een andere weg staat trouwens niet voor mij open, dan alle tegen de werking der Road Ordinance ingebrachte bezwaren, in de te mijner beschikking staande bescheiden, zorgvuldig samen te lezen en nauwlettend te wegen. Blijkt het, dat de wezenlijke waarde van deze bezwaren niet groot is, zoomede, dat de staat der wegen, en der middelen van gemeenschap in het algemeen, sedert en voor een groot deel dóor de toepassing der bewuste verordening, op Ceylon ontzachlijk vooruit is gegaan, dan zal, vlei ik mij, het pleit voor den afkoop der staatsheerendiensten, ook elders dan op Ceylon, beslist zijn. Want voor de afkoopbaarstelling, op en in zich zelve beschouwd, is wel ieder gunstig gestemd, slechts om de vermeende bezwaren, die met hare toepassing gepaard zouden gaan, kanten zich

sommige, overigens ervaren personen, daartegen. Ieder, zonder onderscheid, zal wel toestemmen, dat zij niet alleen het misbruik verijdelt, 't welk anders van de heerendiensten gemaakt wordt; maar vooral, dat er een krachtige motor in ligt, zoowel voor de inlandsche welvaart, als voor de teelt van stapelproducten. Op Ceylon b. v. b. zouden de Europeesche planters voorzeker over geen genoegzaam aantal handen kunnen beschikken, zoo er de heerendiensten niet konden afgekocht worden. Welnu, al wat, ten aanzien der twee eerste vragen, tegen dien maatregel wordt aangevoerd komt op het volgende neder. Vooreerst, dat in enkele afdeelingen de gelden, in de plaats van heerendiensten verschuldigd, niet altoos geregeld in 's Lands kassen gestort zijn, deels door de schuld der divisiebeämbten, deels door de schuld der districts-comité's. Voorts, dat het soms groote moeite gekost heeft aan de inlandsche hoofden, om die achterstallige gelden te innen. Ten slotte, dat men in een enkel gewest, met name de Noordelijke provincie, soms een groot aantal lieden, ja, een enkele maal meer dan duizend op de acht-en-vijftig duizend heerendienstplichtigen wegens wanbetaling heeft moeten gijzelen. Ziedaar alle bezwarende feiten, die ten aanzien der vragen, of de afkoopbaarstelling tot geene kwade praktijken of moeilijkheden aanleiding geeft, door mij zijn bijeengegaard kunnen worden. En

welke waarde moet nu aan deze bezwaren gehecht worden? Bedenken we, dat alleen het feit van wanbetaling van den kant der heerendienstplichtigen van eenige beteekenis is, daar de nalatigheid van bezoldigde inlandsche hoofden, beambten en districts-comité's licht kan worden voorkomen. Nemen we mede in aanmerking, dat slechts in Britsche bezittingen de inning eener kleine belasting in geld bezwaar schijnt te hebben. Op Zuidelijk Sumatra b. v. mag de inning der huistax, of der belasting op de gezinnen, in eene pas geannexeerde landstreek in het begin met moeilijkheden gepaard gaan, eerlang geschiedt zij zonder bezwaar; reeds lang vóor den gestelden termijn is zij in den regel voldaan. Op Celebes, waar de inlanders eene inkomstenbelasting, en, alom in onzen Indischen Archipel, — zoo ik wel onderricht ben — waar de bevolking, onder deze of gene benaming, een matige geldsom moet opbrengen, heeft dit evenmin overwegend bezwaar in. In de Engelsche bezittingen echter, gelijk men het thans hoe langer hoe meer inziet, is de schakel tusschen 't Europeesch bestuur en de inheemsche bevolking, ik bedoel de inlandsche aristocratie, veel te vroeg opgeruimd. Vandaar dat voortdurende horten en stooten van het raderwerk der administratie, vandaar ook de bezwaarlijke inning eener belasting in geld. Tegen de afkoopbaarstelling der heerendiensten in het algemeen, heeft alzoo dit feit geen kracht van bewijs.

We zijn genaderd tot de belangrijkste, of juister, de eenig belangrijke vraag. Kan sedert den afkoop der heerendiensten, vroegen wij, het gouvernement ten allen tijde en op alle plaatsen, voor een redelijk loon, over een genoegzaam aantal koeli's beschikken? In het algemeen wordt die vraag bevestigend door de autoriteiten beantwoord. In éen enkel verslag, dat van den Directeur van Openbare Werken over 1862 (Report of the Commissioner of Roads and Civil-Engineer's office), vindt men echter eene tegenstrijdige meening. Die hoofdambtenaar deelt het volgende mede. Er zijn op Ceylon drieërlei soort van arbeidslieden. Vooreerst, inboorlingen, ten tweede vreemde oosterlingen, meerendeels Malabaarsche immigranten, en ten derde, de reeds genoemde pionniers. Inboorlingen, bereid en genegen om als koeli te werken, zijn schaarsch. Behalve in de zuidelijke, oostelijke en noordelijke provinciën zijn ze bezwaarlijk te vinden, en slechts tegen veel hooger loon dan aan Malabaren betaald wordt. Trouwens, de bevolking op Ceylon geniet, betrekkelijk, eene groote mate van welvaart, zoodat er schier niemand den kost met koeliewerk behoeft te verdienen. — Malabaren of Tamils. Van dezen zijn zoowel de koffieplanters als het departement van openbare werken afhankelijk. De beste werklieden, na de werkzame, intelligente, kleine Tamils der Madoora en Tanjore-districten, zijn de dusgenaamde Carnatics, een

fraai, krachtig volk, dat jaarlijks bij honderden naar Ceylon verhuist. — Ook de pionniers, dit onmisbare korps, zijn bijna uitsluitend van den Dekkan afkomstig. Ondanks het vrij groote aantal der laatsten en der van Malabar afkomstige koeli's op Ceylon, moest het departement van openbare werken in 1862 een bedrag van 13000 pond sterling, uithoofde der schaarschte van werkvolk, in kas houden. In het genoemde jaar vorderden de openbare werken den arbeid van 13566 man daags, en in 1863, naar raming, van 15000 man daags, of voor elken shilling, die ter beschikking van het departement wordt gesteld, één koeli. Tot zoover de directeur van openbare werken.

Dat, spijt de aangehaalde feiten, door niemand op Ceylon de Road Ordinance wordt veroordeeld, valt, dunkt mij, licht te verklaren. De vraag naar handenarbeid is op Ceylon buitengemeen groot. Vooreerst, ten gevolge van de verbazende uitbreiding der koffie-cultuur. In dat kleine landje, dat in uitgebreidheid met Ierland gelijk staat, en nog geen twee en een half millioen inwoners heeft [1], brengt tegenwoordig de koffie-cultuur bij gunstigen oogst één millioen centenaars [2] op. Voorts, wegens

[1] Volgens den jongsten, of juister, den eersten census van deze kolonie in 1871, bedroeg er het zielenaantal 2,405.247 op eene oppervlakte van ten naastenbij 24,454 vierkante E. mijlen.

[2] 100 pikols = 128 Engelsche hundredweights.

de ontzachlijke uitbreiding, aan de openbare werken op dit eiland gegeven. In de laatste jaren staan hunne kosten tot de totale inkomsten van de kolonie als 1: 4, ja, als 1: 3. Waar ter wereld zal bij zulk eene bedrijvigheid geen gebrek aan handen bestaan? Wanneer men voorts in aanmerking neemt, dat, in sommige jaargetijden, het dagloon op koffie-plantaadjes van één tot één en een vierde shilling bedraagt [1], en het gouvernement, voor zoover mij bekend is, nooit zulke hooge loonen besteedt, dan ligt er niets verrassends of verontrustends meer in, dat er soms handen voor de openbare werken te kort schieten. En zoude men daarom den afkoop der heerendiensten willen verbieden, en zoodoende, én der inlandsche welvaart, én der particuliere industrie naar het hart steken? — De ervaring heeft overigens op Ceylon geleerd, dat in de welvarendste streken, waar de persoonlijke diensten het meest afgekocht worden, ook de meeste daglooners zich aanbieden;

---

1 Volgens de Colonial Statistical Tables zijn in de jongste jaren de koeliloonen op Ceylon:

in de westelijke provincie, voor huiselijken arbeid, zes stuivers daags, elders één pond tot twee pond en vijf shillings 's maands;

voor arbeid op het veld (predial labour) vijftien shilling tot één pond en tien shilling 's maands;

voor het vervoer van goederen en andere mercantile verrichtingen, in de westelijke provinciё, zes stuivers daags, elders twee pond en tien shillings tot drie pond 's maands.

Deze opgaven zijn echter alleen geldig in normale omstandigheden.

terwijl in oorden, die ver zijn verwijderd van eenig middenpunt van verkeer, en waar de bevolking arm en achterlijk is, wel is waar, weinig of geene koeli's worden gevonden, doch ook zeer weinig lieden den heerendienst afkoopen. Zelfs in de afgelegenste streken van Ceylon zijn dien ten gevolge de wegen en bruggen in uitmuntenden staat, en beter dan in eenig deel van het vasteland van Britsch Indië [1]. Het moet echter erkend worden; dat zonder een ten allen tijde beschikbare troep van geoefende werklieden, dat zonder het korps pionniers, die uitkomst op Ceylon niet verkregen zou zijn.

Een spitsvondige zoude voorzeker zonder veel moeite nog een aantal andere bezwaren, dan de hiervoren vermelde, tegen de afkoopbaarstelling der heerendiensten, uitdenken kunnen. Doch het onwederlegbare feit, dat zich geene anderen van eenige beteekenis op Ceylon voorgedaan hebben, wettigt voorshands de niet overdrevene uitspraak, dat geene moeilijkheid, in de toepassing eener verordening als de Road Ordinance, tegen haar nut en voordeelen opweegt.

Toetsen we thans de waarde der Road Ordinance aan hare uitkomsten.

Vooreerst, uit financieel oopgunt. In een reeds

---

[1] Verslag van den Directeur van openbare werken op Ceylon, 1870. Zoomede: Ceylon by Emerson Tennent., Vol. II, p. 121.

aangehaalden brief, van 17 Januari 1857, verdedigt Lord Torrington zich op een schamperen en kleingeestigen aanval van zijnen opvolger, gouverneur Ward, in de volgende woorden:

»Sir Henry G. Ward schat de bloote geldswaarde van de wederinvoering en gelijktijdige afkoopbaarstelling der persoonlijke diensten op zestien duizend pond 's jaars, en voorzeker is dit geen overschatting. Twee derden van dit bedrag komen jaarlijks, ten behoeve der groote transportmiddelen, aan de schatkist ten goede. De Road Ordinance heeft dus, van 1850 áf tot het einde van 1856 toe, eene uitgave van minstens 75,000 pond sterling aan den lande bespaard, of meer dan de helft van het op primo Januari 1859 in de schatkist aanwezige overschot." Tot zoover Lord Torrington.

De cijfers, door den eigen ontwerper der Road Ordinance op goed geloof overgenomen, zijn verre van juist, en geven in het geheel geen juist denkbeeld van de waarde dezer verordening. Reeds in 1850, het eerste jaar waarin zij alom in de kolonie toegepast werd, bedroeg toch het gedeelte der gelden, in afkoop van heerendiensten betaald, 't welk voor de groote transportmiddelen aangewend werd, of de door Ward bedoelde bijdrage aan 's lands schatkist, bijkans 21,000 p. st., en van 1850 tot het einde van 1856, gemiddeld 17,000 tot 18,000 p. st. 's jaars. Reeds wat

deze cijfers betreft, onderschat dus gouverneur Ward de geldelijke waarde der Road Ordinance. Maar deze geldsommen zijn niet het geheele bedrag der jaarlijks, in afkoop van persoonlijke diensten, door de districts-comité's in ontvangst genomen gelden; zij zijn slechts een gedeelte daarvan, datgene namelijk, waarover beschikt wordt door de comités der provinciën, die niet meer, gelijk we reeds zagen, dan twee derden van den gezamelijk door eene provincie verschuldigden arbeid voor de groote wegen mag aanwenden. De hierboven in ponden sterling uitgedrukte bedragen zijn dus geen maatstaf voor de totale som der dusgenaamde commutatie- of afkoopgelden, laat staan voor de geldswaarde van den door de gansche bevolking op Ceylon verschuldigden arbeid. Om deze, of de gansche waarde der Road Ordinance, uit financieel oogpunt te kunnen bepalen, moet men bekend zijn met het aantal heerendienstplichtigen in de gansche kolonie, met het bedrag van de gelden in afkoop van heerendiensten betaald, en met het aantal personen welke den verschuldigden arbeid verrichten [1]. Voor

[1] Wenschelijk ware het ook, ter volledige beoordeeling van de Road Ordinance, het quotum van arbeid of gelden te kennen, waarover èn de districts-comité's, en het provinciaal comité in elke provincie over een aantal jaren beschikt hebben.

Deze gegevens zouden, naar alle gedachten, in verband met hetgeen ons van den economischen toestand op Ceylon bekend is, een aantal belangrijke gevolgen kunnen doen trekken. Tot mijn leedwezen ben ik echter tot nog toe niet in het volledig bezit van die cijfers,

het oogenblik ben ik niet volledig daarmede bekend. Op grond van een aantal betrouwbare cijfers, stel ik nochtans, zonder tegenspraak door latere gegevens te duchten, het aantal heerendienstplichtigen op een derde van de mannelijke bevolking op Ceylon, en de

---

zoodat ik mij voorstel ze later, en eerlang, als aanhangsel van deze nota, mede te deelen. Inmiddels volge hier nu reeds, voorloopig, eene opgave van de verhouding, waarin de geldsommen, in commutatie van heerendiensten betaald, en waarover uitsluitend door de provinciale comité's is beschikt: waarin deze provinciale commutatiegelden (in onderscheiding van de districts-commutatie-gelden) tot de totale uitgaven voor de openbare werken over eene reeks van jaren gestaan hebben. Deze opgave is althans eene nuttige bouwstof.

Gezegde verhouding is in de eerste jaren, na de invoering van Lord Torrington's maatregel, als van één tot vier, en zelfs als één tot drie, in 1856, van één tot zeven, in 1857, van één tot acht, in 1858, van één tot tien, en in de jongste jaren, sedert door den aanleg van spoorwegen de openbare werken meer dan een vierde van de geheele inkomsten der kolonie verslonden, als van één tot twaalf en één tot vijftien geweest.

De provinciale commutatie-gelden hebben namelijk bedragen:

in 1850: 20,616 £, in 1852: 17,951 £, in 1853: 18,881 £, in 1856: 17,334 £, in 1857: 17,662 £, in 1858: 17,471 £, in 1860: 18,797 £, in 1862: 17,123 £, in 1864: 18,737 £, in 1867: 22,057 £, in 1868: 22,362 £ en in 1871: 24,247 £.

En de totale kosten der openbare werken op Ceylon:

in 1850:	53,684 £,	in 1852:	65,384 £.
» 1853:	70,400 »	» 1856:	115,909 »
» 1857:	147,174 »	» 1858:	169,742 »
» 1860:	190,057 »	» 1862:	150,896 »
» 1863:	177,638 »	» 1864:	220,019 »
» 1865:	230,710 »	» 1866:	280,098 »
» 1867:	322,911 »	» 1868:	326,024 »
» 1869:	269,553 »	» 1871:	282,575 »
» 1872:	298,322 »		

geheele geldswaarde der persoonlijke diensten jaarlijks op ruim 65,000 pond sterling. Dit bedrag is meer dan éen vijfde van het gansche budget der openbare werken over de jongste twee jaren. Indien dus, in plaats van zes dagen, jaarlijks dertig dagen arbeids aan ieder heerendienstplichtige opgelegd werden, dan zouden alle kosten van het departement van openbare werken, zelfs wanneer dezen een vierde bedragen van de geheele koloniale begrooting, daarmede ruimschoots kunnen gedekt worden.

In 't voorbijgaan mag hier opgemerkt worden, dat behalve de Road Ordinance nog twee andere middelen in de steeds klimmende behoeften van het departement der openbare werken voorzien. Vooreerst, als het ware de wegen en bruggen zelven, of duidelijker, de tollen daarop geheven. In 1865 brachten de gezamenlijke tollen des eilands 71,000 p. st. op, waarvan tweé derden alleen op den weg Colombo-Kandy werden geheven. En schoon dit bedrag, sedert den aanleg van spoorwegen op Ceylon, aanmerkelijk is verminderd, maakt het nog altoos meer dan éen tiende van het jaarlijks voor de openbare werken toegestane bedrag uit [1].

Ten andere, de bijdragen van ondernemers en planters tot den aanleg van wegen. Indien namelijk de

---

[1] De tollen op Ceylon hebben opgebracht: in 1866: 54,802 £, in 1867 : 40,793 £, in 1868: 33,078 £ en in 1869: 32,35' £.

eigenaars of beheerders van ten minste drie, in dezelfde afdeeling gelegen plantaadjes, eenen weg willen doen aanleggen, die hunne landen in verbinding brengt met een hoofdweg, dan kunnen zij zich, onder overlegging der vereischte bescheiden en met een daartoe strekkend verzoek, tot het provinciaal comité van het gewest hunner inwoning wenden, en in het geval de gouverneur der kolonie en de Wetgevende Raad daartoe hunne toestemming geven, wordt de begeerde weg aangelegd, mits de kosten daarvan voor de helft door de ondernemers zelven worden gedragen. Ieders aandeel in deze kosten is evenredig aan de uitgestrektheid van zijne plantaadje. En ofschoon deze privaat-bijdragen slechts van beteekenis zijn in de centrale provincie en geene vergelijking met de opbrengst der tollen kunnen doorstaan, is de zoogenaamde »Branch Roads Ordinance" toch van genoegzaam belang, om haar in de bijlagen eene plaats te verleenen. (Bijlage C.)

Na de geldswaarde der Road Ordinance, en daarmede haar aandeel in den aanleg en het onderhoud der openbare werken op Ceylon, uit bloot financieel oogpunt, ten naastenbij te hebben bepaald, rest ons nog ter juiste waardeering van bedoelde verordening, den staat der wegen op Ceylon, na hare bijkans vijf-en-twintig-jarige werking, op de kaart na te gaan. Welk een verschil tusschen de transportmiddelen in 1870 en in 1831, naar Cole-

brooke's kaart. In het laatste jaar immers waren er op Ceylon slechts twee groote wegen, éen van Matara naar Putlam, en de andere van Colombo naar Kandy, ter gezamenlijke lengte van 225 Engelsche mijl. Thans, in 1870, zijn schier alle plaatsen van eenig belang, van Galle in het zuiden tot Jaffna in het noorden, van Colombo in het westen tot Trincomalie en Batticala in het oosten des eilands door uitmuntende wegen met elkander verbonden. Daar ik bij den lezer geen lokale kennis van Ceylon kan onderstellen, zal ik die wegen niet opsommen; genoeg dat, volgens het verslag van den directeur van openbare werken, in 1870 in deze kolonie werden geteld: ruim 668 mijlen wegen eerste klasse, (geplaveid of gemacadamiseerd) voorts ruim 431 mijl grintweg, en 958 mijlen kleinere zand of klei-wegen of ruim 2058 E. mijlen weegs in 't geheel, behalve goede kanalen, ter lengte van 163 mijl. Die schitterende uitkomst is, ten minste voor een vijfde gedeelte, aan de verordening op de heerendiensten en hunnen afkoop te danken, en dat het laatste het tot stand brengen van voortreffelijke wegen, kanalen en andere transportmiddelen niet in den weg staat, zonder nochtans het gouvernement op hooge kosten te jagen, is, dunkt me, voldingend bewezen.

Heb ik — nu mijne taak is afgesponnen, dringt zich deze vraag van zelf aan mij op — heb ik met het schrijven dezer nota eene goede daad verricht? En ik aarzel niet met vertrouwen te antwoorden: Ja. — Ja, in zoover de volle waarheid omtrent den maatregel, waarbij de heerendiensten op Ceylon afkoopbaar gesteld zijn, door mij is medegedeeld; niets althans van hetgeen tegen, zoowel als ten gunste van dezen maatregel kan aangevoerd worden, heb ik met opzet verzwegen. — Ja, inzoover, naar mijn overtuiging, geen overwegend bezwaar zich verzet tegen de toepassing eener gelijksoortige regeling ook in onze bezittingen. Na bijkans tien jaren schier uitsluitend onder Indiërs te hebben geleefd, in eene betrekking die bij uitstek geschikt is tot de doorgronding hunner maatschappelijke toestanden, behoeften en instellingen, waag ik mij te beroepen op het oordeel van alle bevoegden, inzonderheid zulken aan wier rijpe, in Indië opgedane ervaring, de grijsheid het zegel der degelijkheid hecht. — Zijt gij, veroorloof ik mij hun met aandrang te vragen, zijt gij niet doordrongen van de wenschelijkheid en de mogelijkheid beiden van de afkoopbaarstelling van persoonlijke diensten in den Indischen Archipel? Hebben de feiten, in deze nota medegedeeld, u niet in uwe overtuiging bevestigd, dat daartoe in het geheel geen bergen behoeven verzet, dat een goede, menschlievende wil en

een krachtige hand daartoe volkomen in staat zijn? Ja, en nog eens ja, inzoover de emancipatie van den arbeid der inlanders noodwendig hunne welvaart bevordert, en daar ik als Hollander niet anders kan wenschen, dan dat — gelijk de gespierde arm van Groot Brittannië het weleer zoo onderdrukte en fiere geslacht, ginds aan de boorden van den Mahavelli-Ganga, niet neerdrukt, doch opheft — ook onze heerschappij in den Indischen Archipel met den dag meer der inheemsche bevolking tot heil en geluk moge strekken.

HET VOLKSONDERWIJS OP CEYLON.

In the self-imposed task of enlightment, we will imitate the renovating process of nature herself, silent, gradual, effective; working by common means; transforming not revolutionizing in her operations.

For nature always loud when she destroys
Is silent when she fashions [1].

Wat ons, wanneer wij korter of langer op Java geweest zijn, wel het allereerst treft in eene Britsche kolonie, is de algemeene verspreiding der Engelsche taal onder de inboorlingen des lands. De Sinhalezen, die in fabelachtige vaartuigjes — kakelbont, zoo smal als uw hand — in een ommezien de mailboot omringen, zoodra zij, als het sein van haar aankomst, in Point de Galle's rotsige baai, een kanonschot ge-

[1] Report of the committee appointed for the revision of schools on the establishment of the Central schoolcommission (in Ceylon), Colombo, 10the January 1849.

lost heeft; de bonte schare op de landingsplaats wachtend; de glanzend bruine Tamil, die ons door de Hollandsche stadspoort en voorts in den lommer van waroe's langs de wallen geleidt, om straks ter linker van het Vaderlandsch kerkje de middenstraat in te slaan en ons het eveneens Hollandsch logementje te wijzen; de wisselaars van velerlei kleuren en rassen, die met luidruchtige taal hunne zilveren roepieën en kroonen in ruil voor onze sovereigns opdringen; de jongens die, uitgedost in het wit, ons wachten op den drempel der woning, waar een »oud ollandsch eer" (zooals men in Lorets-Hotel kan aangeplakt vinden) ons gastvrijheid bewijst, en een drom van Klingalezen en Mooren, Maleiers, Chetti's en Tamils hunne sierlijke waren van schildpad en goud, van kunstig gesneden ivoor, van sandel- en ebbenhout, of tal van Ceylonsche steenen, zooals robijnen saphirs, voor het meerendeel valsch, met bedriegelijke taal voor ons uitstallen; kortom schier allen, die we in het oude Tarsis ontmoeten, schreeuwen ons toe of plagen en vleien ons — in het Engelsch. Ja, het gebruik dezer taal is zoo algemeen, dat ze, gelijk op Java het Maleisch, de lingua franca der kolonie schijnt.

Straks de straat weder opgaand, na ons te hebben gebaad en versterkt, worden wij in die meening bevestigd. Point de Galle is een oud Hollandsch stadje. De huizen zijn er zoo dicht op elkander gebouwd, de

straten zóó smal, dat wanneer onze voorouders op de breede gemetselde bank aan den voorkant der woning des avonds in gezelligen kout voor een wijle hun zwoegen vergaten — dat in die tijden, want thans ziet men die banken steeds onbezet, de overburen elkander schier met de knieën geraakt moeten hebben. Afgesloten door wallen, aan de zee- zoowel als de landzijde, vindt geen briesje in die stegen een doorgang, wordt er de zwoele, drukkende dampkring door geen zuchtje verfrischt. Wel heeft men alom het uitzicht, althans op de wallen, hetzij op de ruischende zee, hetzij op door palmen belommerde heuvels, op welke in den omtrek der veste tal van glanzende villa's en meer dan één kerkje het oog trekken; doch die aanblik verkwikt ons slechts weinig. Dra overmand door de hitte en meer nog door het verblindende licht, zien we om naar een schuilplaats. Het toeval leidt ons een schoolgebouw binnen. Een der kleine de Silva's, de Saram's of Pereira's, die gelijk in Londen de Jones' en de Smith's, in de kuststreek van Ceylon de overhand hebben, springt met vrijmoedigheid op ons toe, gaat door zijn makkers gevolgd — het uur van gehoorzaamheid sloeg nog niet — het schoolvertrek met ons rond, toont zijne boeken en schriften, verzekert telkens opnieuw dat hij de eerste is zijner klasse, en snapt onophoudelijk voort, niets in de landstaal, die ons onverstaanbaar zou

zijn — maar in het Engelsch. Onzes weegs weder gaand, valt ons achter een bouwvallig muurtje de bazaar in het oog. Nieuwsgierig treden wij binnen. Hier althans, waar de landbouwersklasse bijeenkomt, zullen de meesten — zoo dunkt ons — slechts de taal verstaan van het land. Al aanstonds worden wij echter in onze verwachting bedrogen door eenige schalksche meisjes of jongens.... meisjes of jongens, wie weet het? geen vreemdeling, die het zeer geringe verschil in dracht en kleeding niet opmerkt, kan ze wèl van elkaar onderscheiden. Hebben beiden niet dezelfde fijne gelaatstrekken, dezelfde slanke gestalte, dragen beide geen lang krullend haar, dat bij de vrouw op den kondeh en bij den man op de kruin door schilpadden kammen wordt samengehouden? gaan mannen en vrouwen niet beiden blootshoofds en, wat de kleeding betreft, ligt niet het eenige verschil in het baadje, dat bij de vrouw ietwat korter en van voren lager uitgesneden is? (De amuletten waarmede de vrouwen getooid zijn, merkt men zoo aanstonds niet op.) — Van hen of van haar keeren we ons tot een slangenbezweerder. Met de beenen onder het lichaam gekruist, staart de gebronsde Hindoe met den hoogrooden hoofddoek en de kleurrijke ringen als wezenloos voor zich heen. Nauw echter krijgt hij ons in het oog, of hij springt overeind met verlokkenden grijns, wenkt zijnen handlanger die een korfje ont-

bloot, grijpt naar een fluit welke, althans in 't geluid, veel van een doedelzak heeft, en op de eerste snerpende klanken de beste, komt uit het mandje een brilslang te voorschijn — de in het oog van den Indiër heilige cobra — die met luid gesis op ons toeschiet, ons van schrik doet terugdeinzen, doch zich ijlings op het geringste bevel van haar meester weder terugtrekt. De taal waarin de slangenbezweerder haar toespreekt, en ons smeekt om een aalmoes, is weder dezelfde als straks. Kortom, waar we den voet zetten en wat we ook hooren — we vernemen niet Kalidasa's [1] zoetvloeiende taal, we vernemen slechts Angelsaksische klanken.

We zijn reeds gereed met ons oordeel. De trotsche Brit — zoo besluiten we overhaast — dringt overal in den vreemde, waar hij door middel zijner sovereigns heerscht, den inboorling zijn moedertaal op. Hij buigt zich tot geen minder ras neder. In gebruiken en zeden, zelfs in de uiting zijner gedachten, moet het zich plooien naar hem. Of is dit niet de gewone verklaring, waarom in eene Britsche kolonie de Engelsche taal zoo algemeen wordt gesproken? En toch is, ten deele althans, die verklaring onjuist. In het tijdvak, dat aan onze overheersching op Ceylon voorafging,

---

[1] Voor wie het niet weet, zij ter loops opgemerkt, dat ook Ceylon zijn Kalidasa gehad heeft. Het lijk van dien dichter is te Matara (onze voorvaders schreven Matura) verbrand.

was 't Portugeesch de gangbare taal der maritime provincieën. En nog in het begin dezer eeuw stamelde de Sinhalees Hollandsch. Het verschijnsel, dat de taal van den heerscher op den inboorling is overgeplant, is dus geen kenmerk van het Engelsch bestuur. Ten allen tijde is het aan Ceylon eigen geweest.

De oorzaak daarvan is niet verre te zoeken. De Portugeezen hebben op Ceylon gruweldaden gepleegd, die, zooals zij door hun eigen geschiedschrijvers, door de Barros en de Couto, geboekt zijn, elders moeilijk haar wedergâ vinden. In éen opzicht echter verdienen zij lof. Zelfzucht was niet hun eenige drijfveer. »Vriendschap, handel en godsdienst," 't was niet alleen hunne leus, maar het was hun er alleszins ernst mede, met den godsdienst niet minder dan met hunne mercantiele belangen. Men denke slechts aan den ijver, waarmede de leer der moederkerk voortgeplant werd. Men denke slechts aan het leven van eenen Vaz en zooveel geloofshelden, die, geen levensgevaar achtend, in de wildernis van het toenmaals nog zoo weinig bekende Taprobané doordrongen. De voetstappen van hunnen meester, van Xaverius, drukkend, wekten zij door hun belangeloos streven allengs het vertrouwen, de achting, de sympathie van den inboorling op; verbreidden zij, met de leer hunner kerk, alom de beschaving en zeden en — het voertuig van dezen — de taal van het moeder-

land. Vandaar dat er schier geen voorbeeld bestaat van een volk, 't welk zoo bij uitnemendheid in het koloniseeren geslaagd is, 't welk op taal, gewoonten en zeden zulk een blijvenden invloed als de Portugeezen op Ceylon gehad heeft. Ook thans nog, meer dan twee eeuwen na hunne verdrijving, is die invloed in 't oog vallend. Niet alleen op de taal, maar vooral op de zeden. Eén voorbeeld uit velen.

Op een tocht naar Negombo viel mij, bij het overtrekken eener rivier, een met wimpels en vlaggen bont getooid vaartuig in 't oog. Eenige roeiers stuwden het voort. Viel de kleeding van dezen reeds in 't oog, in 't zonderlingst maskeradekostuum waren de lieden gestoken, die, op 't midden van het dek aan een tafel gezeten, blijkbaar als gasten of feestvierenden meêvoeren. Zij droegen, vergis ik mij niet, een blauw zijden wams: langs de hozen hingen lange rapieren, en wat wel het vreemdste was, wuivende pluimen, witte en roode, versierden hunne baretten. De bewegelijkheid zelve, sprongen deze ridderfiguren nu eens op van de tafel, waar de flesch lustig rondging, en verdrongen elkander, tierend op 't dek; dan weder wipten zij, zwaaiend met hunne baretten, langs het touwwerk de mast op. Mij verwonderd tot den moodliar keerend, die mij op dien tocht vergezelde, vernam ik dat het Drie Koningendag was. Trouw aan Lusitaansche gebruiken, wordt dit feest nog heden ten

dage op de wijze van weleer door de Sinhalezen gevierd.

Toen wij Hollanders, in stoutheid de Portugeezen voorbij strevend en welhaast hun meesters op onze beurt heerschten op Ceylon; toen, om met Baldaeus te spreken, ook ons een plaats ingeruimd werd in de breede rij van die volken, welke ter wille der Helena van Lanka: — »wèl te verstaan, voegt hij er op leuken trant bij, niet de beminde van Rama, maar de geurige bast van een boom" — elkander aan deze stranden verdrongen, stonden wij tegenover eene bevolking die, beheerscht door het Roomsch Katholieke geloof, met onze voorgangers, onze vijanden heulde. Na onze vermeestering der hoofdplaats Colombo in 1656 vond een groot aantal Portugeesche familiën, zooals de krijgsman Ribeyro vermeldt, op het gebied des vorsten van Kandy een wijkplaats, en hielden in het noordelijk gedeelte des eilands, te Jaffnapatam zoowel als op Manaar, de Portugeezen nog stand. Door gemeenschap van godsdienst bleven dezen een grooten invloed op de bevolking behouden, welken zij, ook na hunne geheele verdrijving, voortdurend tegen ons aanwendden. Zoolang dus het Roomsch Katholieke geloof niet uitgeroeid, zoolang deze hefboom onzen vijanden niet uit de handen gerukt was, liepen wij telkens gevaar van door de inboorlingen te worden bestookt. »Het is mijne overtuiging" —

zoo luidt ongeveer eene zinsnede in de memorie van den 12den Maart 1742, waarbij de gouverneur Imhoff het bestuur over Ceylon aan W. M. Bruininck overgaf — »het is mijne overtuiging, dat er voor de Compagnie geen heil is te wachten, zoolang niet meer geschikte geestelijken onzerzijds de plaats der Roomsche priesters zullen ingenomen hebben." Er bleef dus voor ons geene keus: wilden wij Ceylon behouden, dan moest de bevolking vóór alles tot de leer der Dortsche vaderen bekeerd worden.

Het onderwijs was daartoe het middel. Schier in elk kerspel werd op het zeer beperkte gebied, 't welk wij op Ceylon in bezit gehad hebben, een school opgericht. Men verbond er, naar het aantal der leerlingen, twee tot vier schoolmeesters aan, en daar het onderwijs aan het bekeeringswerk werd dienstbaar gemaakt, waren dezen in hoofdzaak cathechiseermeesters. Later werden zij tevens met het ambt van thombohouder, dat wil zeggen, met het bijhouden der huwelijksregisters belast. De predikanten hadden, elk voor zoover zijne gemeente betrof, op de scholen het toezicht. En herhaaldelijk werden tot verbetering van het onderwijs personen in commissie gesteld. Hunne verslagen berusten in het archief te Colombo [1].

[1] Wijlen Sir Emerson Tennent vergist zich, wanneer hij beweert (zie zijne inleiding tot het bekende werk: Ceylon, account of the Island, physical, historical and topographical), dat zoo er nog iets van het Hollandsch archief te Colombo is overgebleven, dit weinige dan

Behalve de lagere scholen, richtte men nog, ter bekrooning van het werk, te Colombo een seminarium op. De jongens werden hier onderwezen in het Hollandsch, het Latijn en het Grieksch.

De ernst waarmede het onderwijs of, juister het bekeeringswerk werd ter harte genomen, bevorderde ten zeerste de verbreiding der Hollandsche taal. En welk een gewicht aan het laatste, ter bestrijding van Roomschen invloed, gehecht werd, blijkt uit een feit, dat door Valentijn wordt medegedeeld. De ouders namelijk, wier kinderen onder de hoede van slaven gesteld waren, die het Hollandsch niet spraken, werden beboet. En slechts aan zulke slaven, die aan dit vereischte voldeden, vergunde men het dragen van lang haar. Den overigen schoor men het hoofd kaal.

Gaan we thans de oorzaken na, waarom onder het Britsche bestuur de Engelsche taal zich nog meer onder de inboorlingen verbreid heeft, dan weleer het Portugeesch en het Hollandsch. In het eerste tijdperk hunner vestiging op Ceylon lieten de Engelschen zich weinig of niet met het onderwijs in. Hunne onthou-

---

toch denkelijk door witte mieren verwoest en onleesbaar gemaakt is. — Sedert vóór eenige jaren eene schifting van officiëele bescheiden heeft plaats gehad, is het archief te Colombo gesplitst in: het Hollandsch en het Engelsch archief. Het eerste is in een vrij goeden toestand en bevat een groot aantal stukken. Onder dezen vindt men meer dan één schoolverslag. O. a. van Smit en van der Spar, in commissie gesteld in 1731, van C. van Dam, 1751, en van Smit en Martherus, 1756.

ding ging zelfs in de eerste drie jaren zóó ver, dat in het geheel geen salaris aan de schoolmeesters uitbetaald werd. De gouverneur North maakte echter weldra aan dien toestand een einde. Schoon de bescheidene som van £ 4500, welke hij ten behoeve van het onderwijs aangevraagd had, door het opperbestuur te hoog werd geacht, en het toegestane bedrag in 1803 slechts £ 1500 en een aantal daaraanvolgende jaren maar £ 2000 bedroeg, slaagde hij in de oprichting van één honderd en zeventig inlandsche scholen. Natuurlijk echter moest North, ter bekostiging dezer scholen, expediënten te baat nemen. Door den inlandschen schoolmeester tevens notaris te maken, verviel de noodzakelijkheid grootendeels, om hem een salaris te geven.

Gelijk onder het Hollandsch bestuur, had het onderwijs op die scholen een godsdienstigen tint. De primaat der Engelsche staatskerk op Ceylon, toenmaals een aartsdeken, stond namelijk als Pricipal of school and Kings Visitor aan het hoofd van het onderwijs. Voorts was de inlandsche taal het medium van onderricht; slechts op de hoofdplaatsen vond men enkele Engelsche scholen. Die toestand hield aan, tot in 1830 een bij koninklijk besluit ingestelde commissie ook naar den staat van het onderwijs op Ceylon een onderzoek instelde. Het verslag, dat zij uitbracht, was verre van gunstig. Verscheidene, zoo niet het

meerendeel der gouvernementsscholen, bestonden, volgens haar, slechts in naam; op meesters en leerlingen beiden bestond schier geen toezicht, en het weinige dat der inlandsche jeugd werd geleerd, verdiende den naam van onderwijs niet. Drieërlei verbetering stelde zij voor. Vooreerst, den aartsdeken als hoofd van het onderwijs te vervangen door een uit geestelijken en leeken bestaand comité; ten tweede, voortaan uitsluitend de Engelsche taal als medium van het onderwijs te gebruiken; en ten laatste, de oprichting eener hoogere school te Colombo, op den voet der Engelsche colleges; op deze zouden inlandsche knapen de gelegenheid vinden om zich te bekwamen voor 's lands dienst. Dit drieledig voorstel kreeg zijn beslag in 1834. In dit jaar werd een comité ingesteld, bestaande vooreerst uit den aartsdeken als voorzitter, en ten andere uit de geestelijken der staatskerk op de hoofdplaats Colombo, het hoofd van het departement van financiën, den chef der comptabiliteit en den gouvernements-agent (of resident) der westelijke provincie, als leden. Aan den gouverneur der kolonie werd tevens vrijheid gelaten, zoo noodig tot de benoeming van buitengewone leden over te gaan, in aantal de helft van dat der ex-officio leden niet overschrijdend. Te Jaffna, Galle, Kandy en Trincomalie, na Colombo de belangrijkste plaatsen op Ceylon, vormde men tevens sub-comité's. De gouvernements-

agent, de districts-rechter en de geestelijke der kerk van Engeland waren daartoe de aangewezen personen. Zeven jaren later eindelijk, in 1841, hief het opperbestuur de anomalie op, dat slechts geestelijken der staatskerk zitting hadden in het comité van onderwijs. Op zijn voorschrift, werd voortaan het centraal-comité uit negen leden samengesteld. Drie van dezen moesten geestelijken zijn, en wel één van de Episcopaalsche kerk, één van de Presbyteriaansche gemeente, en de derde van de Roomsch-Katholieke kerk; desnoods behoefde de laatste geen geordend priester te zijn. Later werd aan dit drietal geestelijke nog een vierde (van de Wesleyaansche secte?) toegevoegd. Dit is »the Central Schoolcommission for the instruction of the population of Ceylon," welke tot 1869 de teugels van het onderwijs in handen gehad heeft.

Strikte toepassing vond mede het denkbeeld, om uitsluitend het Engelsch als medium bij het onderwijs te gebruiken. De motieven waren denkelijk niet van staatkundigen aard: vermoedelijk waren zij hoofdzakelijk van het onderwijs-zelve ontleend. Hoe het zij, het opperbestuur hield aan dit voorschrift zoo streng de hand, dat in 1841 een aanzoek van het koloniaal gouvernement, om slechts een klein gedeelte der fondsen welke voor het onderwijs toegestaan, te mogen besteden aan het overbrengen van schoolboeken in

het inheemsch dialect, door graaf Russell van de hand werd gewezen. In overeenstemming daarmede hebben de gouverneurs der kolonie, o. a. Mackenzie bij besluit dd. 26 Mei 1841, herhaaldelijk en ten strengste verboden, zich van eene andere dan de Engelsche taal bij het onderwijs te bedienen. Spijt dit verbod, heeft de Centrale Commissie in latere jaren eenige inlandsche scholen in de westelijke provinciën doen oprichten. Uit den aard der zaak was echter het aantal van dezen gering. Het Engelsch is dus tot vóór weinige jaren schier het eenige voertuig van het onderwijs geweest. — Ziedaar het verschijnsel verklaard, zoowel onder Portugeezen en Hollanders, als onder het tegenwoordig bestuur, de taal van het overheerschende ras zich in zoo ruime mate onder de inboorlingen verbreid heeft.

Voor hem, die van Java op Ceylon belandt en zich op de hoogte van het onderwijs stelt, is er nog iets, dat terstond zijne opmerkzaamheid trekt. Scholen uitsluitend of voornamelijk voor kinderen van Europeanen bestemd, treft men op Ceylon niet aan. Volksscholen vindt men er slechts. Sedert 1849 namelijk zijn de scholen ingedeeld in een aantal categoriën [1]. Vooreerst in jongensscholen. En dezen in 1°. scholen,

[1] Zie Report of the Committee appointed for the revision of schools on the establishment of the Central schoolcommission (in Ceylon), 10th January 1849.

waar de inlandsche taal het eenig medium van onderwijs is (Vernacular schools); 2°. gemengde scholen (mixed or Anglo-vernacular schools), waar het Engelsch en de inlandsche taal beiden gebruikt worden; 3°. Engelsche scholen (English or elementary schools), waar men zich uitsluitend van het Engelsch bedient; en 4°. de Colombo academy, de hoogste instelling van onderwijs in de geheele kolonie. Ten tweede: in meisjesscholen. Van dezen zijn er drie categoriën: inlandsche, gemengde en Engelsche scholen. — Welnu, op al deze scholen, van de eenvoudigste af tot de hoogste inrichting van onderwijs de Colombo academy, toe, hebben de inboorlingen de overhand, en is het naar de behoeften van dezen, dat zich het onderwijs regelt. Deze instelling, zoo geheel verschillend van hetgeen we in onze bezittingen, hangt ten nauwste met de beginselen van het Engelsche koloniaal bestuur samen. In staatkundigen zin bestaat er op Ceylon slechts weinig verschil tusschen het overheerschend en het overheerschte ras. Rechten en plichten zijn bij beiden gelijk. Om een voorbeeld te geven, waaruit die politieke gelijkheid afdoende blijkt, de geboren Brit is zoowel als zijn »fellow-subject," gelijk de Sinhalezen en Tamils in officiëele stukken genoemd worden gehouden tot het praesteeren van heerediensten, die echter voor allen voor een luttele som gelds afkoopbaar gesteld zijn. Uit dit oogpunt is de Sinhalees dus boven

den inboorling van Java begunstigd, en bestaat er op Ceylon geen scherp afgebakende grenslijn tusschen blanken en bruinen. Uit sociaal oogpunt daarentegen is de verwijdering tusschen de verschillende rassen, naar het mij voorkomt, veel grooter. Het Engelsch adage: my house is my castle, geldt vooral in een Britsche kolonie, geldt vooral ten aanzien van oosterlingen en kleurlingen. Wie op geen zuivere Europeesche afkomst kan bogen, wordt er streng uit geweerd. Zelfs de »burgher," de Euro-Aziaat, vindt geen toegang tot den huiselijken kring van een Brit. Doch dit onderwerp zou mij te ver leiden.

De Regeering echter, gelijk reeds gezegd is, wil geen verschil van rassen erkennen. Zij is bijgevolg bij de organisatie van het onderwijs uitsluitend met de volksbelangen te rade gegaan. Op de dungezaaide Europeesche bevolking schijnt zij te nauwernood te hebben gelet. De Engelschman, die zijne kinderen niet naar Europa ter opvoeding kan zenden is dus gedwongen, ze op dezelfde schoolbanken plaats te zien nemen, als de kinderen van Sinhalezen, Mooren, Tamils en »burghers."

Nog éene inleidende opmerking. Met éen enkel woord moet nu reeds het belangrijke aandeel vermeld worden van tal van godsdienstige zendingen in de opleiding der Ceylonsche jeugd. Dat dit aandeel zeer belangrijk moet zijn, springt reeds aanstonds op eene

reis door het eiland in het oog. Op den weg van Galle naar Colombo en verder op naar Negombo, prijkt schier elk dorp van eenig belang met een kerkje en een eenvoudig schoolgebouwtje daarnaast. Het laatste, zooals de opschriften aanduiden, is in den regel, gelijk de kerk-zelve, de stichting van een godsdienstig genootschap. Het blijkt dan ook uit officieele verslagen, dat het aantal dier scholen, zelfs van zulken alleen, die van regeeringswege subsidie erlangen, dat der gouvernementsscholen ver overtreft. In 1870 bedroeg het aantal der eersten twee honderd negen en twintig, welke gemiddeld door tienduizend kinderen bezocht werden; terwijl er in het geheel slechts één honderd en vijftig gouvernementsscholen, op welke men niet meer dan zes duizend acht honderd vijf en twintig leerlingen telde.

De verpreiding van het volksonderwijs moet men dus voor een zeer groot gedeelte aan den ijver dezer godsdienstige zendingen dank weten. Men zoude zich echter bedriegen, zoo men meende, dat zich daartoe hare verdiensten bepaalden. Ook de qualiteit van het onderwijs is op een aantal harer scholen uitmuntend. Het Noord-Amerikaansche zending-genootschap spant in dit opzicht de kroon. Met het oog op het gehalte, zoowel als het aantal der scholen, welke die zending in het Noorden des eilands — het veld dat zij sinds '45 bearbeidt — opgericht heeft en waardoor ander

onderwijs aldaar overbodig gemaakt wordt, is het gouvernement dan ook tot de opheffing van het meerendeel zijner scholen in de noordelijke en oostelijke provinciën overgegaan. Na deze zending komt, ten aanzien van het gehalte der scholen, de palm toe aan de Roomsch-Katholieke kerk, die zich vooral in de kuststreken, bepaaldelijk in de westelijke en zuidelijke provinciën, heeft gevestigd. Ook de zendingen der Engelsche kerk en der Wesley'sche sekte mogen zich op verscheiden goede scholen beroemen. Doch genoeg reeds. De voorwaarden, waarop de Regeering aan deze scholen subsidie verleent, zullen later ter sprake gebracht worden.

Ik heb in het voorgaande het principiëele verschil, althans in de hoofdzaak, tusschen Ceylon en Java in den toestand van het onderwijs willen aanduiden. Met tweeërlei oogmerk. Vooreerst wilde ik den lezer, die met den toestand op Java bekend is, voor misverstand vrijwaren. Ten andere wilde ik het standpunt bepalen, waarop hij zich tot eene juiste beoordeeling van den tegenwoordigen staat van het onderwijs op Ceylon, mijns inziens, moet plaatsen.

De tegenwoordige organisatie van het onderwijs op Ceylon is eerst sedert een paar jaren in werking. Zij is niet het werk der vroeger vermelde commissie,

welker voorstellen in 1834 door het koloniaal gouvernement goedgekeurd zijn, maar dankt haar ontstaan aan eene enquête, die ditmaal door een sub-comité uit den Wetgevenden Raad der kolonie ingesteld werd. De oorzaken welke dit vernieuwde onderzoek teweeg gebracht hebben, de wijze waarop het ingesteld is, de slotsom waartoe het geleid heeft, kortom de wording der thans van kracht zijnde regeling, zal tot haar recht begrip in de eerste plaats moeten aangestipt worden.

Het eerste algemeene schoolverslag van Ceylon dagteekent van 1864. Voor het eerst werd hierbij een poging gedaan, om den staat van het onderwijs in groote trekken samen te vatten. De droevige toestand der scholen, tot dusverre als in een nevel van bijzonderheden gehuld, viel hierdoor ieder in het oog. Om slechts éen enkel voorbeeld te noemen, slechts vier ten honderd van de twaalf honderd en vijftig kinderen, welke de inspecteur van het onderwijs in dat jaar ondervroeg, bleken goed te kunnen lezen. Met de schoolgebouwen en het hulpmaterieel van het onderwijs was het niet beter gesteld; slechts drie localen waren in ieder opzicht voldoende. Het overige was naar rato. Geen wonder, dat de schrijver van dat verslag, de tegenwoordige directeur van onderwijs, met nadruk op verbetering aandrong. Zijn stem vond weerklank in den Wetgevenden Raad. Ten ge-

volge eener motie van den heer Coomary Swammy, privaat-lid dezer vergadering, werd den 14den October 1865 een sub-comité zamengesteld uit drie hoofdambtenaren (ex-officio leden) en twee privaat-leden, waaronder de genoemde Tamil Swammy. Dit subcomité kreeg in opdracht, een onderzoek in te stellen naar den staat van het onderwijs, om vervolgens over de middelen tot herstel advies uit te brengen. Het rapport dier enquête [1] is niet alleen het meest uitgebreide (het telt 171 bladzijden in quarto formaat), maar tevens het leerzaamste stuk over de scholen op Ceylon. Vóór alles wenschte gezegd sub-comité, zich volledig licht te verschaffen. Het sloeg derhalve den weg in, die bij parlementaire enquetes in het moederland wordt gevolgd. Het stelde een programma van onderzoek vast, hetwelk o. a. omvatte de centrale schoolcommissie, hare werking en de wenschelijkheid van hare bestendiging òf opheffing: voorts het onderwijs zooals het tot nu toe werd gegeven en zooals het behoorde gegeven te worden: de opvoeding van meisjes; normaal- en nijverheidsscholen; schoolmeesters; schoollokalen, in één woord, het onderwijs in zijn geheelen omvang. Dit programma werd rond-

[1] Report of a Sub-committee of the Legislative Council, appointed to inquire into and report upon the state and prospects of Education in the Island; the amount of success which has attended the working of the present system of Education; and any improvements that may be deemed advisable to make thereon (Colombo, 1867).

gezonden bij allen in de kolonie. die van nabij of van verre in betrekking tot het onderwijs stonden, of geacht werden er belang in te stellen. De uitslag daarvan is geweest, dat zeven en veertig personen, onder welken Roomschen, Protestanten en Hindoe's, Europeanen, Euro-Aziaten, Malebaren, hoogere en lagere ambtenaren, zendelingen en schoolmeesters, eene reeks karakteristieke bijdragen en in dezen den grondslag voor de tegenwoordige regeling van het onderwijs hebben geleverd.

Ik moet er van afzien, eene analyse dier stukken te geven. De slotsom waartoe zij geleid en de vruchten die zij hebben gedragen, zullen echter bij elk der onderdeelen van het onderwijs in hoofdzaak worden vermeld.

I. Algemeen Beheer. Vervanging der Centrale Schoolcommissie door een departement van onderwijs was schier de eenparige wensch van alle belanghebbenden. Geen wonder! Mocht zij al in den beginne voldaan hebben, toen het onderwijs nog van te weinig belang werd geacht om er veel aan ten koste te leggen, welhaast bleek de Centrale Commissie niet berekend voor hare taak. De negen leden, waaruit zij was samengesteld, waren gezamentlijk verantwoordelijk, d. w. z. geen van allen was aansprakelijk. Zij waren, als lid der Commissie, onbezoldigd en bekleedden een ambt, hetwelk den meesten van hen slechts weinig

tijd ter behartiging van het onderwijs overliet. Eindelijk waren vier hunner geestelijken van ten deele lijnrecht tegenover elkander staande gezindheid. De conclusie ligt voor de hand. Eénmaal 's maands moesten hunne bijeenkomsten plaats hebben. Het duurde echter niet lang, of in den regel werden eenige leden op die vergaderingen gemist. Daar het oordeel van dezen vaak onmisbaar geacht werd, om tot een beslissing te komen, ontstond er vertraging in de afdoening van zaken. In 1855 werd ter voorziening hierin de president (juister, de secretaris der commissie onder toezicht des voorzitters) met het dagelijks beleid van zaken belast, en tevens werd hem de beslissing overgelaten, welke onderwerpen, de beginselen van het onderwijs rakend, aan de voltallige commissie ter behandeling zouden voorgelegd worden. De president, schoon niet verantwoordelijk, werd dus feitelijk oppermachtig beschikker. Dit verwekte weder naijver en wantrouwen bij de andere leden der commissie, in wier boezem ten overvloede groote verdeeldheid bestond, daar vier hunner geestelijken waren, en elkander voortdurend bekampten. Voegt men bij dit alles nog, dat de algemeene secretaris der kolonie (colonial secretary) krachtens zijne betrekking voorzitter was, en een groot gedeelte van het jaar met den gouverneur der kolonie te Kandy of elders in het binnenland doorbracht, zoodat een groot aantal zaken

tot zijne terugkomst onafgedaan bleven, dan zal men lichtelijk kunnen bevroeden, dat een goed beheer onder die omstandigheden eene onmogelijkheid was, en het sub-comité tot de onverwijlde oprichting van een departement van onderwijs adviseerde. Dienovereenkomstig werd die Happy Family, de Centrale Schoolcommissie, ontbonden en op het einde van 1869 een directeur van onderwijs aangesteld. Dezen werden toegevoegd een inspecteur en een adjunct-inspecteur, en in 1870 nog twee adjunct-inspecteurs. De twee eersten houden toezicht op de gouvernementsscholen, de inspecteur op de Engelsche en de gemengde scholen, de adjunct-inspecteur op de inlandsche scholen. De andere hulp-inspecteurs zijn uitsluitend belast met het examineeren der leerlingen op de gesubsidiëerde scholen.

De kosten van het departement-zelve zijn gering. In 1870 bedroegen zij gezamenlijk 2194 pond sterling. De directeur heeft namelijk eene bezoldiging van £ 1000, en het weinig talrijke ondergeschikt personeel, slechts commiezen en klerken, te zamen £ 303. Het restant werd aan boeken en schrijfbehoeften besteed. Ook het inspecteurs-personeel werd zeer matig bezoldigd. De inspecteur heeft £ 312.10 's jaars, de drie adjunct-inspecteurs te zamen £ 400, en hunne reiskosten met die van den directeur te zamen bedroegen nog geen £ 390. Totale kosten van het algemeen beheer in 1870 £ 3295.

II. Scholen. De tweede verbetering welke genoemde enquête ten gevolge gehad heeft, is de vaststelling en tenuitvoerlegging van het beginsel, dat het eigenlijk inlandsch onderwijs, of zoodanig onderwijs, waarbij de inheemsche talen uitsluitend als medium worden gebezigd, in de eerste plaats moet behartigd en uitgebreid worden. Inlandsche scholen waren tot nog toe, gelijk reeds vroeger gezegd is, niet veel meer dan geduld. In de westelijke provincie werden er ettelijken, en elders ééne enkele gevonden. De massa der bevolking bleef aldus van onderricht verstoken. Want, om slechts één enkele reden te noemen, de onderwijzers gevorderd voor Engelsche scholen, waren en zijn ook thans nog te schaarsch, dan dat deze scholen zich niet tot een zeer gering aantal bepaalden. Wel is waar vindt men in de zuidelijke helft van Ceylon schier in elk dorp een pansala der Boedhisten, en in het overig gedeelte, door Tamils bewoond, Hindoesche tempels. Doch het onderwijs in dezen gegeven is schier uitsluitend van godsdienstigen aard en te zeer in verval, dan dat de bevolking er veel door gebaat zoude worden. Wat eindelijk de scholen der Christen-zendelingen betreft, ook deze konden aan de groote behoefte aan volksonderwijs slechts voor een gedeelte voorzien.

Ceylon wordt door den Engelschman-zelven eene modelkolonie genoemd. Ook in de toepassing van het

beginsel, dat verbreiding van onderwijs door middel der inlandsche talen de eerste voorwaarde is voor den vooruitgang der inheemsche bevolking, is Lanka ten voorbeeld geweest. In de openlijke erkenning van dit te lang door het moederland gewraakte beginsel, moge het presidentschap van Madras zijn voorgegaan. Doch op Ceylon zijn voor het eerst — voor zoover mij bekend is — van staatswege gelden aan de eigenlijk gezegde inlandsche scholen, zij het ook ter sluiks, ten koste gelegd.

Naast den energieken gouverneur, Sir Hercules Robinson, die het volksbelang met ernst heeft ter harte genomen en wiens vertrek naar Australië in 1872 ook door Europeanen algemeen is betreurd, is de flinke tenuitvoerlegging van het daareven genoemde beginsel het meest aan den heer Walter J. Sendall te danken. Tot loon zijner erkende verdiensten, van inspecteur tot directeur van onderwijs bevorderd, sloeg hij terstond de hand aan het werk. In strijd met de verwachting van voornoemd sub-comité, dat voorloopig te nauwernood vijf en twintig schoolmeesters en schoolmeesteressen beschikbaar zouden zijn, werden reeds in het eerste jaar na zijne benoeming (1870) dertig nieuwe jongens- en zeven meisjesscholen, voor het meerendeel in de Sinhalesche districten, geopend. Over de jaren 1871 en 1872 heb ik geen statistieke bescheiden. Volgens mondelinge, in het begin van '72

door mij ingewonnen, berichten, moet het aantal der sedert dien geopende inlandsche scholen echter nog aanmerkelijk grooter zijn. Door eene verbeterde regeling der voorwaarden, waarop van gouvernementswege subsidie aan privaat- en zendingscholen verleend wordt — eene regeling die later uitvoerig zal worden behandeld — heeft de heer Sendall getracht ook *middellijk* het onderwijs te bevorderen. Hij heeft nochtans slechts de hand aan den ploeg mogen slaan, om aanstonds zijnen arbeid te staken. Zijn warme ijver heeft vroegtijdig zijne krachten gesloopt en schoon nog op jeugdigen leeftijd, is hij onlangs naar het moederland moeten terugkeeren.

Bij de oprichting van inlandsche scholen houdt men, in overeenstemming met het advies van bovengenoemd sub-comité, de hand aan het van ouds vigeerende voorschrift, dat de inlander-zelf in een eenvoudig schoollocaal moet voorzien. In een tropisch land, waar voldoend bouwmateriaal, zooals bambe, in overvloed kan worden gevonden, is die bepaling niet in het minst een bezwaar. Voorts wordt het initiatief in de oprichting van scholen voorloopig aan de bevolking zelve overgelaten. Tot tijd en wijle er geen gebrek aan onderwijzers, en bijgevolg geen bezwaar meer bestaan zal tegen de indeeling des eilands in een zeker getal schooldistricten, in welke, in verhouding tot de bevolking, het vereischte getal scholen

zullen opgericht worden — tot zoo lang wacht de directeur de aanvragen af, welke hem ter bekoming van onderstand en van een schoolmeester door de gemeenten-zelve gedaan worden. Die aanvragen zijn overigens zoo talrijk, dat er slechts ten deele aan kan voldaan worden.

Het hoofdbeginsel der tegenwoordige regeling van het onderwijs op Ceylon, te weten, dat in de eigenlijke volksscholen het zwaartepunt van het onderwijs moet worden gelegd, en de wijze, waarop dit beginsel voorshands ten uitvoer gelegd wordt, zijn hiermede ter kennis van den lezer gebracht. De scholen zelven zijn thans aan de beurt. Brengen wij, alvorens tot een algemeene beschouwing over te gaan, vooreerst een bezoek aan een kleine inlandsche school in de afdeeling Matara. Verplaatsen we ons op het zuidelijkst voorgebergte des eilands, op Dondera-head of, zooals de inboorling zegt, Neuera-Déva.

Schooner en treffender oord dan dit Indische sunium is wellicht niet op het gansche eiland te vinden. Een smalle strook gronds, als bezaaid met fragmenten van zuilen, strekt zich bij Dondera een eindwegs in zee uit, en vormt met de fantastische rotsen, ter linker van den landtong gelegen, een dier schilderachtige baaien aan welke de kusten van Ceylon zoo rijk zijn. De daarevengenoemde verbrokkelde zuilen en den bodem waarop zij verspreid zijn noemt de Engelschman »The

Musical Rocks". En werkelijk, welluidende klanken worden door de visschersknapen gewekt, die er ginds met veerkrachtigen tred overheen ijlen. Ter rechter naderen groepen van palmen tot aan den gouden zoom van het strand, en buigen de sierlijke kruinen tot over de schuimende branding. Ginds glijdt een glanzend wit zeil over het azuur der Indische zee. Waarheen zou de steven gekeerd zijn? Bij die gedachte wenden wij onwillekeurig het oog naar de hoogte welker beklimming ons rest. Het pad is niet lang en wij overzien het geheel: het pad dat naar de hoogte van Dondera leidt. Het is van het helderste rood (aan den bodem van Tâmbraparnî zoo eigen) en voert van het welluidend gesteente tot aan de poorten des tempels die op de hoogte van Néuera ligt. Zelfs meenen wij door de waaiers der palmen, die den opgang naar het heiligdom insluiten, den blinkenden tempel van Vishnoe te zien, of neen, het zijn slechts diens bouwvallen [1], welke de schitterende zon van Taprobané blaakt....

---

[1] Ik kan der verleiding, om van het grootsche dier bouwvallen een denkbeeld te geven, bezwaarlijk weêrstaan, en schrijf derhalve uit Emerson Tennent het volgende over.

Dondera Head, the southern extremity of the island, is covered with the ruins of a temple, which was once one of the most celebrated in Ceylon. The headland itself has been the resort of devotees and pilgrims, from the most remote ages; — Ptolemy describes it as Dagana, „sacred to the moon," and the Buddhists constructed there one of their earliest dagobas, the restoration of which was the care of succes-

Für zertrümmerte Grösze das hohe Gefühl,
Es ist aus dem Leben verschwunden
Der Vortheil ist nur das einzige Ziel.

Doch niet voor den Indiër. Gelijk vóór eeuwen wordt ook thans nog dit heilige oord jaarlijks door scharen van pelgrims bezocht. Thans echter verstoort niets zijne rust. Vredige stilte heerscht alom. Slechts

---

sive sovereigns. But the most important temple was a shrine which in very early times had been erected by the Hindus in honour of Vishnoe. It was in the height of its splendour when, in 1587, the place was devastated in the course of the marauding expedition by which De Souza d'Arrouches sought to create a diversion, during the Siege of Colombo by Raja Singha II. The historians of the period state that at that time Dondera was the most renowned place in Ceylon, Adam's Peak scarceley excepted. The temple, they say, was so vast, that from the sea it had the appearance of a city. It was raised on vaulted arches, richly decorated, and roofed with plates of gilded copper. It was encompassed by a quadrangular cloister, opening under verandahs, upon a terrace and gardens with odoriferous shrubs and trees, whose flowers were gathered by the priests for processions. The Souza entered the gates without resistance; and his soldiers, tore down the statues which were more than a thousand in number. The temple and its buildings were overthrown, its arches and its colonnades were demolished, and its gates and towers levelled to the ground. The plunder was immense, in ivory, gems, jewels, sandelwood-and ornaments of gold. As the last indignity that could be offered to the sacred place cows were slaughtered in the sacred courts, and the cars of the idol, with other combustible materials, being fired, the shrine was reduced to ashes. A stone doorway exquisitily carved, and a small building, whose extraordinary strength resisted the violence of the destroyers, are all that now remain standing; but the ground for a considerable distance is strown with ruins, conspicuous among which are numbers of finely cut columns of granite. The dagoba which stood on the crown of the hill, is a mound of shapeless débris. Emerson Tennent, Ceylon, Vol. II, p. 113—114.

een eenzaam dienaar van Boedha, in goudgele toga, schrijdt de oogen ter neder gericht en peinzende voort, als het ware op den weg naar het Nirwâna!

Niet ver van dit oord verrijst een hooge dagoba. Op de breede treden rondom het voetstuk zijn in half liggende houding eenige knapen geschaard. Sommigen griffelen spreuken in het pali op het blad van den lontar; anderen lezen overluid uit een handschrift. 't Is een tot gindsche wihâra behoorende Boedhistische school. We gaan ze ditmaal voorbij, treden een palmentoop binnen, en zijn in het dorpje Madihi.

Een ruw gevlochten dak van kokosbladeren, op stijlen van bamboe: ziedaar de school van Madihi. Zij heeft dus geene omwanding; slechts een muurtje van leem, ter hoogte van een voet of twee, belet het binnendringen van stof. Boven dit muurtje zien we, nabijkomend, de zwartgelokte kopjes der kinderschaar uitsteken. 't Zijn alle knapen, van vijf en zes tot vijftien en achttien jaar oud. De meesten zijn slechts met een sarong gekleed en over de naakte, bronskleurige buste speelt een glans van gezondheid. De schoolmeester, die zijn opleiding in het zendelinggesticht te Cotta nabij Colombo ontving en hier van vijf-en-twintig pond sterling 's jaars een vrij goed bestaan heeft, schijnt bij ons binnentreden een weinig onthutst, herstelt zich echter welhaast, hangt een ruwe kaart van Ceylon over het schoolbord,

vraagt links en rechts, krijgt lustige, niet in het minst schroomvallige antwoorden, neemt straks een Sinhaleesch boekje der Christian Nernacular Education Society ter hand, laat sommigen voorlezen en anderen weder op hunne lei eene vermenigvuldigingssom uitwerken. Alles te zamen maakt een gunstigen indruk, en ik ben op het punt van verder te gaan, wanneer mijn gastheer, de assistent-agent van Matara, mij staande houdt met de vraag: — En kent ge de verboden vrucht van dit oord?

Ik zie om mij heen, eerst naar de helderbruine kindergezichten en de koraalroode bloesems van een granaatboom die hier en ginds binnen het schoolvertrek dringen; dan naar het niet ver van de school onder vruchtboomen zich heenslingerend voetpad, waar ik een priester bespeur die in een rijk beschilderde kar zich door een naakten jongeling laat voorttrekken. Plotseling valt mij te binnen, wat ik van de Boedhisten-kloosters gehoord heb, waar wonderschoone knapen en liederlijke priesters.... genoeg, we zijn in het land der ongebondenste zeden.

— En zouden dus ook hier, in dit stille, vrome oord — voeg ik mijnen gastheer toe — de walgelijkste driften heerschen?

— Dit laat ik in het midden, wordt mij geantwoord. Maar ge verstaat me ten eenenmale verkeerd. En zich tot den schoolmeester wendend, vraagt hij, of

niet een der jongens Engelsch kan lezen? (Engelsch spreken kunnen ze allen).

'tIs of een glans van genoegen zich over alle gezichten verspreidt. Een eental Engelsche boekjes komen eensklaps te voorschijn. En nooit is voorzeker met meer opgewektheid een schoolboek gelezen!

— Heilige eenvoud! roep ik uit, is dit dan hun verboden vrucht?

— Ja, dit en niets anders, voor zoover mij bekend is althans, merkt glimlachend mijn tochtgenoot op. Om de kinderen niet velerlei, maar veel te doen leeren, is alle onderricht in de Engelsche taal op de inlandscholen ten stiptste verboden. Doch de zucht van den Indiër, om door de kennis dier taal de gelijke van den Engelschen burger, om Civis Romanus te zijn, is veel te groot, dan dat aan dit voorschrift de hand kan worden gehouden.

Gaan we thans een meisjesschool zien in het naburige dorpje Noopé. Het schoolgebouwtje gelijkt op dat van daareven; alleen het muurtje schijnt iets hooger te zijn. Met reden. Onder de zeven-en-twintig hier bij elkaâr zijnde meisjes van vijf tot vijftienjarigen leeftijd, hebben er sommigen een zeer aantrekkelijk voorkomen. Gekleed in een hagelwit, met kant omzet baadje, zijn ze ijverig aan het maken van kant. De invoering van dit handwerk is aan Engelsche dames te danken. De schoolmatrone, een eenvoudige

Sinhalesche, die bij de zendelingen opgevoed is, verhaalt ons, dat zij van zeven tot tien ure in den voormiddag onderwijs geeft in lezen, schrijven, rekenen en aardrijkskunde. De namiddag echter, van twaalf tot twee ure, wordt aan naaldwerk besteed. Dit laatste dient vooral om de kinderen of liever hunne ouders te lokken, daar de kant, die door de meisjes gemaakt wordt, haar eigendom is. In het lezen en schrijven zijn ze reeds ver, verhaalt de matrone. De heuschheid verbiedt ons dit in twijfel te trekken.

Tot zooverre over het uitwendige der inlandsche scholen en de lijst waarin zij gevat zijn. Gaan we thans tot eene algemeene beschouwing der scholen of van het onderwijs over.

Al wat tot de school betrekking heeft kan tot drie categoriën gebracht worden, te weten: de werkman, het werktuig en het product, met andere woorden: de onderwijzers, het onderwijs en de onderwezenen. Elk dezer onderwerpen zij afzonderlijk in het licht gesteld.

Onderwijzers. Deugdelijk onderlegde onderwijzers, die men uit den aard der zaak meerendeels uit de bevolking zelve moet kiezen, zijn en waren steeds schaarsch. Hunne vorming is trouwens tot nog toe grootendeels aan de zendelingen overgelaten [1]. Wel

---

[1] Ook de Ceylon Branch of the Christian Vernacular Education Society moet in dit opzicht loffelijk vermeld worden, en ten aanzien der opleiding van schoolmeesteressen de Ceylonsche afdeeling der Scot-

is er destijds eene normaalschool geweest, welke aanvankelijk een onderdeel der Colombo Academy uitgemaakt, en na in 1842 of 1843 van deze inrichting gescheiden te zijn, eenigen tijd op zich zelve bestaan heeft. Doch volgens het schoolverslag van 1864 behoorde in dat jaar de Native Normal school reeds lang tot het verleden. Middelen van gouvernementswege ter verbetering van het gehalte der onderwijzers, die door zendelingen of privaat-genootschappen opgeleid waren, bleken weinig of in het geheel niet te baten. Met name, de instelling van een jaarlijksch examen, na welks gunstigen afloop een certificaat van bevoegdheid (teacher's certificate) aan den onderwijzer uitgereikt werd. In 1863 toch, het jaar waarin die examens ingesteld werden, boden zich daarvoor zeven en twintig, doch reeds in het volgende jaar slechts vier adspiranten aan. De reden ligt voor de hand. Vooreerst toch was dit certificaat geen vereischte tot het geven van onderwijs, en ten andere, hoe een-

tish' Ladies Association for the Advancement of Female Education in India. Het hoofddoel van het eerstgenoemde genootschap is de opleiding van onderwijzers voor eigenlijk gezegde inlandsche scholen (Vernacular schools), en daarnevens de voorziening in schoolboeken en andere nuttige geschriften. Het gaf in 1870 voor eigen rekening uit:

Engelsche en Sinhaleesche

schoolboeken	34000	exemplaren of	1,351,000	pagina's
leesboeken	6000	id.	1,457,000	id.
periodieken	33000	id.	393,000	id.
tractaatjes	34000	id.	144,000	id.
totaal	107,000	id	3,345,000	id.

voudig het examen ook was, bleek het inderdaad toch te zwaar, zoodat er welhaast niemand de proef van wilde doorstaan. Men heeft dit middel dus op moeten geven. Inderdaad kon men zich, volgens het meergenoemd comité van enquête, niet genoeg haasten met de oprichting eener nieuwe normaalschool, en opdat deze eene oefeningschool bij de hand zoude hebben, zoude zij, gelijk vroeger, met de Colombo Academy vereenigd behooren te worden. Daarnevens zoude gevoegelijk eene bijzondere normaalschool, uitsluitend ten behoeve der inlandsche (vernacular) scholen, aan de op te richten industrieschool kunnen toegevoegd worden. Schoon deze voorstellen niet letterlijk opgevolgd zijn, heeft het gouvernement er toch reeds ten deele recht aan doen wedervaren. In Maart 1870 is in de Cinnamon-Gardens, een geliefkoosde wandelplaats nabij de hoofdplaats Colombo, een normaalschool verrezen.

Ik bezocht deze inrichting op het einde van 1871. Wat mij in de eerste plaats in 't oog viel, was de weinige ruimte van het gebouw en de soberheid van het schoolmateriaal, in vergelijking althans met de kweekschool te Bandong. In afwachting van beter, behelpt men zich vooralsnog met de verlaten localen der voormalige industrieschool. In alles is wèl de meeste zuinigheid betracht. Zoo krijgen de kweekelingen, die zelven in hun onderhoud en huisvesting

moesten voorzien, daar zij in het gebouw der normaalschool niet onder dak kunnen gebracht worden, alles te zamen tien shillings of zes gulden 's maands. Niettemin zijn er bij de opening dezer school een groot aantal candidaten geweest, welke aan het vergelijkend toelatingsexamen hebben deel genomen. De reden daarvan moet gezocht worden, vooreerst in het vrij ruime salaris dat de onderwijzers ontvangen. Dit bedraagt namelijk voor de meeste hoofdonderwijzers op de eigenlijke inlandsche scholen dertig, voor sommigen zestig, en voor één zelfs negentig gulden 's maands. Op de gemengde scholen is het gemiddeld salaris zestig gulden en op de Engelsche scholen (de centrale scholen en de Colombo Academy, wier hoofdonderwijzers tot eene andere categorie behooren, uitgezonderd) honderd en honderd twintig gulden 's maands. (De onderwijzers verbinden zich echter, na het verlaten der kweekschool voor vijf jaren dienst). Een andere reden van den grooten toeloop bij het toelatingsexamen zal, dunkt me, hierin wel liggen, dat bij de Boedhisten uit den aard hunner leer de onderwijzersstand zeer wordt geacht. Dit althans is eene goede zijde van het Boedhisme, dat zijn belijders niet in 'slaafsche aanbidding van gezag, en van gezag en macht alléén, zijn verzonken.

De school is in twee klassen verdeeld. Een lagere klasse, uitsluitend ten behoeve der inlandsche scholen,

en eene hoogere, welke aan zulke scholen onderwijzers moet leveren, waar Engelsch geheel of ten deele het voertuig van onderwijs is. De eerste telt twintig, de andere slechts tien kweekelingen, en vooreerst dacht de heer Sendall het daarbij te laten. Liever een kweekbed met weinige zaailingen, dan een waar deze elkander verstikken.

Om een denkbeeld van de lessen te geven die de jongens erlangen, neem ik de Time-Table over 1871 ter hand. (Een afschrift daarvan komt in de bijlagen voor.) Daaruit blijkt, dat in de lagere klassen onderricht wordt gegeven in: lezen, schrijven, aardrijkskunde, rekenen, stellen in de inlandsche taal, spraakkunst, geschiedenis van Ceylon, paedagogiek in hare eerste beginselen en schoolbeheer. In de Engelsche klasse, buiten die vakken, in: stellen of compositie in het Engelsch, de geschiedenis van Engeland, de beginselen van meetkunst en algebra en het teekenen van kaarten. In eene aan de normaalschool verbonden oefeningsschool doen tevens de leerlingen practische kennis der onderwijzerskunst op.

Aan het hoofd der Engelsche klasse staat een Engelschman, aan het hoofd der andere een Euro-Aziaat. De eerste heeft tevens het toezicht over het geheel.

Vraagt men naar het gehalte der kweekelingen en der onderwijzers in het algemeen, dan moet ik naar

het oordeel van mijnen gids, den heer Sendall, verwijzen. Na mij op het intelligente voorkomen van eenige jongens gewezen te hebben merkte hij op: — »Hun wil is goed; doch het onherstelbaar gemis dier eerste vruchtbaarste opleiding welke wij van onze moeders ontvangen, laat zich pijnlijk bij allen gevoelen: geen zucht naar kennis, geen zeden. En wat de onderwijzers zelven betreft, die op de zendingscholen en elders opgeleid zijn, de wijze waarop zij onderwijs geven, of juister, hun volslagen gebrek aan methode is inderdaad deerniswekkend." Dat oordeel is streng. Vergeten we echter niet, dat gelijk allen die het oog op het volmaakte gericht houden, de heer Sendall ietwat pessimistisch gestemd is.

Zijn ongunstig oordeel wordt nochtans, het moet wel erkend worden, door velen gedeeld. O. a. door een man van gezag, door Bancroft Boake. In eenen brief aan den Wetgevenden Raad, dd. 30 December 1854, haalt deze, tot staving van zijn gevoelen over de onderwijzers op Ceylon, o. a. het volgende aan. Een Sinhaleesch meester besloot eene geographische les met de volgende toespraak: — Wat ik van den omloop der aarde om de zon, volgens mijne boeken, gezegd heb, is niet anders dan humbug. Ieder, die oogen heeft om te zien, weet dat niet de aarde om de zon, maar de zon zich om de aarde beweegt".

Nu moge eene juiste kennis van den sterrenhemel

wellicht van weinig practisch belang voor de groote menigte zijn, in allen gevalle moet toegestemd worden, dat iemand, die zoo weinig vertrouwen in het hem gestelde onderwijs stelt, in zijne lessen aan anderen denkelijk niet veel nut zal stichten.

Stappen we hiermede, voorloopig althans, van het eerste punt van ons onderzoek af.

Onderwijs. Is het gehalte der onderwijzers nog zeer onvoldoende, met de hulpmiddelen bij het onderwijs is het, volgens de Engelsche autoriteiten zelven, niet veel beter gesteld. De schoolboeken in het Sinhaleesch en het Tamilsch zijn voor het meerendeel door zendelingen geschreven, en hoe weinig deze overigens verdienstelijke mannen daarin geslaagd zijn, moge uit het volgende voorbeeld, door Lord Torrington aangevoerd, blijken [1]. De vertalingen die de zending der Engelsche Kerk en die der Wesley'sche secte van den Bijbel hebben geleverd (welke vertalingen beide als schoolboeken gebruikt worden), verschillen zoo hemelsbreed van elkander, dat de inlandsche knaap die in de eene onderricht heeft genoten, uit de andere niet wijs wordt. En hoe gebrekkig zijne kennis van het Engelsch ook zij, den zin der Heilige Schrift maakt hij beter op uit een Engelschen bijbel dan uit een der beide vertalingen.

---

[1] Zie een verslag van den gouverneur Torrington in: Ceylon, Past and Present, by Sir George Barrow, Bart.

Er bestaat nog een ander bezwaar dan de taal tegen het gebruik der van godsdienstige zendingen afkomstige schoolboeken. Hun inhoud is van te weinig practischen aard. De bevordering van maatschappelijke kennis is voor den zendeling uit den aard zijner roeping slechts bijzaak. Zoo vindt men op de zestien leesboeken er zeker wel zes, die uit fragmenten van den Bijbel of den catechismus bestaan. Dezelfde grief geldt van hunne overige leermiddelen. Zoo illustreeren drie van de vijf kaarten de Heilige Schrift, en van Palestina alléén zijn goede kaarten voorhanden.

Het gouvernement, of juister de centrale schoolcommissie, heeft nochtans vroeger en later moeite gedaan, om de hulpmiddelen bij het onderwijs te verbeteren. Zoo is in 1848, onder het bestuur van Lord Torrington, een Sinhaleesch spel- en leesboek uitgegeven. In hetzelfde jaar is, trots den verklaarden wil van het opperbestuur, de samenstelling van een Sinhaleesch-Engelsch woordenboek, bepaaldelijk voor schoolgebruik, ondernomen. En eindelijk zijn, op het voetspoor van Elphinstone, die in 1825 dezen maatregel het eerst heeft aanbevolen voor het vasteland van Britsch-Indië, premiën van vrij groot bedrag uitgeloofd voor de vervaardiging van inlandsche schoolboeken. De uitkomst daarvan is geweest, dat een aantal, voor het meerendeel geheel onbevoegden, eenig knoeiwerk hebben geleverd.

De slotsom, waartoe ten aanzien van schoolboeken de ervaring op Ceylon geleid heeft, is, in weinig woorden samengevat, deze. In 't algemeen zijn slechts de inlanders zelven tot het schrijven van schoolboeken voor hunne volksgenooten bekwaam. Voorts heeft men het gevoelen van John Herschel [1] omhelsd, dat bevordering van positieve kennis, en voorloopig niets anders, met die boeken moet worden bëoogd.

Spijt de pogingen van den heer Sendall en anderen, laat de uitvoering van deze beginselen echter nog steeds op zich wachten. Inboorlingen, bekwaam en genegen tot het schrijven van schoolboeken, zijn schaarsch. Aller hoop is thans op de kweekschool voor onderwijzers gevestigd. — Wat het verschil van gevoelen betreft omtrent het dialect, waarin de schoolboeken bij voorkeur moeten worden geschreven, uit een practisch oogpunt schijnt het beste voorschrift te zijn, om voorloopig uit de vele dialecten der kolonie het meest verbreide te kiezen.

Tot zoover over de schoolboeken op inlandsche scholen (Vernacular Schools). Op gemengde en Engelsche scholen werden tot vóór korten tijd schier uitsluitend

---

[1] In eenen brief over volksonderwijs aan het gouvernement der Kaapkolonie, zegt Sir John: A good practical system of education should be more real than formal, calculated to convey much positive knowledge; with as little attention as possible to mere forms.

Zie voorts over den vorm en den inhoud van schoolboeken: Adam's Report upon the state of education in Bengal.

de boeken gebruikt, welke door den Irish Board of Education geijkt en verspreid zijn. Voor zoover ik ze ken, zijn deze geschriften laf en brave-Hendrikachtig. Ten overvloede zijn ze slordig gedrukt. Pad heeft ook hierin zijn aard niet verloochend. Men is er dan ook eindelijk op de gouvernementsscholen toe overgegaan. ze ten deele te vervangen door Chambers' Standard Reading-Books. Naar aanleiding daarvan, zij een kleine uitweiding veroorloofd.

Ten einde na eene voetreis naar de stad der Robijnen (Ratnapoora) weder op adem te komen, vertoefde ik eenige dagen in het stille Bentotte aan het zuiderstrand van het eiland. Ik genoot er de rust, de zeebries en keurige oesters. In het voorbijgaan zij opgemerkt, dat de rusthuizen op Ceylon zeer comfortable en net zijn. Op de wandelingen die ik des ochtends en in het avonduur maakte, begeleidde mij vaak de aratsjé (het dorpshoofd, aan welken als houder van het resthouse tevens de zorg voor de reizigers toevertrouwd is) of een zijner zonen. Onder de laatsten blonk er een zoowel door zijn uiterlijk en innemende vormen als door schranderheid uit. Abésinha — zoo heette hij, meen ik — was ongeveer veertien jaar oud, had lang krullend haar, groote oogen vol licht en, gelijk de meeste knapen op Ceylon, een fijnbesneden gelaat.

't Was een onbetaalbare gids. Soms leidde hij mij

door het dorp en liet mij in den lommer van een djeroekboschje voor het schoolgebouw stilstaan, dat eertijds als kerk diende en welks opschrift A. C. S. A°. 1765 zijn Hollandschen oorsprong verraadde, of gaf mij, langs het fraaie huis van den Sinhaleeschen notary gaande, met verwonderlijke nauwkeurigheid, gelijk van anderen op, welke inkomsten die achtbare had: een halve of soms een heele shilling per dag! Dan weder bracht hij mij naar het strand, waar het samenstel der inlandsche prauwen mij aan de Duizend en één nacht denken deed. Misschien herinnert men zich, dat Sindbad, de Arabische zwerver, schip en al op de kusten van Serendib verloor: met onweêrstaanbare kracht trok de magneetberg het aan. Om zulk een ramp te voorkomen, gebruikten Serendib's bewoners, altoos volgens den Arabischen schrijver, aan hunne scheepjes geen spijkers of bouten en in het geheel niets van ijzer. En werkelijk worden ook thans nog de dhoney's en inlandsche vaartuigen van allerlei aard, of juister, de planken waaruit zij samengesteld zijn, slechts met den bast van den klapper (coir) te zamengehouden. Eens dat ik mij bij zonsondergang in het voorgalerijtje der eenvoudige bamboezen woning van Don Adrian Amere Zakete [1], den dorpsregistrar,

[1] In de zuidelijke en westelijke kuststreken, waar tijdens het Portugeesche bestuur een deel der bevolking tot den Christelijken godsdienst is overgegaan, dragen verscheiden inlanders voor hunnen doop-

had nedergevleid, en met Abésinha naar de te huis keerende visschersvaartuigen tuurde, op welker hoog-oploopende uiteinden de visschers blij te moede waren samengedrongen, — viel mij een boek in de handen van mijn medgezel op. Daar ik vroeg naar den inhoud, zeide hij, dat het een zijner schoolboeken was, en drong er tevens op aan, dat hij er iets uit voor zoude lezen. Hij las con amore. Zijn zachte, doch heldere stem en zeer juiste voordracht noopten zelfs Don Zakete tot luisteren. Men kan zich mijne verrassing verbeelden, toen ik in het stuk dat hij voorlas een van Andersen's Märchen en geen minder dan das häszliche Entchen herkende.... Welk een genot en voldoening zoude het voor dien fijngevoelenden dichter geweest zijn, indien hij had kunnen vermoeden, dat eenmaal zijne in het duistere Noorden gedichte verhalen zelfs onder den schitterenden hemel van Lanka het kinderoog zou doen stralen! — Het boek ter hand nemend, zag ik dat het bijkans geheel uit fragmenten van de beste uitheemsche, zoowel als Engelsche

---

naam den titel van Don. Dit is, zoo ik wel onderricht ben, geen adellijk praedicaat. Nochtans werd het recht om er mede te pronken door het Portugeesch bewind als loon voor bewezen diensten aan inheemsche families verleend. Vandaar dat die erfelijke titel nog steeds door den inlander als een onderscheiding beschouwd wordt. Het Britsche bestuur heeft destijds op het voeren daarvan een belasting gesteld, doch is van dezen maatregel wegens de ergernis die hij bij de bevolking verwekte, terug moeten komen.

meesters bestond, en zoo iemand, dan zullen wel dezen in staat zijn — de opgewektheid waarmede Abésinha de vertelling van Andersen las, getuigt het — om hoofd en hart te bevruchten. Chambers' Standard Reading Books kunnen dus wellicht tot voorbeeld gesteld worden. Zij voeren in een reeks van geschriften den schoolknaap geleidelijk van het eenvoudige tot het moeilijk verstaanbare op, en zijn in allen gevalle een groote vooruitgang op de smaak en oordeel bedervende kinderverhalen, welke ook in deze kolonie een tijd lang in zwang zijn geweest.

Omtrent de vakken waarin en de hoogte tot welke onderwijs wordt gegeven, kan weinig bestemds worden medegedeeld. Eenheid van onderwijs bestaat er op Ceylon nog niet. Waar men zich moet behelpen met lieden van allerlei slag en zeer verschillende graad van geschikt- en bekwaamheid, van kunde of onkunde, kortom met ieder die zich als schoolmeester aanbiedt, kan bezwaarlijk een standaard van onderwijs voor de verschillende schoolcategoriën vastgesteld worden. Op de eene school wordt in dit, op de andere weder in dat vak onderwezen; hier bepaalt men zich daarbij tot de allereerste beginselen, ginds klimt men veel hooger op, en grootendeels regelt zich dit naar de kundigheden der leeraars. Dit geldt althans van de hoogere, de Engelsche scholen. Op de lagere, bepaaldelijk de inlandsche scholen, waar, uit den aard

der zaak, het onderwijs zeer beperkt is, laat zich op dit laatste lichter een peil trekken. Ter tegemoetkoming hierin heeft de heer Sendal mij in het bezit gesteld van een onder de bijlagen voorkomende timetable, welke de lessen, op inlandsche scholen gegeven, ten naastenbij aangeeft. Tot hoever men met het onderricht in elk onderwerp gaat, kan voorts tot zekere hoogte opgemaakt worden uit de voor gesubsidieerde scholen vastgestelde examens. Uit een en ander blijkt, dat op de inlandsche scholen van Maandag tot en met Vrijdag (Zaterdag, vergis ik mij niet, is de wekelijksche feestdag der Boedhisten), en wel van 8 ure 's voormiddags tot 1.30 's namiddags les wordt gegeven in lezen, schrijven (in de laagste klassen het schrijven van letters en cijfers op lei of ola's, in de hoogste het nauwkeurig opschrijven van hetgeen gedicteerd wordt), rekenen (vooral het vaardig herleiden van munten, maten en gewichten), de beginselen der algemeene aardrijkskunde en de geographie van Ceylon, zoomede de geschiedenis van dit land.

Op de gemengde scholen onderscheidt het onderwijs zich in den regel slechts daarin van dat der inlandsche scholen, dat ook het Engelsch lezen en schrijven geleerd wordt.

Ten einde ons voorts van het onderwijs op de Engelsche scholen althans eenig denkbeeld te vormen,

staat er geen andere weg voor ons open, dan de verslagen der Local Examinations en andere openbare examens, welke later zullen ter sprake gebracht worden, te raadplegen. Andere gegevens zijn er, voor zoover ik weet, niet. En uit de lessen op eenige weinige scholen die ik zelf heb kunnen bezoeken, tot het onderwijs op allen te willen besluiten, zoude, zooals uit het voorgaande volgt, eene ongerijmdheid zijn.

Vooraf zij opgemerkt, dat de Engelsche, of zoodanige scholen waar de Engelsche taal uitsluitend het medium van onderwijs is, zich splitsen in gewone en hoogere scholen. De laatste, centraalscholen genaamd, dagteekenen van 1841 en 1842 en zijn in het leven geroepen door de weleer aan het hoofd der scholen staande commissie, welke het onderwijs, tot dusverre gegeven, niet practisch genoeg achtte. Met hare oprichting werd dan ook bepaaldelijk opleiding voor een practisch beroep, voor handel, nijverheid of landbouw beoogd. Het tot dat einde vastgesteld schoolprogram luidde als volgt:

1. Algemeene geschiedenis en aardrijkskunde.
2. Rekenkunst, toegepast op handel en nijverheid, zooals b. v. het boekhouden.
3. Wiskunde, met inbegrip van algebra en driehoeksmeting en de toepassing daarvan op landmeten, zeevaartkunde, enz. .

4. Natuur- en scheikunde, toegepast op landbouw, werktuigkunde, enz.

Gebrek aan deskundige leeraars maakte echter — gelijk te voorzien was — de opvolging van dit schema ondoenlijk. Meergenoemde enquête van 1865 bracht aan het licht, dat toegepaste meetkunde nagenoeg geheel, boekhouden en verwante vakken geheel op de centraalschool werden verwaarloosd. In de plaats daarvan werd 't Latijn (!) onderwezen. De leiders der bedoelde enquête waren van oordeel, dat de inlander met eene grondige kennis van het Engelsch konde volstaan, en dat deze taal in zekeren zin voor hèm behoorde te zijn, wat het Latijn voor den Engelschman is. Met klem drongen zij dus de handhaving van 't oorspronkelijk schoolprogram aan. Zooveel doenlijk (straks zal men zien in hoeverre) tracht men thans aan dien wensch te voldoen. — Er bestaan drie centraalscholen, eene te Point de Galle, eene te Kandy en de derde te Colombo; op de laatste plaats is zij onder den naam van Lowerschool aan de Academy verbonden.

Strikt genomen behoort ook de Colombo Academy tot de Engelsche scholen; men doceert er althans uitsluitend door middel van 't Engelsch. In 1835 opgericht, stond zij aanvankelijk geheel op zich zelve en verschafte zij aan jongelieden uit den vermogenden stand eene nagenoeg met die op Engelsche colle-

ges gelijkstaande opleiding. Zij bestond toen, gelijk ook thans weder, uit twee verschillende afdeelingen, namelijk eene lagere en eene hoogere school (Lower- and Upperschool). Het onderwijs, in de eerste gegeven, was slechts daarin van dat eener centraalschool verschillend, dat het tevens eene voorbereiding voor de hoogere of Latijnsche school was. De cursus, in beide klassen te zamen, vormde een in zich zelf afgerond geheel, bij welks afbakening men geen opleiding tot eene hoogere academische instelling in 't buitenland, maar uitsluitend voorziening in de uit practisch oogpunt dringendste behoeften der inheemsche bevolking en in 't algemeen der kolonie op het oog had gehad. In 1859 kwam daarin verandering. Op aansporing der hoogeschool te Calcutta werd in dat jaar de cursus in zooverre gewijzigd, dat hij eene voorbereiding tot het toelatings-examen aan die universiteit werd. Men ging op Ceylon uit eigen beweging nog verder, en voegde in hetzelfde jaar eene hoogere klasse aan de Academy toe, onder den naam van Queen's College, waar gelegenheid werd gegeven om zich voor het examen van Bachelor of Arts te bekwamen, en dezelfde cursus gevolgd werd als op de universiteit van Calcutta, en in latere jaren, zooals uit een verslag van den directeur der Academy, dd. 29 November 1869, blijkt, als op de hoogeschool van Madras. Queen's College en zelfs de Upperschool

werden echter van den aanvang af zeer slecht bezocht. Zelfs de vermogende inlanders achtten in den regel de opleiding hunner zonen voltooid, wanneer dezen alle klassen eener centraal of, op de Colombo-Academy, der Lowerschool hebben doorloopen. De weinigen die het nut van hooger vorming en onderwijs inzien, zenden hunne zonen op zeer prillen leeftijd of na volbrachten cursus aan de Upperschool der Academy te Colombo, naar Engeland, welks hoogescholen ook in de schatting der inlanders hooger staan dan die van het vasteland van Britsch-Indië. De verslagen der Academy maken slechts van enkele personen gewag, die, bij uitzondering, hunne studiën aan een der Indische hoogescholen voortgezet hebben. Van de Upperschool werd dus weinig, en van Queen's College nagenoeg in het geheel geen gebruik gemaakt. Het was dan ook het eenparig gevoelen van het subcomité uit den Wetgevenden Raad, met het instellen van meergenoemde enquête belast, dat aan het bestaan van Queen's College, en voorts aan de affiliatie der Colombo Academy met de universiteit te Calcutta onverwijld een einde diende gemaakt. Met behoud der afdeelingen Lower and Upperschool, zoude de Academy zich voortaan in hoofdzaak moeten bepalen tot het geven eener deugdelijke, practische opleiding, en ten behoeve der weinigen, die het hooger onderwijs wilden volgen, zoude de cursus in dier voege inge-

richt moeten zijn, dat de leerling tevens voorbereid werd voor het toelatingsexamen aan eene Engelsche, niet aan eene Indische hoogeschool. De vereischten toch om op de hoogeschool te Calcutta toegelaten te worden, werkten zooals de ondervinding geleerd had — nadeelig terug op den cursus aan de Academy te Colombo. Eindelijk stelde het sub-comité voor, door de instelling van beurzen den. ijver der gymnasiasten te prikkelen. Aldus werd door de regeering besloten. De Colombo Academy werd losgemaakt van de universiteit te Calcutta, en Queen's College afgeschaft. Voorts werd op het einde van 1869 eerstgenoemde instelling op een andere voet gebracht. In hoofdzaak is de tegenwoordige regeling deze [1]. De Academy bestaat uit twee afdeelingen. De laagste (Lower Division) is gesplitst in vijf klassen, en de cursus van elke dezer is éénjarig. Het doel dezer afdeeling is van tweeërlei aard. Vooreerst en hoofdzakelijk, een degelijke practische opleiding voor handel en nijverheid te verschaffen. Daarnevens moet zij voorbereidende school zijn voor de hoogere afdeeling. Deze bestaat uit drie klassen, elk met éénjarigen cursus; zoodat een knaap die op zijn elfde jaar voor het eerst op

---

[1] Zie Ceylon government gazette of 25th December 1869. Zoomede een Letter from Director of Public Instruction to the Hohourable the Colonial Secretary, 10th. December 1869.

de banken der Academy plaats neemt (om er toegelaten te worden, moet men het tiende levensjaar vervuld, en het twaalfde nog niet bereikt hebben), op zijn negentiende of twintigste jaar als undergraduate aan eene Engelsche hoogeschool kan ingeschreven worden.

Ten slotte is men ter algeheele voldoening aan het verlangen van voornoemd sub-comité tot de instelling van ettelijke beurzen en prijzen overgegaan. Namelijk twee beurzen van £ 10 elk, en voor den tijd van vier jaren, waarvan er, bij den overgang van de Lower tot de Upper Division, één toegekend wordt aan hem, die het verst van zijne medeleerlingen in de zoogenaamde klassieke vakken, en de ander aan dengeen, die het verst in de mathesis blijkt gevorderd te zijn. Voorts wordt de sinds lang bestaande Turnour-prize, die ter gedachtenis van den verdienstelijken ambtenaar bij het binnenlandsch bestuur, Turnour, den ontdekker en eersten vertolker der oude kronieken van Ceylon, ingesteld is, jaarlijks aan dien leerling van de hoogste klasse der Academy gegeven, die het meest in klassiek gedeelte van het onderwijs (Engelsch, Latijn, geschiedenis en zedekunde) uitblinkt. En eindelijk wordt jaarlijks, ter bekostiging van het verblijf aan een Engelsche Hoogeschool, eene beurs van £ 50 toegekend aan den uitstekendste onder allen.

Welke grieven er tegen de Colombo Academy [1] ingebracht zijn en steeds te berde gebracht worden, Ceylon heeft aan die instelling zeer veel te danken; o. a. hebben er een groot aantal inlandsche hoofden eene deugdelijke opleiding genoten. In het aantal harer leerlingen moge zij in den regel de centraalscholen niet overtreffen [2], ten aanzien van de uitgebreidheid der vakken waarin, en de wijze waarop het onderwijs wordt gegeven, staat zij echter veel hooger dan eenige school waarop de kolonie mag bogen.

Pogen we thans door middel van de verslagen der Local Examinations en der eerste sinds 1869 aan de Colombo Academy verbonden examens voor de Mathematical en Turnour-prijzen, het onderwijs op de Engelsche scholen ten naastenbij te bepalen. Uit deze stukken blijkt dat er behalve in lezen en schrijven (in 't Engelsch), zoomede de beginselen der rekenkunst, onderwijs wordt gegeven in de hieronder genoemde vakken, en dat, althans op de centraalschool,

---

[1] Nog eene andere op zich zelf staande gouvernementsschool wordt op Ceylon gevonden. Te weten, the Alfred Model Farm. Bij gemis van bescheiden, moet ik echter over deze, tijdens mijn verblijf op Ceylon nog niet geopende inrichting, het stilzwijgen bewaren.

[2] Zij telde op het einde van 1867 één honderd negen en veertig leerlingen, namelijk vier Engelschen, zeven en zestig Euro-Aziaten en overigens Oosterlingen. Op hetzelfde tijdstip bedroeg het aantal leerlingen op de centraalschool te Kandy één honderd en twintig, en die te Galle (de hoogere en de lagere afdeeling te samen) twee honderd en zestien.

de grenzen van dit onderwijs feitelijk de volgende zijn (op de meeste Engelsche scholen blijft men beneden dit peil):

Geschiedenis....	De geschiedenis van Engeland en van Ceylon.
Aardrijkskunde.	In engeren, d. w. z. politieken zin, wordt de aardrijkskunde in haar geheelen omvang behandeld.
Meetkunde.....	Tot de lichamen, zoomede vlakke driehoeksmeting.
Algebra.......	Eerste beginselen.
Werktuigkunde.	De leer van het zwaartepunt, de wetten der beweging, de beweging van vallende lichamen in de vrije ruimte en langs een hellend vlak.

Eindelijk, landmeten en teekenen.

Van natuur- en scheikunde wordt in die verslagen in 't geheel niet gerept, wèl een bewijs, dat het onderwijs in die vakken, zelfs op de hoogere scholen, tot dusverre tot de vrome wenschen behoort. In het Engelsch brengt men op verscheiden scholen de jongens zoo ver, dat zij een redelijk opstel in die taal kunnen schrijven, en een niet te duistere passage in Milton of Shakespeare op het eerste gezicht ten naastenbij kunnen verstaan. Ziedaar het voornaamste wat zich uit de verslagen van in de kolonie gehouden examens over dit onderwerp laat samenvatten. Hoe weinig het

zij, het is toch tot het trekken van den cirkel voldoende, waarbinnen het onderwijs op alle Engelsche scholen, met uitzondering der Colombo Academy, valt.

Nog één punt blijft ons onder deze rubriek (onderwijs) ter behandeling over, te weten het schoolgeld. De ervaring heeft op Ceylon geleerd, dat men in de bepaling daarvan zeer voorzichtig moet zijn. Eenmaal vastgesteld, moet het vooral niet lichtvaardig worden veranderd. Aanvankelijk werd, onder het Engelsch bestuur, een zeer gering schoolgeld geheven. Men bevond zich daar wèl bij. Het vroeger vermeld comité, dat in 1849 onder voorzitterschap van Sir Emerson Tennent, ook de tegenwoordige classificatie der scholen ingevoerd heeft, dreef echter door, dat de scholen zich zelven zooveel mogelijk zouden bekostigen. Het schoolgeld werd dus verhoogd. Dit had ten gevolge, dat aanstonds het aantal schoolgaande kinderen met 42 pCt. afnam. En ofschoon korten tijd later het schoolgeld weder verlaagd werd, bedroeg dit aantal in 1852 nog 22 pCt. minder dan in 1846—1847 [1].

Of het wenschelijk is het onderwijs, althans op de inlandsche scholen, om niet te verstrekken, daaromtrent zijn de gevoelens verdeeld. De heer Sendall, die meer dan vijftien jaren bij het onderwijs op Ceylon werkzaam geweest is, staat kosteloos onderwijs voor.

---

[1] Zie Letter on Education by E. C. Caldwell. Colombo, 1854.

Naar zijne gissing gaan er veertig op de honderd kinderen niet school, alleen en uitsluitend wegens het schoolgeld, hoewel dit op de inlandsche scholen niet meer bedraagt dan één stuiver 's maands. Volgens hem, zoude ook daarom het schoolgeld moeten afgeschaft worden, wijl het belet het onderwijs te eeniger tijd verplichtend te maken.

Anderen zijn weder van meening, dat de voordeelen, die met de heffing van schoolgeld gepaard gaan, grooter zijn dan de nadeelen [1]. Hoe het zij, op Ceylon wordt tot nog toe op alle scholen betaling gevorderd. Te weten, maandelijks op alle inlandsche scholen, één penny of stuiver; op gemengde scholen voor jongens negen stuivers, voor meisjes zes stuivers; op hoogere scholen voor meisjes (Female Superior Schools) 1 s. 6 d. of achttien stuivers; op

[1] Zij deelen het, naar het schijnt in Britsch Indië heerschend gevoelen, uitgedrukt in een despatch from the Court of Directors of the East India Company to the governor general of India in Council, July 19th 1854, No. 49. In § 54 dezer depêche leest men: It has been found bij experience, in this and in other countries, that not only is an entirely gratuitous education valued far less by those who receive it, than one for which some payment, however small, is made; but that the payment induces a more regular attendance and greater exertion on the part of the pupils, and for this reason, as well as because schoolfees themselves, insignificant as they may be in each individual instance, will, in the aggregate, when applied to the support of a better class of masters, become of considerable importance, we desire that grants-in-aid shall, as a general principle, be made to such schools only (with the exception of normal schools), as require some fee, however small, from their scholars.

lagere Engelsche scholen voor jongens (Second grade English schools) voor de eerste klasse 2 shilling, en voor de overige klassen 1 s. 6 d.; op hoogere Engelsche scholen voor jongens (First grade English schools) voor de eerste klasse 2 s. 6 d. en voor de andere klassen 1 s. 9 d., en eindelijk op de Colombo Academy voor de hoogste klasse (Sixth form) 20 s. voor de twee daaropvolgende klassen (upper and under Remove) 15 s., voor de vijfde en de vierde klasse 10 s. en voor de drie laagste klassen 5 shilling [1]. Het totaal van het in 1870 geïnde schoolgeld bedroeg £ 2548, of bijkans een achtste van de gezamenlijke kosten van het onderwijs in dat jaar.

Onderwezenen. Ten einde van dezen alvast een algemeen denkbeeld te krijgen, zij allereerst een bezoek aan de Centraalschool te Galle gebracht. Hier toch vindt men grooter verscheidenheid dan op eenige andere school in de rassen en nationaliteiten waartoe de knapen behooren, in den leeftijd dien zij bereikt, en in de mate van kennis die zij hebben verkregen. Laat ons echter bij dit bezoek onze aandacht niet uitsluitend tot de schooljeugd bepalen, doch over de gansche school eens het oog laten gaan; na eene inlandsche school (die van Madihi) in oogenschouw te

---

[1] Zie Rules to be observed by schoolmasters employed under the Department of Public Instruction. Colombo, March 15, 1871.

hebben genomen, is het wellicht niet zonder belang met haren tegenhanger, een Engelsche school, van meer dan één zijde kennis te maken. In een der stegen van Galle treden we binnen een eenvoudig, denkelijk oud-Hollandsch huis, met vier ruime, op de hoogte der straat gelegen vertrekken. Het is nog vroeg in den ochtend. De kerstvacantie is gisteren geëindigd en heden, de eerste dag op welken weder een aanvang met de lessen gemaakt wordt, zullen de jongens examen afleggen, ter bepaling wie onder hen in eene hoogere klasse zullen geplaatst worden. De gelegenheid om met de schooljeugd kennis te maken is dus uitnemend. Door den stroom der jongens naar de achterkamer medegevoerd, valt ons hier de schoolmonarch 't eerst in het oog. 't Is onmiskenbaar een Hollander, of, juister, iemand van Hollandsche afkomst, in zeer verwijderden graad — de hoofdonderwijzer, die ginds tegenover den ingang op een soort van tribune plaats heeft genomen. Door vergelijkenderwijs veel lichter gelaatskleur onderscheidt hij en in 't algemeen zijns gelijken, zich kennelijk en gunstig (men bedenke dat in de keerkringen het teint nagenoeg de waarde eener moreele eigenschap heeft) van den Portugeeschen afstammeling, maar tevens door grooter netheid in kleeding en vooral door iets stemmigs, deftigs en plechtigs in houding, gebaren en uitdrukking. Zij, de Hollandsche »burghers", worden dan ook door den Engelschman voor meer

respectable gehouden, en wat henzelven betreft, zij zien met minachting neder op het Lusitaansche gebroed en zullen er zich in geen geval mede mengen. Op het gebied van het onderwijs echter reiken de Portugeesche en Hollandsche afstammelingen elkander de hand; beiden maken op de meeste hoogere scholen den onderwijzersstand uit. Engelsche leeraars vindt men bijkans uitsluitend op de Colombo Academy. — Om den lezer volledig in kennis te brengen met den hoofdonderwijzer der centraalschool te Galle, zij ten slotte vermeld, dat hij niet gelijk velen zijner ambtsbroeders op Ceylon den in het Vaderland welbekenden familienaam van Leembruggen of Tiedeman draagt, maar dien van J. E. Anthonisz Esq. Daar hij de eenige Euro-Aziatische schoolmeester is, aan wien het gouvernement den titel van Esquire toekent, zal hij wel een sieraad zijn van zijn stand.

De paedagoog geeft ons een minzamen wenk om ons naast hem op zijne verhevenheid neder te zetten, en terwijl hij elders ietwat schroomvallig, links en gedrukt schijnt, overziet J. Anthonisz hier kalm en gebiedend zijn drommen. Inderdaad zijn dezen een opmerkzamen blik overwaard. Jongens van zeer verschillende rassen en allerlei leeftijd, van zes jaren af tot zestien en meer jaren toe, zitten in bonte rijen bijeen. Hier nog minder dan elders schijnt de leeftijd een maatstaf van kennis te zijn, in zooverre dit laatste

door de plaatsing en rangschikking der jongens aangeduid wordt. Sinhalesche knapen, zoo licht herkenbaar aan hun helderwit buisje en sarong, en die te nauwernood zeven of acht jaren oud zullen zijn, ziet men toch op dezelfde banken geplaatst, als b. v. nagenoeg reeds volwassene (in 't algemeen wel als slimmer en sluwer, doch als minder leerzaam te boek staande) Mooren. Van het hooge en eigenaardige hoofddeksel der laatsten en hun bonte kleedij, — een blauw buis over een veelkleurigen sarong — dwaalt het oog naar de stompzinnig-weemoedige tronie van het »burgher"-kind af, welks schrale ledematen, hier gelijk elders, in zeer nauwsluitende, gansch en al witte kleedingstukken beklemd zijn. Wit is, gelijk in 't algemeen op de zuidkust van Ceylon, de kleur die op school in de kleederdracht de overhand heeft; de enkele purperen of blauwzijden kleedjes, welke hier en ginds uitkomen, doen dit nog meer in het oog vallen. — Sommige knapen laten het lange krullende haar vrijelijk golven; anderen, als moesten ze naar een kinderbal gaan, hebben het opgemaakt met fraaie schildpadden kammen. Valt bij wijlen een zonnestraal door de geopende tuindeur, dan gelijkt de school op een bloemperk.

Het examen vangt aan. Het werk, dat in de vacantiedagen gemaakt is, wordt in de eerste plaats nagezien. Het blijkt een opstel in 't Engelsch over Joseph te zijn. Tot het schrijven daarvan hebben de

knapen blijkbaar een vlijtig gebruik van den Bijbel gemaakt — te vlijtig wellicht, want, zooals de hoofdonderwijzer zelf meesmuilend toestemt, schier overal meent men den Bijbeltekst zelven te lezen. Van een poging om op eigen trant het gelezene weder te geven, vindt men geen spoor. Boeiend is de lectuur van die stukjes dus niet. Gelukkig doet zich eene afleiding voor. Een Sinhaleesje komt het schoolvertrek binnen, gaat bedremmeld op den schoolmeester af en zegt dezen, gehaast en verlegen, dat hij heden vrijgesteld wenscht te zijn van het schoolgaan wegens ongesteldheid of ziekte. Uit vrees dat men hem ouder gewoonte niet zou gelooven, indien hij schriftelijk die reden vermeldde, kwam hij ditmaal in persoon er kennis van geven. Bij dit verhaal komt het gelaat van den schoolmeester geen oogenblik uit de plooi. Hij heeft blijkbaar geen zin voor de naiveteit van den knaap, en verwijst hem met het gelaat van een Brutus naar zijne plaats.

Ietwat gedrukt door de majesteit van den leeraar, sluipen we naar een ander vertrek. Een doelmatige inrichting valt ons hier in het oog. Niet in rijen, vóór en achter elkander, zitten de jongens; er is slechts één enkele rij zitplaatsen, eenvoudige banken zonder lessenaar, welke in den vorm van een hoefijzer bij elkander geplaatst zijn. De jongens zijn dus voortdurend, van het hoofd tot de voeten, voor elkander

en den schoolmeester zichtbaar. Slechts bij het schrijven wordt gebruik gemaakt van een lessenaar. Het is waar, dat die inrichting veel ruimte vereischt.

Het examen in deze afdeeling loopt over de Engelsche spraakleer. De inlandsche meester spreekt echter zoo zacht, dat we met de hand achter het oor vlak naast hem gaan staan, met het ongelukkig gevolg, dat hij weldra niets meer laat hooren. Is het verlegenheid of besef zijner onkunde? We weten het niet, doch de gedachte mag ons troosten, dat ook de inspecteurs van het onderwijs vaak het slachtoffer zijn van die eigenaardigheid der inlandsche leeraars. Het behoeft te nauwernood opmerking, dat waar de meester zoo voortgaat, de jongens hem volgen. Geen mond doen zij open.

Wij gaan dus naar een ander lokaal. Een opgeschoten knaap bewijst hier vlug en vlot op het bord, dat het quadraat der hypothenuse gelijk is aan de som der overige driehoekszijden in 't vierkant. Eene kleine verandering in de figuur brengt echter den bruinen Euclides geheel van de wijs, en geen enkele onder de aanwezige jongens schijnt thans de stelling te vatten. Hebben ze echter geen inzicht in meetkunstige vraagstukken — volgens alle schoolverslagen zijn ze zwak in meetkunde en rekenen beiden — zij blijken een eigenschap te bezitten, die in het practische leven wellicht evenveel waard is als de kennis

van vlakken en lichamen. Fluks verdwijnen een paar hunner en keeren weldra terug, om ons met voorkomendheid een stoel en een sigaar aan te bieden.

Ziedaar alles wat ons dit schoolbezoek leert. 't Is weinig, maar wellicht voldoende, om ons van het uitwendige eener centraalschool op Ceylon een denkbeeld te vormen. Men moge er overigens vrede meê hebben, daar het slechts eene inleiding is tot de hieronder volgende cijfers.

Ten aanzien der schooljeugd is de eerste vraag die zich voordoet: tot welke rassen behooren de knapen die de scholen bezoeken, en in welke onderlinge verhouding staan deze rassen, wat hunne numerieke sterkte betreft, op de verschillende soorten van scholen? Voorts dient beantwoord, van welken leeftijd de schoolknapen zijn en hoelang zij ter school gaan? De beantwoording dier vragen zal aanwijzen, welk deel der bevolking en voorts, in verband met het voorgaande, in welke mate dit deel der bevolking door het onderwijs wordt gebaat.

Het eenvoudigste en nauwkeurigste antwoord op de eerste der vragen, daareven genoemd, wordt door het volgende staatje gegeven. Het moge om zijne beknoptheid verschoond worden.

Op u°. December 1870 telde men op Ceylon:

GOUVERNEMENTS-SCHOLEN VOOR JONGENS.	Aantal scholen.	Aantal ingeschreven leerlingen.	Engelschen	Afstammelingen van Europeanen.	Sinhalezen.	Malabaren.	Maleiers.	Mooren.	Andere Oosterlingen.
Engelsche scholen	14	1175	11	309	765	29	13	41	7
Gemengde scholen	26	1091	1	50	875	81	46	31	7
Inlandsche scholen	85	5159	—	42	4715	295	10	97	—
Totaal.	125	7425	12	401	6355	405	69	169	14

Uit deze opgave blijkt, dat het aantal Engelsche knapen die in de kolonie ter school gaan, uiterst gering is, en dat zij, zooals zich trouwens bij voorbaat liet aannemen, schier uitsluitend de Engelsche scholen bezoeken; op de Colombo Academy vindt men de meesten, schoon op bovenstaanden datum niet meer dan vier. Verreweg de meeste Europeanen op Ceylon zenden hunne kinderen ter opvoeding naar Engeland. Voorts dat het aantal Sinhalesche knapen bijna acht negenden bedraagt van het gezamenlijk aantal der leerlingen; dat op hen in getalsterkte volgen de afstammelingen van Europeanen en de Malabaren, en dat het zeer gering overschot voornamelijk uit Mooren en Maleiers bestaat. De laatsten stammen af van soldaten, welke destijds door de Oost-Indische Compagnie naar Ceylon gebracht zijn, en zich hier met inheemsche vrouwen gekruist hebben. Zoo vindt men aan de zuidkust van Ceylon, te Hambangtotte bijv., ver-

scheiden Maleische koloniën. Wat hunne beschaving betreft, worden deze afstammelingen geacht beneden de Sinhalezen te staan, en dat zij in tegenstelling der Sinhalezen, Malabaren en Mooren, aan de Engelsche scholen boven de inlandsche de voorkeur schijnen te geven, vinde daarin zijne verklaring, dat zij, geen landbouwers zijnde, schier uitsluitend op hoofdplaatsen wonen.

Wat den leeftijd der jongens en den korteren of langeren duur van hun verblijf op de scholen betreft, bepaal ik mij tot eenige weinige opgaven. Voor bijzonderheden kan men de bijlagen raadplegen.

Op de Engelsche scholen zijn (of waren althans in 1869) negentien pCt., op de gemengde scholen dertig pCt., en op de inlandsche scholen bijkans 5 pCt. van de jongens meer dan vijftien jaar oud.

Voor de meeste Indische kinderen is op hun vijftiende jaar de tijd om te leeren voorbij. Op de inlandsche scholen, die verreweg het meest bezocht zijn, treft men echter op elke vijf jongens, die het vijftiende levensjaar reeds vervuld hebben, meer dan acht en zeventig knapen aan tusschen het achtste en het vijftiende jaar, dus op een leeftijd, die ter erlanging van onderwijs 't geschiktst wordt geacht. Die verhouding mag dus gunstig genoemd worden. Indien men echter mag aannemen dat het eene jaar in dit opzicht niet veel verschilt van het andere, dan blijven

[illegible]

[illegible] wort. De [illegible] waren [illegible] en den Mathematici [illegible]. welke thans zijn ver- [illegible] Academie te [illegible], en [illegible]

meer publiek zijn. De eenige thans nog bestaande openbare examens, aan welke ieder behoudens zekere voorwaarden kan deelnemen, zijn de zoogenaamde Local Examinations. Van den beginne af hebben deze uitmuntend voldaan. De ervaring heeft namelijk geleerd, dat zij onderwijzers en leerlingen tot krachtinspanning, de scholen onderling tot wedijver aansporen. Voorts strekken de jaarlijks van deze examens openbaar gemaakte verslagen, de Regeering en allen die bij het onderwijs zijn betrokken, tot richtsnoer. Zij wijzen tot zekere hoogte den toestand van het onderwijs aan, de gebreken die er aan kleven, en de onderdelen welke tot verbetering aangewezen worden. Wegens het groote nut dier examens is het dus wellicht van practisch belang, dat wij er nader kennis mede maken.

De plaatselijke examens dagteekenen van 1862. In dit jaar althans hadden zij, ingevolge een besluit van 26 November 1861, voor het eerst plaats.

Krachtens dit besluit, worden jaarlijks op de vier hoofdplaatsen (Colombo, Galle, Kandy en Jaffnapatam) en elders, indien dit wenschelijk mocht voorkomen, gelijktijdig openbare examens gehouden. Telken jare wordt het program dier op alle plaatsen volkomen gelijke examens door het Departement van onderwijs vastgesteld en tijdig ter kennis gebracht van 't publiek. Voorts is ten aanzien van hen, die aan het examen deel willen nemen, bepaald, dat zij het zeventiende

veertig ten honderd der jongens minder dan één jaar en slechts vijf en dertig pCt. of daaromtrent twee jaar en langer op school. En alles te zamen genomen, kan men, zonder zich aan overdreven optimisme schuldig te maken, het aantal knapen die werkelijk door het onderwijs op de gouvernementsscholen gebaat worden, niet hooger stellen dan vijftig ten honderd.

Het overzicht van de hoofdelementen der school — onderwijzers, onderwijs en onderwezenen — is hiermede geëindigd. Dat ze niet van alle zijden in het licht gesteld zijn, is slechts aan gemis van gegevens te wijten. Gedrukte noch ongedrukte bescheiden kunnen ons dezen volledig verschaffen. Voor een overzicht zal trouwens, naar ik mij vlei, het medegedeelde voldoende geacht worden. Laat ons thans de middelen in oogenschouw nemen, welke tot opbeuring der scholen door de Regeering aangewend worden.

Een voornaam middel tot opbeuring der scholen of tot verbetering van 't onderwijs, bestaat op Ceylon in openbare examens. Deze examens, drie in getal, zijn of waren van tweeërlei aard, in zooverre namelijk, dat bij twee hunner een prijs, en bij het derde slechts een diploma toegekend werd. De eersten waren de examens voor den Turnour en den Mathematical Prize, reeds vroeger vermeld, welke thans zijn verbonden aan de Academy te Colombo en dus niet

meer publiek zijn. De eenige thans nog bestaande openbare examens, aan welke ieder behoudens zekere voorwaarden kan deelnemen, zijn de zoogenaamde Local Examinations. Van den beginne af hebben dezen uitmuntend voldaan. De ervaring heeft namelijk geleerd, dat zij onderwijzers en leerlingen tot krachtsinspanning, de scholen onderling tot wedijver aansporen. Voorts strekken de jaarlijks van deze examens openbaar gemaakte verslagen, de Regeering en allen die bij het onderwijs zijn betrokken, tot richtsnoer. Zij wijzen tot zekere hoogte den toestand van het onderwijs aan, de gebreken die er aan kleven, en de middelen welke tot verbetering aangewend worden. Wegens het groote nut dier examens is het dus wellicht van practisch belang, dat wij er nader kennis mede maken.

De plaatselijke examens dagteekenen van 1862. In dit jaar althans hadden zij, ingevolge een besluit van 26 November 1861, voor het eerst plaats.

Krachtens dit besluit, worden jaarlijks op de vier hoofdplaatsen (Colombo, Galle, Kandy en Jaffnapatam) en elders, indien dit wenschelijk mocht voorkomen, gelijktijdig openbare examens gehouden. Telken jare wordt het program dier op alle plaatsen volkomen gelijke examens door het Departement van onderwijs vastgesteld en tijdig ter kennis gebracht van 't publiek. Voorts is ten aanzien van hen, die aan het examen deel willen nemen, bepaald, dat zij het zeventiende

ɩevensjaar nog niet bereikt moeten hebben, dat zij gehouden zijn een getuigschrift van goed gedrag, zoomede een geboorteacte of, bij gebreke daarvan, een getuigschrift van gelijke strekking over te leggen, en eindelijk, dat zij tijdig 't Departement verwittigen zullen, in welk gedeelte van het program zij een examen doorstaan willen.

Zij die aan het examen voldoen worden, naarmate der kennis waarvan zij blijken hebben gegeven, in vier klassen gerangschikt. De drie eerste of de hoogste dier klassen zijn zoogenaamde »honor-classes". Het certificaat, 't welk den geëxamineerde uitgereikt wordt, vermeldt de vakken waarin hij examen afgelegd heeft en de klasse waarin hij geplaatst is.

Wat het examen-zelve betreft, dit splitst zich in een voorafgaand en een eindexamen. Voorheen moesten dezen afzonderlijk, d. w. z. dit jaar het eene, en het volgende jaar het andere, afgelegd worden. In 1870 is hieraan een einde gemaakt, zoodat deze examens niet meer worden gescheiden. Omtrent den aard en den omvang van beiden, zal men door het hieronder volgend program van een der jongst gehouden examens voldoende ingelicht worden.

I. VOORLOOPIG EXAMEN,

Van den candidaat wordt gevorderd:

a. dat hij een hem voorgelegde passage uit den eersten den besten classieken prozaschrijver duidelijk leest en verstaat;

b. dat hij correct en vlotweg op schrift brengt wat hem gedicteerd wordt in 't Engelsch;

c. bekendheid met de beginselen der Engelsche spraakkunst, met inbegrip van de deelen der rede;

d. geoefendheid in de beginselen der rekenkunst. Meer dan iets anders wordt dit van ieder gevorderd; wie er niet aan voldoet, wordt in geen geval toegelaten tot het eindexamen;

e. kennis der algemeene aardrijkskunde. De omtrek van een werelddeel zal den candidaat voorgelegd worden, om dien in te vullen met de voornaamste gebergten, rivieren en steden;

f. bekendheid met de geschiedenis van Engeland in hare hoofdtrekken. De opvolging der vorsten en de voornaamste gebeurtenissen welke onder de regeering van elk hunner plaats gehad hebben.

II. EINDEXAMEN.

Het eindexamen splitst zich in zeven gedeelten of afdeelingen. In niet minder dan twee dezer zal men ter erlanging van een diploma moeten voldoen, doch in geen geval in meer dan vier afdeelingen, welker keuze aan ieder blijft overgelaten, geëxamineerd kun-

nen worden. De eerste is verplichtend voor ieder.

Eerste afdeeling. Engelsche taal. De candidaat zal een oorspronkelijk opstel in 't Engelsch over een hem opgegeven onderwerp schrijven. Voorts zal hij ondervraagd worden over het eerste en het tweede boek van Milton's Paradise Lost en over Trench's Study of words.

Tweede en derde afdeeling. Latijn en Grieksch. (Deze vakken behoeven slechts pro memorie te worden vermeld, daar zich niemand tot nog toe voor 't examen in 't Grieksch en slechts éenmaal een enkel persoon voor dat in 't Latijn op de openbare concoursen aangemeld heeft.)

Vierde en vijfde afdeeling: Sinhalesche en Tamilsche talen.

Zesde afdeeling. Wiskunde in ruimeren zin. Wordt gevorderd grondige kennis van het eerste en het tweede boek van Euclides, zoomede van de beginselen van algebra en rekenkunde.

Zevende afdeeling. De eerste beginselen der werktuigkunde. Het parallelogram der krachten, de leer van het zwaartepunt en de mechanische krachten.

Buitendien zal men in de gelegenheid worden gesteld, om examen af te leggen in de leer van 't perspectief, en in het teekenen, zoo naar modellen als uit het hoofd.

Bovenstaand program verschilt slechts weinig van

dat der voorgaande jaren, en, gelijk uit het voorgaande blijkt, heeft men bij de vaststelling dezer programma's uitsluitend de Engelsche scholen op 't oog, en inzonderheid de centraalscholen. Echter leveren niet de gouvernementsscholen-alléen candidaten voor de openbare examens. In de eerste drie jaren na de instelling der laatsten (1862—1864) waren het voornamelijk privaatscholen, door Tamils beheerd en waar uitsluitend inlanders onderricht gaven, die er aan deelnamen. In dit tijdperk bedroeg namelijk het gezamenlijk aantal der candidaten een honderd twee en twintig. Van dezen waren er twee en tachtig afkomstig van negen Tamil-privaatscholen, dus meer dan dubbel het aantal der leerlingen, die op gouvernementsscholen opgeleid waren. De hoofdoorzaak daarvan moet daarin gezocht worden, dat destijds het voorloopig examen afzonderlijk afgelegd werd, en hiertoe zich verreweg de meeste candidaten bepaalden; voor het eindexamen meldden zich in den regel slechts enkele leerlingen der gouvernementsscholen aan. Een andere reden is hierin gelegen, dat de Regeering aanvankelijk de mededinging bij de openbare examens op allerlei wijs aanmoedigde. Zoo werd aan degenen, die het best bij deze examens voldeden, uitzicht op plaatsing in 's lands dienst gegeven, en werd zelfs, in 1863 en 1864, aan den uitstekendsten onder allen een beurs (the Junior Queen's scholarship) toegekend.

Een en ander is tegenwoordig vervallen, zoodat een diploma en de aanbeveling die daarin zoowel voor eene particuliere als eene gouvernementsbetrekking vervat is, het eenige uitmaakt wat den candidaat in uitzicht gesteld wordt. Het aantal mededingers is dientengevolge aanmerkelijk verminderd, en schier allen zijn tegenwoordig afkomstig van de Colombo Academy en de centraalscholen. Slechts éene enkele gesubsidiëerde school, zooals de Jaffna Boy's Seminary, neemt nog nu en dan deel aan deze openbare examens. Terwijl dan ook in 1869, het laatste jaar waarin het voorloopig examen afzonderlijk werd afgenomen, nog vier en zestig candidaten zich aanboden, bedroeg hun aantal in het daaraanvolgende jaar niet meer dan zeventien, van welke geen enkele in de eerste klasse, doch twee in de tweede en even zoovelen in de derde klasse geplaatst werden.

De nuttige strekking dezer examens, in welker jaarlijks openbaar gemaakte verslagen de antwoorden der candidaten soms woordelijk worden medegedeeld, springt van zelve in 't oog. Tot nog toe hebben zij overigens de overal elders in Indië opgedane ervaring bevestigd, dat de Oostersche schooljeugd uitmunt door een zeer sterk geheugen en een zekere nabootsingsgave, doch traag in het denken en niet vlug van begrip is. Buitendien schijnt oorspronkelijkheid, waarin het ook zij, haar ten eenenmale vreemd. Zoo heeft

de Sinhalees veel aanleg voor het aanleeren van talen, zoomede voor het teekenen, zoolang zich dit tot copiëeren bepaalt; in 't rekenen, de mathesis enz., brengt hij het echter in den regel niet ver.

Tot dusverre is uitsluitend over de jongensscholen gehandeld. Al het voorafgaande, met uitzondering van het schetsje der school te Noopé, heeft slechts op dezen betrekking. Thans moge het belangrijkste worden medegedeeld omtrent het onderwijs van gouvernementswege aan meisjes gegeven.

Opheffing der inheemsche bevolking tot hooger peil van beschaving moet het einddoel van het onderwijs zijn. Dit kan slechts bereikt worden door verstandelijke en zedelijke vorming der vrouw. Waar alleen voor het mannelijk deel der bevolking scholen opgericht worden, waar uitsluitend aan jongens eenig onderwijs wordt gegeven, zal men er wellicht in slagen eene klasse van schrijvers of klerken te vormen, waaraan op Ceylon gelijk in elke kolonie groote behoefte bestaat; maar het meerendeel der bevolking zal met dat onderwijs weinig gebaat zijn, men zal er hare beschaving niet veel verder door brengen. Op Ceylon wordt dit door niemand betwijfeld.

Trouwens, reeds onze voorouders waren doordrongen van de gewichtige rol, welke, in Indië niet minder dan elders, de vrouw in de samenleving vervult, en achtten reeds hare medewerking onmisbaar,

waar het in slechts één der elementen van de beschaving, met name den godsdienst, eene verandering of ommekeer gold. Hunne handelingen geven er blijk van. De omstandigheden, waarin zij na de vermeestering van Ceylon geplaatst waren, drongen hen om de inheemsche bevolking, voor zooverre deze Roomsch-Katholiek was, tot den hervormden eeredienst te bekeeren. Het onderwijs, gelijk we reeds zagen, was daartoe het middel. Ten einde dit doeltreffend te maken, werd niet alleen het mannelijk deel der bevolking, althans het jonger geslacht, met zachten dwang naar de scholen gedreven, maar ook meisjes en vrouwen, en dezen overtroffen in aantal, blijkens in het archief der Wolvendahl-kerk te Colombo bewaarde geschriften, dikwerf verre dat der jongens op de gouvernementsscholen ter hoofdplaats [1].

---

[1] Zoo bedroeg op de gouvernementsscholen te Colombo

	het aantal jongens	het aantal meisjes
in 1769	5284	7368
1770	5616	7802
1771	5843	8175
1772	5755	8478

Zie: J. Münnich, „Dit deden onze vaderen in de vorige eeuw aan het volksonderrigt op Ceylon; wat staat ons, Nederlanders, thans vooral op Java te doen?” Dit werkje is grootendeels de vertaling van een in het Journal of the Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society for 1846 voorkomend artikel van den predikant Palm, die op zijne beurt eenige uittreksels uit de minuten der dusgenaamde Scholarchale Vergadering, onder wier toezicht het onderwijs onder het Hollandsch Bestuur stond, in het Engelsch overgebracht heeft.

Sinds lang reeds is op Ceylon het onderwijs geen middel meer om propaganda te maken, en wordt met de oprichting van scholen hoofdzakelijk bevordering der stoffelijke welvaart en verbetering van het zedelijk gehalte der bevolking beoogd. Tot het laatste bestaat aandrang te over. Om slechts één voorbeeld te noemen, ook op Ceylon heeft de ervaring geleerd, dat vooral op die plaatsen, waar het Europeesch en inheemsch element het meest en het nauwst met elkander in aanraking komen, het zedenbederf onder de inlanders hand over hand toeneemt. Op de kustplaatsen van Ceylon, gelijk op het vasteland van Britsch-Indië, op Java en waar niet in Indië, zijn het meerendeel der inlandsche vrouwen voor een weinig geld veil, en het eenige middel, 't welk tegen die voosheid en rotheid der samenleving kan aangewend worden, is de zedelijke vorming der vrouw.

Daarmede is het hoofddoel der scholen voor meisjes bepaald. De vrouw onder het oog eener bedaagde matrone van onbesproken gedrag van kindsbeen af te gewennen aan nuttige bezigheid, aan orde en tucht, aan net- en zindelijkheid, en, zoo mogelijk, aan reinheid in handel en wandel: — dit is op meisjesscholen de hoofdzaak. Het onderricht op die scholen, zooals in 't lezen, schrijven en rekenen, zoomede in naaiwerk en het maken van kant, is in zekeren zin bijzaak.

Slechts »zachte dwang" — gelijk we reeds zagen — kon onder het Hollandsch bestuur den Sinhalees tot het naar school zenden zijner dochters bewegen. Ook thans nog is zijne ingenomenheid met de meisjesscholen niet groot. Om meer dan één reden. Om een der voornaamsten te noemen, in Indië is een meisje nog vroeger dan elders van dienst in de huishouding. Haar hulp wordt slechts noode gemist. Ter school gaande, waar geen bloote sarong zooals te huis voor hare kleeding toereikende is, kost zij buitendien meer. Ter tegemoetkoming in het laatste dezer bezwaren zou nu en dan een kleedingstuk als prijs op de scholen kunnen uitgereikt worden. Nog beter is wellicht wat tegenwoordig geschiedt, dat namelijk, zooals reeds vroeger vermeld is, aan de schoolgaande meisjes de kant, dien zij in de schooluren gemaakt hebben, in eigendom afgestaan wordt. In allen gevalle zijn soortgelijke prikkels tot nog toe onmisbaar.

Gelijk de jongensscholen, — 't is reeds vroeger gezegd — zijn de meisjesscholen verdeeld in inlandsche, gemengde en Engelsche scholen. De laatsten komen, wat het peil van het onderwijs aangaat, te nauwernood de gemengde jongensscholen nabij. Aan onderwijzeressen, die tot nog toe uitsluitend door godsdienstige zendingen en liefdadigheidsgenootschappen aangekweekt worden, is er trouwens zeer groot gebrek. Op enkele meisjesscholen is nochtans het onder-

wijs vrij ver gevorderd. Zoo legde in 1864 de hoogste klasse der Kandy Superior Girl's School voldoend examen af in lezen, schrijven, rekenen, de geographie van Europa, de geschiedverhalen der Evangelisten, enz.

De verbreiding van het onderwijs, van gouvernementswege aan meisjes gegeven, en de samenstelling der scholen mogen, gelijk vroeger bij de jongensscholen geschied is, in een staatje aangetoond worden.

Op ultimo September 1870 telde men op Ceylon

GOUVERNEMENTS-SCHOLEN VOOR MEISJES.	Aantal scholen.	Aantal meisjes.	Engelsche meisjes.	Euro-Aziatische meisjes.	Sinhalesche meisjes.	Malabaarsche meisjes.	Meisjes van andere (Oostersche) afkomst.
Engelsche scholen...	4	281	27	212	38	3	1
Gemengde scholen...	7	155	9	94	50	1	1
Inlandsche scholen...	20	865	—	4	833	28	—
Totaal....	31	1301	36	310	921	32	2

Dus eene gansch andere verhouding der verschillende rassen dan op de scholen voor jongens. Slechts de, op ééne na allen in de zuidelijke en westelijke provinciën gelegen, inlandsche scholen worden in grooten getale door Sinhalesche meisjes bezocht. En het aantal Engelsche meisjes op gemengde en Engelsche scholen is aanmerkelijk veel grooter dan dat der En-

gelsche jongens op dezelfde categorieën van scholen. Eindelijk vindt men op elke vier jongensscholen slechts één meisjesschool, en is op de laatsten het aantal leerlingen slechts één zesde van dat der schoolgaande knapen.

Men make hieruit niet op, dat men op Ceylon zich weinig aan het vrouwelijk onderricht gelegen laat liggen. Het gouvernement geeft eer van het tegendeel blijk. Zoo werden de drie eenige, van gouvernementswege opzettelijk ten behoeve van het onderwijs opgerichte gebouwen, welke in 1864 bestonden, voor meisjes-, niet voor jongensscholen gebruikt. Voorshands is echter geen groote uitbreiding van het vrouwelijk onderwijs mogelijk. Gelukkig dat de zendinggenootschappen der Regeering te hulp komen, waar hare krachten te kort schieten. Op een groot aantal zendingscholen wordt onderricht aan meisjes gegeven. En ten blijke dat dit, zelfs daar waar de omstandigheden het ongunstigste zijn, niet vruchteloos is en in elk geval eenig nut sticht, moge het weinige wat over de scholen voor meisjes is medegedeeld, met eene aanhaling uit een geschrift van den heer Sendall worden besloten.

....»At Jaffna Mr. Kilner was kind enough to take me round to several schools recently established in different parts of the native town, for the instruction of little girls. Nothing that I saw during my

stay at Jaffna gave me more pleasure than this visit. In the heart of a populous district, surrounded by dirt, ignorance and vice, a clean airy bungalow is put up for a few pounds, and all around are invited to send their children. A few accept the invitation and fifteen here, twenty there, fifty in another place, are assembled together. Of course there is not much work done that can be tabuleted, parcelled out, and summed up in statistics. But there is fresh wholesome air; there is kind rational treatment; there is employment and there is amusement, and all these things must tend to humanize. There is something singularly winning and attractive in very young Tamil children. That they rapidly and permanently deteriorate, must be due to the irresistible nature of the degrading influences which surround them. Schools such as these help to counteract, or at least, to defer the vitiating process. Before they are swallowed up in the mire and slough which is their destined portion, these poor little things are permitted to pass a few years in green pastures and beside still waters — in itself an addition to the human enjoyments which it is pleasant to think of. Singing enters largely into the business of these schools. There was something strangely affecting in the sound of quaint old Puritan hymns, in quaint old Puritan tones, sung to Tamil words by these little brown

oddities, forming a combination of tones and sentiments of which that ancient language must have been considerably astonished to find itself made the vehicle, etc.

Medewerking van anderen in de verbreiding van maatschappelijk onderwijs heeft steeds bij de koloniale regeering waardeering en ondersteuning gevonden. Jaarlijks zijn in den regel subsidiën aan privaat- en zendingscholen verleend. Ten aanzien der laatsten heeft de Regeering of juister het College, op welke zij hare volmacht voor zoover het onderwijs aangaat weleer een tijdlang heeft overgedragen — de Centrale Schoolcommissie, bedoel ik — niet van een altoos even juist inzicht, van vaste beginselen, de blijken gegeven. Zoo bepaalde zij in 1858, op grond der overweging, dat gelden, door het gansche volk opgebracht, niet mochten besteed worden aan scholen, die aan een deel der bevolking ergernis konden geven, dat voortaan geen onderstand meer aan zendingscholen zoude verleend worden. Slechts zulke scholen, welke door geen godsdienstig genootschap geheel of gedeeltelijk beheerd of in stand werden gehouden, zouden subsidie erlangen. Nog geen drie jaren later, in 1861, kwam zij terug op dien maatregel. De zendingscholen — zoo besloot zij — zouden weder in het genot van subsidie gesteld worden, mits zij zich onderwierpen aan het op alle gouvernementsscholen ten aanzien van

het onderwijs in den godsdienst aangenomen beginsel. Bij minuut van 20 Mei 1841 had namelijk de gouverneur Stewart Mackenzie der schoolcommissie het volgende voorschrift gegeven. Vooreerst, dat gewaakt worden moest tegen de invoering op alle door het gouvernement bekostigde scholen van boeken of vakken van onderwijs, welke het wegblijven van leerlingen om godsdienstige redenen konden veroorzaken. En ten tweede, dat evenwel de godsdienstige opleiding van leerlingen, die den christelijken godsdienst beleden, bevorderd moest worden. Het een met het ander zooveel mogelijk in overeenstemming brengende, had de schoolcommissie besloten, dat dagelijks op alle gouvernementsscholen het eerste schooluur, en geen ander dan dit, aan het onderricht in den christelijken godsdienst besteed zoude worden, en tevens, dat den ouders volkomen vrijheid zoude worden gelaten, hunne kinderen al dan niet van dat onderwijs gebruik te doen maken. Aan deze bepaling moesten dus, krachtens het besluit van 1861, de zendingscholen, die onderstand van gouvernementswege wenschten, zich zonder voorbehoud onderwerpen. En, als waren zij daarmede nog niet genoeg aan banden gelegd, volgens hetzelfde hier bovengenoemde besluit moest het godsdienstig onderwijs zich bepalen tot verklaring van den Bijbel en de hoofdbeginselen der christelijke leer.

Zoo vaag en onbestemd als het laatste, zoo bepaald en bestemd was het vorafgaande voorschrift, en het behoeft te nauwernood opmerking, dat het meerendeel der zendinggenootschappen om geenen prijs tot zulke voorwaarden toetreden wilde. Godsdienstige opleïding was en moest op hunne scholen hoofdzaak blijven. Zij vorderden niet, dat de kinderen die hunne scholen bezochten den christelijken godsdienst zouden omhelzen, wèl echter, uit den aard hunner roeping, dat de kinderen het godsdienstig onderwijs bijwoonden. Daarmede mocht in geen geval de hand gelicht worden. Eenige zendingvereenigingen, die van de kerk van Engeland b. v., zagen dan ook van allen gouvernementsonderstand af; anderen, zooals de Roomsch-Katholieke, namen dien, noodgedrongen, slechts voor enkelen harer scholen aan.

't Algemeen belang was hiermede geenszins gebaat. Het was namelijk in 't geheel niet uit weelde, dat de godsdienstige zendingen voor het meerendeel van onderstand afzagen. Integendeel. Bij gemis aan genoegzame fondsen gingen vele van hare scholen te gronde. En daar de ervaring geleerd had dat geldelijke ondersteuning van gouvernementswege even gewenscht of onmisbaar was voor deze genootschappen, als hun bloeiende toestand en medewerking in de verbreiding van het onderwijs voor de Regeering, of juister, voor de gansche bevolking —

moest de laatste slagboom waardoor zij van het genot van subsidie werden buitengesloten, wel eerlang worden opengeworpen. Dit werd verhaast door een onderzoek, 'twelk het meergenoemd Comité uit den Wetgevenden Raad van 1865 naar de werking van het in 1854 op het vasteland van Britsch-Indië ingevoerd stelsel van onderwijs instelde, en waarbij aan het licht kwam, dat gelijk dit stelsel in 't algemeen, ook de regeling der voorwaarden waarop dáár subsidie aan privaat- en zendingscholen verleend wordt, uitmuntend voldeed. Dit had ten gevolge, dat in 1869 op aandrang van den heer Sendall eene op gelijke leest geschoeide verordening op Ceylon van kracht werd verklaard, en daarmede alle bezwaren der godsdienstige zendingen om subsidie uit 's lands kas te ontvangen, vervielen.

De grondbeginselen dezer verordening zijn, vooreerst, dat alle scholen, waar maatschappelijk onderwijs wordt gegeven, gelijkelijk recht op onderstand hebben (mits er geen godsdienst geleerd wordt, die met de goede zeden in strijd is; gelijk men weet is dit in Indië geen overtollig beding). En ten tweede, dat de resultaten van 't maatschappelijk onderwijs op de scholen de maatstaf behooren te zijn van het subsidie, aan elk dezer te geven.

1°. Alle scholen, 'tzij door godsdienstige zendingen, 'tzij door privaat-personen, inboorlingen of vreemde-

lingen, beheerd, hebben gelijkelijk op onderstand aanspraak. Behoudens de volgende voorwaarden: Vooreerst, dat zij dagelijks door niet minder dan twintig jongens of meisjes bezocht worden. Ten tweede, dat zij in materiëel opzicht niet aan de eischen te kort doen, welke gesteld zijn voor de registratie onder Letter B (hierover straks nader). En eindelijk, dat minstens in twee standaarden door hare leerlingen examen afgelegd wordt. Wat men hieronder verstaan moet, zal eveneens later aangetoond worden.

Voorts is bepaald, dat de scholen, welke van gouvernementswege subsidie, of juister, eene premie ontvangen, ten allen tijde moeten openstaan voor de ambtenaren bij het departement van onderwijs; dat de beheerder der school gehouden zal zijn aan de indiening van alle verslagen, welke door genoemd departement of door het plaatselijk bestuur verlangd mochten worden, en eindelijk, dat dezelfde persoon een waarborg moet stellen voor de instandhouding der school gedurende minstens drie jaren. De laatste bepaling is niet overbodig. Er is meer dan één voorbeeld, dat eene school enkel en alleen ter verkrijging van een premie opgericht, en zoodra dit doel was bereikt, weder opgeheven is.

Tot zooverre over het eerste beginsel.

2°. Bepaling van het subsidie. De resultaten van 't maatschappelijk onderwijs, d. w. z., de vorderingen,

welke de leerlingen in bepaalde vakken gemaakt hebben en het aantal der leerlingen leveren den maatstaf van het bedrag der premie voor eenige school. Echter niet uitsluitend. Ten einde de scholen ook materieel te verbeteren, heeft men nog een anderen factor ter bepaling van dit bedrag aangenomen. Scholen, welke subsidie erlangen, worden namelijk onder letter A of onder letter B geregistreerd. Tot de eerste categorie, A-scholen, worden de scholen gerekend, van welke de inspecteur van onderwijs certificeert, dat het gebouw opzettelijk voor school ingericht, goed onderhouden, en niet door andere, den vrijen toegang van lucht en licht belemmerende gebouwen, omringd is. Voorts, dat haar materiaal, te weten, lessenaars, schoolborden, kaarten, boeken, schrijfbehoeften enz. toereikende, wat de hoeveelheid betreft, en uitmuntend van hoedanigheid is. Buitendien zijn vereischten voor A-scholen: strenge tucht, een goede methode van onderwijs, net- en zindelijkheid van de leerlingen.

Scholen welke niet aan alle, of niet geheel aan deze eischen voldoen, worden onder letter B geboekt.

Zulke scholen eindelijk, welke ten eenenmale beneden het peil der A-scholen blijven, zijn, gelijk we reeds zagen, van allen onderstand buitengesloten.

Voor A-scholen nu is de premie één zesde meer dan voor B-scholen. Met andere woorden, voor elken shilling aan eene A-school als premie gegeven, wordt

onder overigens gelijke omstandigheden slechts tien stuivers aan eene B-school verleend. En dat deze maatregel zeer heilzaam werkt, blijkt uit het feit, dat een aantal vroeger verwaarloosde of ontredderde scholen sedert dien tijd door de eigenaars in uitmuntenden staat zijn gebracht.

Nog een andere omstandigheid is op de bepaling der premie van invloed. Gelijk de gouvernementsscholen worden de gesubsidiëerde scholen verdeeld in Engelsche, gemengde en inlandsche scholen. Voor de eerste categorie worden veel grooter kosten voor onderwijzend personeel en hulpmiddelen bij het onderwijs, dan voor gemengde en inlandsche scholen gevorderd. Het is dus niet meer dan billijk, dat aan eene Engelsche school eene om de helft grootere premie dan aan de overige scholen toegekend wordt. De Engelsche A-school erlangt dus een premie van 1 sh. 6 d., wanneer de gemengde of inlandsche A-school slechts één shilling ontvangt. Evenzoo is de premie der Engelsche B-school 1 sh. 3 d., wanneer die der gemengde of inlandsche school 10 d. bedraagt. Echter wordt hetzelfde voorrecht aan gemengde en inlandsche scholen verleend, wanneer zij, gelijk het geval is met sommige meisjesscholen, op denzelfden voet ingericht zijn als Engelsche scholen.

De hoofdfactor ter bepaling van de subsidie, of veeleer de premie, zijn en blijven echter de resultaten van het onderwijs. Ten einde de resultaten van

eenige school of de vorderingen van hare leerlingen in bijzonderheden te kunnen bepalen, heeft men voor elk der drie schoolcategoriën (Engelsche, gemengde en inlandsche scholen) een examen vastgesteld. Deze examens zijn, om mij aan de Engelsche uitdrukking te houden, in standaarden gesplitst, en deze weder in onderafdeelingen of hoofden (heads). Het examen nu voor de gemengde en de inlandsche scholen omvat vier, dat der Engelsche scholen zes standaarden, en de hoofden van de drie eerste standaarden van 't examen voor inlandsche scholen zijn drie in getal, namelijk: lezen, schrijven en rekenen. In den eersten of laagsten standaard zijn de eischen, voor elk dezer vakken gesteld, uit den aard der zaak lager dan in een hoogeren standaard, en wordt slechts gevorderd, dat de leerling eenige weinige zinsneden uit een leesboek voor eerstbeginnenden duidelijk kan voorlezen; terwijl hij, in den derden standaard examen afleggende, in een leesboek voor meergevorderden volkomen te huis moet blijken te zijn. Zoo ook wordt, volgens den derden standaard, geoefendheid in het vermenigvuldigen en het deelen gevorderd en, volgens den eersten standaard, slechts vaardigheid in het optellen van cijfers beneden de twintig. — In den vierden of hoogsten standaard van het examen voor inlandsche scholen is bij het lezen, schrijven en rekenen nog de geographie van Ceylon gevoegd.

Gaan we thans na, hoe bij de vaststelling der schoolpremie te werk gegaan wordt. Vroeger reeds is vermeld, dat in 1870 twee adjunct-inspecteurs van onderwijs aangesteld zijn, waarvan er een met het toezicht op de gesubsidiëerde scholen in de Tamil-districten en de ander met dat der Sinhalesche scholen belast is. Ten einde nu de resultaten van eenige school en het bedrag der subsidie waarop zij aanspraak mag maken te kunnen bepalen, gaat de adjunct-inspecteur op zijn schoolbezoek in de eerste plaats na, of de school in 't algemeen aan de eischen, die tot het erlangen van subsidie gesteld zijn, voldoet; rangschikt ze voorts onder de categoriën A of B, en gaat vervolgens over tot het examen, met inachtneming der volgende voorschriften: Vooreerst, wat de toelating tot het examen betreft, dat zij, die aan het examen onderworpen wenschen te worden, niet jonger dan zes en niet ouder dan twintig jaar moeten zijn. Voorts, dat zij de twaalf aan het examen voorafgaande maanden op geene andere school dan op welke thans het examen zal plaats hebben, onderricht hebben genoten; de onderwijzer die b. v. slechts een paar maanden een knaap onder zijne leiding gehad heeft, zoude anders allicht de premie erlangen waarop een ander grooter aanspraak mag maken. En daar de premie der school naar het aantal punten bepaald wordt dat al de jongens te zamen op het examen

behalen, is mede in 't belang der onderwijzers de bepaling gemaakt, dat de jongen die zonder geldige redenen en alleen met het doel om eene school te benadeelen (zooals b. v. op Tamil-scholen meermalen plaats heeft) zich aan een examen, waar of wanneer ook, heeft onttrokken, in geen geval meer, waar hij zich daartoe ook aanbieden mocht, aan een examen zal deelnemen. Hij loopt dus gevaar, op geene school meer toegelaten te worden.

Ten aanzien van de wijze waarop het examen afgenomen moet worden, is ten slotte bepaald, dat bij een eerste examen de onderwijzer zelf de standaarden zal aanwijzen, waarin hij elk zijner leerlingen geëxamineerd wenscht te zien. Voorts dat niemand meer dan éénmaal in den eersten en den tweeden, of meer dan tweemaal in den derden, vierden of vijfden, of meer dan driemaal in den zesden standaard zal geëxamineerd worden.

De reden der laatste bepaling is deze. Bij het voor 't eerst bekend worden der standaarden wekte het algemeen misnoegen, dat slechts in elementaire vakken examen kon afgelegd worden en dus alleen aan het onderwijs dáárin een premie toegekend werd. De hoogste of zesde standaard behelst toch niets anders dan lezen, schrijven, rekenen, spraakkunst, aardrijkskunde en een weinig geschiedenis. Daaruit leidde men af, dat de Regeering afkeerig was van het onderwijs

in andere of hoogere leervakken. Ten onrechte. De Regeering heeft er niets tegen, dat algebra, latijn, mathesis en zulke wetenschappen, wier weidsche naam zekere aantrekkelijkheid voor den inlander heeft, op de scholen worden geleerd. Grooter waarde hecht zij echter aan 't onderwijs in meer elementaire, meer eenvoudige vakken. Op grondige kennis van dezen komt het, haars inziens, in de eerste plaats aan. Vandaar dat zij voorshands slechts in dezen examen laat afnemen, m. a. w., voor het onderwijs daarin eene premie verleent. Opdat echter het onderwijs in hoogere vakken uit geldelijk oogpunt niet schadelijk zij voor de school en de meergevorderde leerling bij voortduring winst voor haar afwerpe, heeft de Regeering bij nader inzien een herhaald examen in denzelfden standaard veroorloofd.

Een en ander in acht nemende, gaat de inspecteur dus over tot het examen. Van den uitslag daarvan houdt hij aanteekening op zoogenaamde report-slips, gedrukte staatjes van een vast model waarvan er één voor elken standaard van het examen gebruikt wordt. Deze staatjes behelzen in de eerste plaats eene verklaring, welke door den schoolmeester onderteekend moet worden, dat deze aan alle voorwaarden tot het erlangen van onderstand voldaan heeft en verder voldoen zal. Voorts teekent de inspecteur er de categorie, waartoe de school behoort, en haar registerletter (A of B)

op aan, zoomede de namen der kinderen, en of zij voldaan hebben of niet in de verschillende hoofden van 't examen. Het aantal »passes" of teekens dat zij voldaan hebben wordt vervolgens opgetrokken, en het door den inspecteur gedateerd en onderteekend staatje, gezamenlijk met de overige report-slips van ééne en dezelfde school, op den dag zelven van het examen aan het departement van onderwijs verzonden. — Hier geschiedt de herleiding der »passes" in geldswaarde.

Deze reductie geschiedt op de volgende wijs. Ten einde aan elke school wat haar toekomt en den onderwijzer eene belooning te geven naar de mate der inspanning die hij zich heeft getroost, moet aan de verschillende bij het examen behandelde vakken wel eene verschillende waarde toegekend worden. Het vormen van letters of cijfers op lei of bord is wel het eenvoudigste, het meest elementaire wat op school wordt geleerd. Het wordt dan ook in zekeren zin aangemerkt als de »eenheid van onderwijs", en bij herleiding der passes in geld door het cijfer 1 uitgedrukt. Alle andere kundigheden of vakken worden nu naar gelang hunner grootere moeilijkheid door een overeenkomstig cijfer bepaald. Zoo het lezen en het rekenen in den eersten standaard op alle scholen door 2. In den tweeden standaard echter is de waarde van een »pass" in 't schrijven 2, in het lezen en het rekenen beide 3; in den derden standaard wordt voor elk dier

vakken weder een hooger cijfer berekend, 3 en 4, en in den vierden standaard voor het schrijven en het lezen 4, voor het rekenen 5, voor de aardrijkskunde 3 (en gelijk in den derden standaard voor het vaardig afschrijven van modellen 2; dit laatste vormt echter geen afzonderlijk hoofd). — De waarde nu van de »eenheid van onderwijs" of van het cijfer 1 is één shilling, en de waarde der overige cijfers naar rato. Voor elken knaap dus die op een gemengde of inlandsche A-school bij het gehouden examen voldaan heeft in elk der drie hoofden van den eersten standaard, wordt aan de school een som van vijf shilling uitgekeerd. En om nog een voorbeeld te geven: op een inlandsche A-school van vijf en veertig kinderen, waarvan er twaalf in den eersten, vijftien in den tweeden, tien in den derden en acht in den vierden standaard examen afleggen, zal, in 't geval dat er negentig ten honderd van de verkrijgbare »passes" in elk der standaarden (het afschrijven van modellen daaronder begrepen) behaald worden, — de premie omstreeks twintig pond sterling of twee honderd Ceylonsche roepiën bedragen.

Voor meisjesscholen wordt op dezelfde wijs de premie bepaald. Voor elk meisje echter wordt buitendien, mits zij in lezen, schrijven en rekenen of althans in twee dezer vakken voldoet, op een A-school voor goed naaldwerk één shilling en voor uitmuntend

naaldwerk anderhalve shilling toegekend; op B-scholen is dit bedrag één zesde minder. Ten slotte zij opgemerkt, dat indien de »passes" minder dan vijf en veertig ten honderd van het verkrijgbaar aantal bedragen, de school hare aanspraak op een premie verliest. Dit geldt zoowel voor jongens- als voor meisjesscholen.

Eene opgave van de waarde der »passes" in hoogere standaarden en andere bijzonderheden over dit onderwerp zouden, na het aantal cijfers reeds hierboven vermeld, slechts tot verwarring of misverstand aanleiding geven. Het medegedeelde is trouwens voldoende om te doen inzien, dat bij het verleenen van onderstand aan bijzondere of zendingscholen op Ceylon de meeste billijkheid in acht wordt genomen, dat ieder loon naar werken ontvangt en dat deze regeling tevens een krachtige prikkel tot verbetering is. Het is buitendien niet een harer minste verdiensten, dat zij alle bezwaren welke vroeger bestonden voor godsdienstige zendingen om onderstand uit 's lands kas te ontvangen, uit den weg heeft geruimd, zonder op eenig beginsel van goed staatsbeleid inbreuk te maken. Schier alle zending- zoowel als privaatscholen zijn reeds het eerste jaar volgende op dat waarin de nieuwe regeling vastgesteld is, in het genot van subsidie gesteld. Zoo erlangde in 1870 de Wesley'sche zending voor acht en vijftig scholen

omstreeks £ 850, de Roomsch-Katholieke voor één en dertig scholen omtrent £ 750, de zending der Engelsche staatskerk nagenoeg £ 850 voor twee en tachtig scholen, de Amerikaansche missie £ 550 voor één en veertig scholen, en eindelijk werd in 't zelfde jaar £ 250 aan elf privaatscholen verleend. Alleen de premiën aan privaat- en zendingscholen bedroegen dus, volgens die opgave [1] in 1870 drie duizend twee honderd en vijftig pond sterling. Dit bedrag is ongeveer een zesde van de gansche som, welke in 1870 van gouvernementswege aan het onderwijs ten koste gelegd werd. Het juiste cijfer der laatste is £ 20,555 (Hieronder is ook het schoolgeld begrepen en kleinere, uit den verkoop van boeken en andere schoolbehoeften voortspruitende inkomsten: door de schatkist werd in 't geheel slechts bijgedragen £ 17,387.) Een ander zesde dezer som, 't juiste bedrag is reeds vroeger vermeld, werd aan het algemeen beheer besteed. Voorts omstreeks drie zesden of de helft aan jongensscholen en het overschietende zesde deel aan meisjesscholen, met inbegrip der bijzondere subsidie

---

[1] Volgens eene andere eveneens officiëele opgave, voorkomende in de Verantwoordingsstukken van het departement van onderwijs, bedroegen deze premiën nog meer.

nl. aan zendingscholen.....	£	3054
privaatscholen.....	„	382
totaal	£	3436.

van £ 200 aan eene geneeskundige school der Amerikaansche zending en van £ 92 aan armenscholen. De £ 10,712, welken de jongensscholen kostten, waren als volgt verdeeld: drie vijfden aan de Engelsche, een vijfde aan de gemengde en evenveel aan de inlandsche scholen. En wat de meisjesscholen betreft, de Engelsche kosten ruim tweemaal zooveel als de gemengde en inlandsche scholen te zamen.

De hierbovengenoemde som van twintig of een en twintig duizend pond sterling overtreft verre het een jaar vroeger (1869) aan het onderwijs besteed bedrag. Dit was namelijk zestien en een half duizend pond of daaromtrent. In 't algemeen zijn, behoudens enkele afwijkingen, telken jaren de uitgaven voor het onderwijs op Ceylon geklommen. Zooals reeds vroeger gezegd is, bedroegen zij in het begin dezer eeuw niet meer dan £ 2000 's jaars. In 1841 bereikten zij het cijfer van ruim £ 5000. Vijf jaren later (1846) klommen zij tot £ 10,000, weder twintig jaren later (1867) tot £ 15,000, en drie jaren later (1870), gelijk we reeds zagen, werden zij wederom met ruim £ 5000 vermeerderd. Wanneer men voorts in aanmerking neemt, dat schier telken jare door den Wetgevenden Raad een grooter bedrag toegestaan is dan men verbruikt heeft, soms twee, drie, ja vier duizend pond meer, dan moet men bij de steeds klimmende inkomsten der kolonie wel aannemen, dat de uitgaven ten be-

hoeve van het onderwijs op Ceylon nog op verre niet haar toppunt bereikt hebben.

Ik heb mijne taak hiermede geëindigd. Ik heb den tegenwoordigen staat van den belangrijksten tak van het volksonderwijs op Ceylon, — het onderwijs dat onder rechtstreeks beheer van het gouvernement staat, — naar mijn beste weten, naar de beste bescheiden en aan de hand der beste gidsen beschreven. Dat ik nochtans de hoogten van dit zoo weinig bekende gebied niet beklommen en mij niet in zijne diepten gewaagd heb, dat ik slechts heb vermeld wat men als op de vlakte aanschouwt: men make er mij — leek in onderwijszaken — geen grief van. Vergelijken, beoordeelen, bespiegelen — aan anderen blijve het overgelaten. Zoo ik slechts door de gelegenheid tot vergelijking open te stellen, in welke geringe mate dan ook, tot verbetering van het onderwijs in onzen Indischen Archipel heb medegewerkt, dan zal het doel, 't welk met dezen arbeid beöogd werd, bereikt zijn.

BIJLAGEN.

BIJLAGE A.

SERVICE TENURES COMMISSION.

REPORT OF THE SERVICE TENURES COMMISSIONER, FOR 1870.

The Service Tenures Ordinance, No. 4 of 1870, having for its object the abolition of predial serfdom in the Kandyan Provinces, and the payement, in lieu of services, of an annual money rent, was brought into operation on the 1st of February, 1870, by Proclamation dated 21st January, 1870; and the Commissioners, whose names appear in the annexed extract from the *Gazette*, were then appointed The month of February was employed by the Commissioners in preliminary arrangements, and in coming to an understanding as to the general principles to be adopted. The work of registration was not commenced until March, and April was a lost month, owing to the holidays at Easter and the Sinhalese new year, and to the visit of the Duke of Edinburgh. There were thus only nine months in 1870 during which the work was carried on. In that time, the services in 761 villages were ascertained and registered. The following Table shews the number of cases decided in each District; —

District.	Ninda Villages.	Wihára Villages.	Déwála Villages.	Total.
Central Province.				
Kandy	9	98	12	119
Badulla	109	0	0	109
Mátalé	70	0	0	70
Nuwara Eliya	0	3	5	8
Western Province.				
Sabaragamuwa	103	0	0	103
Kẹgalla	138	0	0	138
North-Western Province.				
Kurunégala	5	40	8	53
Northern Province.				
Nuwarakaláwiya	144	8	5	157
Eastern Province.				
Tamankaduwa	0	3	0	3
Southern Province.				
Kukulu Kóralé	0	1	0	1
Total	578	153	30	761

The Ordinance requires the Commissioners to determine the following points: —

(1) The tenure of every service panguwa, whether it be Pravéni or Máruwena.

(2) The names, so far as can be ascertained, of the proprietors and holders ot each pravéni panguwa.

(3) The nature and the extent of services due for each pravéni panguwa.

(4) The annual amount of money payment for which such services may be fairly commuted.

A panguwa is a farm, allotment or holding; a pravéni panguwa is an hereditary holding; a máruwena panguwa is defined by the Ordinance to be an allotment "held by one or more tenants-at-will."

The determination of the Commissioners is final and conclusive on all points, except title to the village or holding, subject only to an appeal to the Governor in Council. The following Table shews the number of Appeals from te several Districts.

District.	From Proprietors.	From Tenants.	Total.	Confirmed in Appeal.	Set aside or amended in Appeal.	Not settled.
Central Province.						
Kandy	0	0	Nil	0	0	0
Badulla	0	5	5	4	0	1
Mátalé	3	3	6	6	0	0
Nuwara Eliya	0	0	Nil	0	0	0
Western Province.						
Sabaragamuwa	16	15	31	20	8	3
Kęgalla	7	11	18	17	1	0
N.-Western Prov.						
Kurunęgala	2	0	2	2	0	0
Northern Province.						
Nuwarakaláwiya	0	0	Nil	0	0	0
Eastern Province.						
Tamankaduwa	0	0	Nil	0	0	0
Southern Province.						
Kukulu Kóralé	0	0	Nil	0	0	0
	28	34	62	49	9	4

This Statement is deserving of attention. The total number of villages in which the services have been registered, is 761. In each village there are generally many holdings; in some, upwards of 150. The decision as to each holding may give rise to an appeal from either the

proprietor or the tenant, or from both; and the total number of appeals has been only 62, leading to only nine reversals or amendments by the Governor in Council, and it is not unimportant to note that there has not yet been a single appeal from a Wiháre or Déwále village—a result the more gratifying, when it is remembered that the large proprietors and the Buddhist priesthood were strongly opposed to the measure, before they had had experience of the manner in which it was to be worked. The utmost care has been taken to respect all existing rights, and to carry out the measure as solely designed to place the relations of landlord and tenant on a proper footing, based on conversion of the present services and dues into a fair money rent; and it is to the determination of the Commissioners to register the services, as far as possible, as they find them, and according to the customs of the country, and not to give play to individual views as to their expediency, that may be attributed the fortunate change which has taken place in the way in which those most interested in the Ordinance, its original opponents, now regard it.

The question of commutation, which, if not the most intricate, is undoubtedly the most important with which the Commissioners have to deal, is beset with so many difficulties, that it was at the outset considered advisable to postpone it until the greater part of the services had been registered. To fully explain this part of the subject it will be of assistance to briefly sketch the history of the peculiar system of service tenures now existing in Ceylon.

Here, as generally in oriental countries, the king was the lord paramount of the soil, which was possessed by hereditary holders, on the condition of doing service according to their caste. The liability to perform service was not a personal obligation, but attached to the land, and the maximum service due for a holding large enough

to support an entire family, was generally the labour of one male for six months in a year.

Besides the land thus held by the ordinary peasant proprietors, there were the estates of the crown, of the church, and of the chiefs. These are known as Gabaḍágam, royal villages, — Wiháragam and Déwálagam, villages belonging to Buddhist monasteries and temples (Déwála), — and Nindagam, villages of large proprietors. These last either were the ancestral property of the chiefs (pravénigam), or were originally royal villages bestowed from time to time on favourites of the court. In these estates, certain portions, known as Muttettu or Banḍára lands, were retained for the use of the palace, monastery, or manor-house, while the rest was given out in parcels to cultivators, followers, and dependents, on condition of cultivating the reserved lands, or performing various services from the most menial to mere homage, or paying certain dues, &c. These followers or dependents had at first no hereditary title to the parcels of land thus allotted to them These allotments, however, generally, passed from father to son, and in course of time hereditary title was in fact acquired. The real status of these followers was thus well described in 1824 by Mr. Wright, the Revenue Commissioner. Writing of the followers of a chief, he says: —

»They are in fact his servants by inheritance, whose wages are paid in land in lieu of money, and though he has the power of dismissing them and transferring their lands to others, if he pleases, this is seldom, or rarely ever exercised; they having in most instances acquired a kind of birthright, by long residence and possession, living happily and contented, in performing all the customary services which by the tenure of these lands they are bound to perform to their chief."

There were thus two distinct sources whence the claim to service was derived. The right of the king as lord paramount of the soil, whence originated a strictly feudal

system; and the right of the crown, the church, and the chiefs, as landlords, to services in lieu of rent—in other words, to a service rent instead of a money rent—a system closely resembling emphyteusis. [1] In a country where

[1] The following account of the emphyteutic tenure is extracted from a Report by Mr. Brackenbury on Land Tenure in Portugal, where the conditions and incidents of the different varieties of land tenure have recently been regulated by the Civil Code which came into operation on the 22nd March, 1868.

EMPHYTEUTAS.

Tenure.

This tenure resembles the copyholds of England, in that the rent is fixed and the tenant irremoveable. The rent and services which, by ancient custom, were varying and onerous, were reduced by law, in 1832, to a fixed rent, accompanied by a fine on sales; and the fine, as will appear hereafter, has been prohibited as to future contracts.

Emphyteuse is thus defined by the Civil Code: — „The contract of emphyteuse arises whenever the owner of any real property (predio) transfers the *dominium utile* of such property to another person, who binds himself to pay to the owner a certain fixed rent, called a „fôro" or „canon". The landlord, who thus retains for himself only the *dominium directum* of the land, is called the Directo Senhor or Senhorio; the tenant is called the emphyteuta, or, more commonly, the Foreiro. The history of the origin and mode of growth of this description of tenure, which has had a most important share, from the earliest times, in the agricultural and social development of Portugal, and which is ingrained in the habits and traditions of the people, is as follows:

The Romans, it is well known, when they conquered a country, occasionally left the land in the possession of the inhabitants, and at other times divided it among settlers or the victorious soldiery. The occupiers, to whichever of these classes they belonged, paid an annual fixed rent to the republic, called vectigal. Squatting was also permitted on some of the unreclaimed lands of the conquered country, the squatters being held to pay to that State a fixed proportion of the fruits of the soil and a varying quota of the live stock. Another portion of the unreclaimed lands was reserved for the benefit of the State or of the Municipalities. The decurions, who were charged with

there was no trade, and but little money, the arrangement was the most convenient that could be adopted The public burdens fell on those who held on the feudal tenure. They guarded the barriers and passes into the

---

the administration of these lands, let them on leases, some of which where originally terminable, but which all tended to become perpetual. These leases did not, however, convey any portion of the ownership, and the tenants were liable to have their rent increased, to be evicted whenever the State alienated the dominion, and thus to lose the benefit of any improvement effected by them. Such risks tended naturally to prevent the tenant from ameliorating his holding, and hence to defeat the object of the lease. By degrees, therefore, the improvements made by the tenant were secured to him; he was guaranteed from increase of rent and from eviction, the alienation of the property by the State being held thenceforth to affect the quit-rent only; and, finally, he obtained full power to dispose of the land, which nevertheless remained subject to the quit-rent, in whatever hands it might be. The tenant thus, in fact, acquired the *dominium utile* of the land.

Although this tenure must have been familiar to the Romans at a comparatively early period of their history, the epoch at which it was first legally defined, and its Greek name adopted into Roman jurisprudence, is unknown. In the early days of the Lower Empire, it was a fully recognized mode of contract, and a law of the Emperor Zenos fixed whatever had theretofore been uncertain in its nature and incidents, and decided that nothing but the total destruction or extinction of the holding should exempt the tenant from payment of the quit-rent. Long before this, however, the tenure had become general throughout the Roman Empire, and existed in Lusitania. The conquest of Portugal by the Visigoths, and subsequently by the Saracens, substituted new laws and new tenures for those of the Romans, and there is reason to believe that the contract of emphyteuse fell into complete disuse, and did not fully revive until the re-introduction of the civil law, which King Diniz ordered to be taught in his recently founded University of Coimbra, and which was firmly established throughout the Kingdom by Dom John I., who caused a translation of Justinian's Code to be executed.

The Portuguese Code, bearing the name of Alphonso V., embraced a system of emphyteutic laws, and from this time forward emphyteuse became one of the leading tenures of Portugal, and was applied to cultivated as well as to waste lands, though more commonly to the latter. The monarch, the great feudal lords, the churches, the mo-

hills: they served as soldiers, cut timber for public purposes, and executed public works. To ensure the due performance of these services, a careful register was kept of every separate holding, and the holdings were placed

---

nasteries, were all glad to alienate, in this form, waste or other lands which they could neither sell nor cultivate; but, whereas the rents exacted by the Romans had been for the most part moderate, they became, under the new system, in many cases exorbitant, the large and wretched class of nonproprietors being forced to accept, in return for land, any terms which its owners might choose to impose upon them. The rent, and other services thus exacted from the tenant, became, and still were up to a recent date, so oppressive, that it was only with extreme difficulty that he was able, in many instances, to provide himself with the barest necessities of life. These „foros" were often not only exorbitant in amount, but most vexatious also in their variety, and in the difficulty with which the means of paying them were procurable. Amoung the payments stipulated with frequency by the ancient contracts of this nature, were such things as a quantity of incense, a certain number of poringers, iron tools, shoes, and sea-fish where the holding was, perhaps, in the interior of a country possessing no roads. The usual services were no less oppressive, and would have been ridiculous but for the ruin in which they so often involved the tenant, who was compelled to kill for his landlord so many brace of partridges or so many couples of rabbits; to catch so many dozen trout; to furnish oxen or beasts of burden for a journey of a certain distance; to work for the landlord in the fields one day in the week; to break up a certain amount of land for him, &c.

The tenant had to bear, moreover, the full incidence of all casualties and natural deterioration, short of the total destruction of the holding; and the revived and frequent usage of sub-letting, or, as it was technicaly called, sub-emphyteuse, was obviously liable to many of the worst evils associated with collier tenancies. The lease again was not always perpetual, but might be limited to one, two, or three lives, with or without a renewal clause. The uncertainty of the charges and incidents of this tenure led to frequent litigation; and if the tenant, in despair of turning his holding to profitable account, or even of wringing a livelihood from it, determined to sell, he was bound to pay to the landlord (who had also a right of pre-emption), a fine called „landemio,' which varied in amount from a fortieth to a tenth, a fifth, and even a third, of the purchase-money.

The law of 1832, already referred to, put an end to the grosser

under the several public departments, the heads of which were responsible to the king for the proper distribution of the labour available for carrying on the public service of the country.

---

and more harassing of these abuses, and the Civil Code has quite recently placed this tenure on a footing, as regards the future, still more favorable to the tenant.

The nature and mode of growth of the tenure of empytheuse having been thus described, it remains to state briefly what are its leading incidents—(*a*) in regard to contracts entered into subsequently to the promulgation of the Civil Code; and (*b*) in regard to contracts already in existence when the Code came into operation.

(*a*) In regard to contracts under the new law: — The contract of empytheuse is perpetual. Any contract entered into under this name for a limited term, will be treated as an ordinary lease for years. Sub-emphyteuse is abolished for the future, as are also the fine on sales, above referred to, and all other occasional and casual charges other than the fixed quit-rent. The interest on the holding is hereditary, as in the case of freeholds, but the holding cannot be divided without the consent of the landlord; consequently, the heirs must arrange among themselves as to who is to retain the holding, which failing such arrangement, must be put up to public auction. Where there are no heirs, the holding reverts to the landlord, instead of falling to the State.

(*b*) In regard to contracts already in existence before the promulgation of the Civil Code: — Such contracts will be upheld subject to the subsequent modifications. The tenant shall have the option of paying in money or kind, where there is no clause to the contrary, and he sall have the right to insist upon an uncertain being converted into a fixed rent. Where the amount of the fine upon sales is not expressed in the contract, it shall be presumed to be a fortieth of the selling price. The contract of sub-emphyteuse will be maintained but the rights of pre-emption will belong, in the first instance, to the sub-emphyteuta or the Directo Senhor, respectively.

The contract of empytheuse must be consigned to a public instrument, and must be registered in order to affect third persons.

The tenant may freely dispose of the tenement; but the landlord has a right of pre-emption and the tenant is bound to give him thirty days' notice of the price offered. If, during that time, the landlord does not exercise his right, the sale may go on.

The non-feudal tenant, or emphyteuta, if he may be so called, cultivated the land whence the palace, monastery, or manor-house was supplied with corn; he provided domestic officers and servants of every grade,

---

Rent.

The payment of the landlord may be either in money or kind, at the option of the parties.

The rent is regulated by competition, and is payable at such intervals as the parties to the contract may agree upon. In practice the rent is usually paid yearly.

The landlord cannot raise the rent, nor (even should he stipulate to the contrary) can he evict for nonpayement of rent. But he can distrain for arrears of rent and interest, and he may evict where the tenant deteriorates the tenement to such an extent that its value becomes less than the value of the capitalized rent, plus one-fifth.

Miscellaneous.

There are scarcely any relations between landlord and tenant, the latter having no obligation except to pay his rent punctually, and not to ruin the land.

The mode of cultivation is that adopted by small proprietors with whom the foreiros are in almost all respects very much on a par.

The prevalent public opinion in Portugal as to the advantages of the system of emphyteuse, appears to be, that it is of most useful operation as an inducement to the cultivation of waste lands, and as facilitating the acquisition of a beneficial interest in the land by those who would be too poor to purchase the fee-simple. It has been seen how large a portion of the soil of this country is still unreclaimed; and it is believed, that there is no method by which the deficiency of capital to bring it under cultivation could be so efficiently supplemented as by this. The system has, moreover, long prescription and popular prejudice in its favour, and it meets with so little opposition in any quarter, that many landlords are still found willing to let their lands in this form on receiving a lump sum at the commencement of the perpetual lease, called luvas or gloves. The disadvantages formerly existing, and which have been enumerated above, have been removed by the Civil Code.

The only assistance the tenant receives by law, in endeavouring to become the proprietor of his own holding, is the rule that he enjoys a right of pre-emption whenever the landlord alienates the quit-rent. As to the frequency of such endeavours, or of the desire to make them, I cannot speak with certainty. — See P. P. 66 of 1870, Pt. I. pp. 176—179.

from the seneschal of the palace to the coock-boy of the kitchen at the manor-house, and rendered personal service of every kind, for which he was paid wages in land.

There is clearly a broad distinction between the feudal and the emphyteutic service, and this distinction was recognized in the Order in Council of 12th April, 1832, by which claim to compulsory service on the ground that the king, that is, the Crown, has the paramount right in the soil, was given up absolutely, and for ever. When this claim was abandoned the rights of the superior landowners were thus guarded: —

»Provided always that nothing herein contained shall be construed to affect the services which the tenants of any lands in any royal villages in the said Kandyan Provinces of the said Island are bound to render to His Majesty, so long as they continue tenants of such lands upon such tenures, or the services which the tenants of any lands in any temple villages in the said Kandyan Provinces of the said Island may be bound to render to any temple so long as they continue tenants of such lands, or the services which the tenants of lands in any other villages in the said Kandyan Provinces of the said Island may be bound to render to the proprietors of such villages so long as they continue tenants of such lands."

This proviso, so far as regards royal villages, was however practically nullified by orders from the Secretary of State to the local Government, to give up all claim to service from the tenants of the royal villages, and to recover from them for the Crown only the same share of produce of their lands as was recovered from those who held under the feudal tenure. [1] This sacrifice of the pro-

[1] The feudal services and dues were commuted for a land-tax or ground-rent by Proclamation of 21st. November 1818. The tax was generally fixed at one-tenth of the produce of rice-producing fields; but in certain loyal districts it was reduced to one-fourteenth, while in disloyal districts it was fixed at one fifth. But, though the feudal services were thus commuted in 1818, the Crown reserved to itself the right to call out labour for certain public purposes — on payment

perty of the Crown was wholly without compensation, and it appears from the correspondence on the subject that, when the orders were issued, the fact that the land in the royal villages belonged to the Crown, and not to the tenants, was overlooked. Under the feudal tenure, the land was only by a fiction the property of the Crown: it was the ancestral property of the holders, and to give up their services, and receive from them instead a land-tax or ground-rent of one-tenth of the produce, was a just and judicious proceeding; but to place the emphyteutic tenants on the same footing, and to make over to them the Crown lands absolutely, without any equivalent, was an act of unparalleled liberality, calculated to cause trouble and difficulty, by creating discontent among the tenants of temples and of private proprietors who held on precisely the same tenure as the Crown tenants. This measure was intended as an example which the temples and large landowners might follow, but the large landowners had in most cases to pay the Government tythe or ground-rent on their tenants' lands as well as on their own (the Crown being paramount lord, and exacting services from the chiefs, for which they had to commute by payment of this tax), and they would therefore have been reduced to absolute beggary, if they had followed the example of splendid liberality set them by the Crown.

It is with these two classes of tenants—the tenants of the temples, and the tenants of private proprietors—that the present Ordinance has to deal; and the claim of the temples and proprietors to receive a fair equivalent in the shape of a money-rent in lieu of the services, is fully recognised.

These services are of every imaginable kind—some

---

certain rates fixed by the officers of Government, and not with the consent of the inhabitants—and for the making of roads. It was not until 1832 that the claim to compulsory service was fully abandoned by the Crown.

simply honorary, some of the most menial and laborious description, the lightest being usually paid most highly, while the heaviest are generally rewarded by enough land to afford only a bare subsistence, and precisely the same services are often paid in the same village at different rates: for instance, for sixty days' service in the kitchen, one man will hold an acre of land, another, two acres, and a third, only a few perches. In fact the services have become attached to the land in the course of many generations, according to the pleasure of many landlords, and to the varying necessities of many tenants. Large farms have been bestowed on younger branches of a house, on the condition of a mere nominal recognition of allegiance. A family of faithful servants has been liberally provided for by a grant of part of an estate, in full belief in the continued faithful performance of the customary service. In times of famine or scarcity, starving supplicants have with difficulty obtained from a landlord a small plot of land barely sufficient to maintain life, and, in return for it, have agreed to perform heavy and laborious services. Again, the tenant having originally no right in the soil, some landlords have in times past arbitrarily divided the original allotments into two or, sometimes, four portions, requiring for each sub-division the whole service originally required for the entire allotment, thus raising the rents sometimes two-fold, sometimes four-fold. The result is, that there is no system whatever. The extent of the services has no necessary relation to the extent and value of the holding: in some cases the landowners have been careless and negligent of their interests, and receive less than a fair equivalent for the *dominium utile* of their land; in others, the services rendered exceed a fair rent for the land. It follows, that to assess the money value of the existing services would be to continue an arrangement which is unsystematic and opposed to the true interests of the

landowner, wasteful and unprofitable, in others unduly heavy on the tenants; and it is to be remembered, that if a money-rent were fixed, based absolutely on the present money value of the services (if that could be ascertained), it would bring out with such distinctness and prominence the inequalities, irregularities and unprofitableness of the system which has grown up in the course of many generations, that, in a short time, it would be impossible to resist the inevitable demand for a revision of the money rent assessed in this unequal and unsystematic method. To illustrate this, one instance will be sufficient. In a village of eighteen allotments (pangu) the following Table shews the estimated annual value of the produce, and the probable money value of a year's dues and services.

No. of Pangnwa.	Annual Estimated Value of Produce.			Money Value of a Year's Services.		
	£	s.	d.	£	s.	d.
1	5	0	0	1	8	0
2	1	10	0	1	8	0
3	3	5	0	1	8	0
4	1	5	0	1	8	0
5	2	1	6	1	8	0
6	3	10	0	1	8	0
7	1	10	0	1	8	0
8	3	10	0	1	8	0
9	15	9	9	2	12	3
10	1	9	6	1	7	0
11	0	6	0	0	12	4
12	2	1	0	1	2	8
13	0	10	0	0	7	4
14	3	6	0	0	17	8
15	3	1	0	0	14	3
16	0	19	0	0	8	8
17	0	8	0	0	8	8
18	1	16	8	0	2	7

This, however, is not the only objection to attempting to fix the money-rent on the basis of a detailed assessment of the value of the services, many of which are of such a nature that any assessment of them must be arbitrary and fanciful. For example, on what principle can the money value be determined of honorary service rendered once a year by a chief of the second class to a chief of the first class? Of such value is the service estate. It has however no material value, and if it is discontinued, the loss to the superior chief is in dignity and in general estimation, and not in money. The only way in which the value of this service can be estimated is, by looking to the price paid for it, that is, to the extent and value of the land given in return for it, and this leads to the conclusion at which the Commissioners have arrived, that it will be advisable to take a certain share of the produce of the lands as a fair equivalent for the loss of the services. There appears, however, to be no general desire to commute, and it is probable that, for some time to come, the tenants will go on performing their customary services; but when commutation becomes general, it will begin from below, and the labouring classes will pay a money-rent, while the class next above them, the overseers and superintendents, will continue to perform their service; that is, they will not elect to commute, but with the commutation of the labour, their occupation will be gone, and their service will be valueless. It is therefore a question, whether it would not be just to adopt the Russian rule, that, when four-fifths of the peasants of a commune (in Ceylon, a village) hold their lands at a money rent, the lord may insist on the remaining fifth paying such rent, in lieu of service—(See Mr. Michell's Report on Land Tenures in Russia, P. P. 75 of 1870, Pt. II., p. 101.)

Before the Ordinance was passed, the tenant was always at liberty to give up his holding whenever he was un-

willing to continue to perform the services which he rendered in lieu of paying a money rent. Under the Ordinance, he can still throw up his holding, or he can go on performing his service as heretofore, or he can retain the holding on payment of a money rent in liéu of the service. The proprietor has no voice in the matter. He cannot prevent his tenant from throwing up his holding, nor can he prevent him from commuting his services, nor has he any part in determining the amount of commutation, and so long as the service is duly rendered or the rent paid, the tenant cannot be evicted. The whole responsibility of guarding the rights of the landowners, and of securing to them a fair rent for their lands, has consequently devolved on the Commissioners. The mode of commutation which would be best suited to the circumstances of the country, and be most in accord with the customs and practice of the people, would be to make the payment in commutation of services a certain fixed share of the produce of the land— in fact to adopt the metayer system, which is generally followed throughout the country. This system is not regarded with favour by the majority of English writers on political economy. There is however high authority for not condemning it indiscriminately. In Italy it produces most satisfactory results. In Lombardy most of the farms are occupied by the metayers at half profit, and there the system of farming exhibits care, good order, and economy, in a high degree. Of Piedmont it is said by Châteauvieux, that »no country can bring so large a portion of its produce to market," and the account given by the same writer of the valley of the Arno, in its whole extent, both above and below Florence, effectually redeems metayer cultivation, so far as agriculture is concerned, from the reproaches of English writers [1].

[1] See Mill's Political Economy Bk. II Chap. VIII, and notes by Consul Colnaghi on Land Tenure in Lombardy, P. P. 75 of 1870, Part., II, p. 379.

The testimony borne by Sismondi to the system as existing in Tuscany, is still more favourable, shewing that the metayer class is fully comparable, in general condition, to a large proportion of capitalist farmers in other countries. It is, however, in respect of agricultural improvements that the commutation of services for a share of the produce, instead of a fixed money-rent, would prove of the greatest advantage. In the Kandyan Provinces it is to the chiefs and other large landowners that we must look for years to come for any hope of bringing about an improved system of agriculture. Rotation of crops is unknown. Year after year rice is grown on the samefield from seed the produce of the field the year before; the surface of the ground is barely scratched by a primeval plough—in some districts it is not ploughed at all, but only trampled by bullocks; manure is left to rot all around, and never applied to the fields, and the result even in a District so highly favoured as U'va as regards its water-supply, is, that the yield is often only four, five, and six-fold. If the interest of the only intelligent class in the country is destroyed, the prospect of improving the cultivation is indefinitely postponed. Adam Smith, after pointing out that metayers »have a plain interest that the whole produce should be as great as possible, in order that their own proportion may be so," continues, »it could never, however, be the interest of this species of cultivators to lay out, in the further improvement of the land, any part of the little stock which they might save from their own share of the produce, because the lord, who laid out nothing, was to get one-half of whatever it procuded." He adds, »the tithe, which is but a tenth of the produce, is found to be a very great hindrance to improvement [1]. In this passage the great author of the »Wealth of Nations" supposes

[1] „Wealth of Nations", Bk. III, Chap, 2.

that the metayer would, if he paid a fixed money-rent, enter on that improvement of the land which, as a cultivator for a share of the produce, he does not attempt. But in the Kandyan Provinces of Ceylon we find that the peasant-proprietor cannot be brought to adopt improved methods of cultivation, and it is the Government alone, as having an interest in the increase of its tythe or tenth share of the produce, that has hitherto done anything for the improvement and extension of cultivation, by a wise and liberal expenditure on works of irrigation, and importation of cattle and seed-corn. The only class which shews any disposition to follow the example of the Government are the chiefs and large landowners, whose immediate interest in the improvement of the land this Ordinance must ultimately lessen to a serious extent. The following passage from Châteauvieux [1] shews how nearly the metayer system in Italy finds its parallel here.

»It occupies" (he says) »and constantly interests the proprietors, which is never the case with great proprietors who lease their estates at fixed rents. It establishes a community of interests, and relations of kindness between the proprietors and the metayers, a kindness which I have often witnessed, and from which result great advantages in the moral condition of society. The proprietor, under this system, always interested in the success of the crop, never refuses to make an advance upon it which the land promises to repay with interest. It is by these advances, and by the hope thus inspired, that the rich proprietors of land have gradually perfected the whole rural economy of Italy; and it is to them that it owes the numerous systems of irrigation which water its soil, as also the establishment of terrace cultivation on the hils—gradual but permanent improvements, which common peasants, for want of means, could never have effected, and which could never have been accomplished by the farmers, nor by the great proprietors who let their estates at fixed rents, because they are not sufficiently interested. Thus,

---

[1] „Letter from Italy" translated by Rigby, pp. 295—6.

the interested system forms of itself that alliance between the rich proprietor, whose means provide for the improvements of the culture, and the metayer, whose care and labour are directed by a common interest to make the most of these advances."

Testimony to the same effect, as regards Austria, is to be found in Mr. Lytton's Report on Land Tenure in that country (P. P. 75 of 1870, Part II., p. 20) He says: —

»There can be no doubt whatever that every impulse in the way of agricultural improvement has come, and continues to come, exclusively from the great landowners. It is to them alone that the introduction of improved machinery, manure, drainage, breeds, &c., is owing, even in cases where such improvements have been successfully adopted by the small proprietors. In this respect the peasantry have shewn no iniative. My personal impression is that the two classes have mutually benefited, and greatly benefited, by their co-existence and juxta-position, and that the total annihilation of either class would involve a material disadvantage to the remaining one. But it is a notorious and striking fact that, in this most agricultural empire, agriculture flourishes only in those provinces where great estates and great landowners prevail; and that in all those parts of the country where the peasant-proprietor predominates, the state of agriculture is singularly rude and primitive."

If this is true of Italy and Austria, still more is it true of the hill-country of Ceylon, where the evil effects of too great subdivision of the land would be counteracted by co-operation between the large landowners and the perpetual tenants in agricultural improvements, and by maintaining the direct interest of the former class in increasing the produce. The Ordinance however requires that the commissioners shall fix the annual amount of money payment for which the service may fairly be commuted, and the Commissioners have therefore no alternative but to fix in money the payment to be made, taking a share of the produce as the basis of their calculation, and it

is to be hoped that the motives to exertion on the part of the tenant, secured in the possession of his holding in perpetuity on payment of a money rent, may ultimately produce their legitimate fruit, and by securing to him the whole benefit of his own exertions, that we may induce him to adopt those agricultural improvements, without which the food supply of the country wil never be permanently increased. The share which will be taken for the basis of this calculation, as the proprietor's portion is 15 per cent. of the average annual produce, in addition to which from the tenant's portion will have to be deducted the Government ground-rent, making the annual rent in some cases 22 per cent., in others 25 per cent., of the average annual produce, leaving the tenant 75 or 78 per cent. as the remuneration for his labour and interest on his capital [1].

On the estates of the chiefs and large landowners (Nin-

---

[1] Though the custom of giving out fields to be cultivated for share is general in Ceylon, the anda or share varies considerably in different parts of the country, but it is invariably, fixed by custom, and not determined by competition.

In some exceptionally fertile parts the ground-share is two-thirds or three-fourths of the produce, but in most cases the produce is shared equally after the Government tythe has been set aside, half of the seedpadi being supplied by the owner of the soil, and the cattle, implements, and labour being found by the cultivator. In other cases the seed-pádi is advanced by the landowner, the advance being repaid with 50 percent interest; in other the landowner finds the whole of the seed-pádi. Occasionally the whole of the Government tythe is taken from the ground share. Sometimes the landowner provides cattle, or clears the dams, or provides watchers, or undertakes some other portion of the work. In short, the customs, vary in every possible way. In part of the Seven Kórala a peculiar custom exists: the Government tythe is first set apart, and the remainder of the produce is then divided into four shares, gananda or landowners share, wel-anda or cattle-share, ví-anda or seed-share, and goyi-anda or cultivator's share. In some cases the cultivator has to give a small fee called maḍaran to the landowner, in addition to the ground-share.

dagam) the services, as already indicated, are of the greatest possible variety. Chiefs and Mudiyansélá perform various honorary services. Wellála tenants cultivate the home farm, accompany their lord on journeys, take their turn on duty at the manor-house. Duray tenants carry baggage and the lord's palanquin, while the Wahumpuray carry the palanquins of the ladies of the family, and also provide for the service of the kitchen; and though there is a complete absence of equality and system in the remuneration given for domestic services, all such services are provided for with the utmost care. A chief with several villages will draw his cook or his bath-boy for two or three months a year from one village, from another for four months, from a third for one month, &c., carefully arranging to have one on duty troughout the year. There are the potter to make tiles and supply earthenware; the smith to clean the brass vessels, and repair and make agricultural implements; the chunamburner to supply lime; the dobi or washerman, the mat-weaver (Kinnarayá) and the outcast Rodiyá, who buries the carcasses of animals that die on the estate, and supplies ropes, &c., made of hide and fibres. Others supply pack-bullocks for the transport of the produce of the fields, and for bringing supplies of salt and cured fish from the towns on the coast.

The relations between the proprietor and tenants are generally of a friendly character, and when the connection has remained unbroken for many generations, a strong feeling of attachment exists, and it is to this that may be attributed the readiness with which the proprietors have assented to the adoption of the view propounded by the District Judge of Kandy (Mr. Berwick), that the mere fact of the present holder being a son or heir of the tenant who preceded him, and died in possession, raises a presumption of pravéni, *i. e.*, hereditary title, which presumption is directly opposed to Kandyan tradition. Nevertheless the chiefs and priests have been generally willing to waive

all dispute as to the hereditary title, on being assured of the continuance of the customary services, or the payment, in lieu, of a fair rent. It may here not be out of place to correct a mistaken impression that several of the Kandyan estates, with their service tenants, have been sold to Court interpreters and Eurasian lawyers. In only a few cases have estates been sold away from the families of the local chiefs, and in these cases with the almost invariable result of the loss of all claim to service by disuse, the Kandyan tenant being peculiarly sensitive as to the social status of his lord. A few years ago one of the leading Advocates in Kandy acquired three estates, and after several years' litigation, he was compelled to get the original proprietor to take back the largest of the three, and the claim to services from the other two had to be abandoned. On the original proprietor resuming possession, the tenants returned to their allegiance.

The tenants on estates belonging to the Buddhist monasteries keep the buildings in repair, cultivate the reserved fields, prepare the daily offerings of rice, attend the priests on journeys &c. A remarkable case of religious toleration, which has become known in the course of the Service Tenures enquiry is perhaps deserving of mention. The tenants in the village Rambukandana, belonging to the ancient monastery of Ridi Wiháre, are all Mohammadans. The service which they render to that establishment is confined to the payment of dues and the transport of produce, &c., and has no connection with the services of the Buddhist Wiháre, and their own lebbe or priest is supported by a farm set apart by the Buddhist landlords for that purpose. There are thus Mohammadan tenants performing without reluctance service to a Buddhist monastery, and that monastery freely supporting a priest for its Mohammadan tenants. The head of this monastery has, from its foundation, been a member of the Tibbotuwáwé family. This is the most important of the nume-

rous private livings in Ceylon. When one of these becomes vacant, before one of the family to which it belongs has been ordained, here, as in England, a temporary incumbent is put in, who generally serves as tutor to the young heir.

On the Déwále lands, the service is most complicated and peculiar, the part which each tenant has to take in the annual processions being minutely defined; and it is to this that the popularity of the Déwále service is owing. These processions afford the ordinary villagers the only opportunities for a general gathering, and for taking part in a pageant and a show, and above all it is on these occasions that the social distinctions to which the Kandyans attach great importance, are publicly recognised [1].

Before closing this Report, it may not be out of place to refer to some misconceptions to which the discussion of the question of Temple Service has given rise. Even Lord Grey has spoken of a Buddhist priest as »performing some of the obscene and odious practices which that superstition requires" (Despatch to Lord Torrington, No. 2, of 13th April, 1847—see Sessional Papers XVIII. of 1869, p. 11.) In the present state of knowledge respecting Buddhism, such a statement could not be made. It is a religion which enjoins celibacy on its ministers, and forbids the taking of life, and is one continued protest against

---

[1] The most celebrated of these processions is the Perahera, which takes place at Kandy in Esala (July—August), commencing with the new moon in that month, and continuing till the full moon. It is a Hindu festival in honour of the four deities, Nátha, Vishnu, Kataragama (Kandaswámi). and Pattini, who are held in reverence by the Buddhists of Ceylon as deviyo who worshipped Gautama, and are seeking to attain Nirwána. In the reign of King Kirtissri (A. D. 1747—1780), a body of priests who came over from Siam, for the purpose of restoring the Upasampadá ordination, objected to the observance of this Hindu ceremony in a Buddhist country. To remove their scruples, the king ordered the Daladá relic of Buddha to be carried thenceforth in procession with the insignia of the four deities; nevertheless, the Perahera is not regarded as a Buddhist ceremony.

everything that is cruel, obscene, and odious. Another writer (p. 13) speaks of the »Temple-ridden District of Sabaragamuwa". Sabaragamuwa is one of the largest Kandyan Districts; it has only 73 temple villages, the same number as in the small District of Nuwara Eliya; while in Kẹgalla there are 180, in Kandy proper 218, in Badulla 252, and in Seven Kórala (Kurunẹgala) 421. Another writer (p. 22) attributes to the assumed harshness and design of a proprietor, evils which are really attributable to the procedure in our Courts, which is dilatory, technical, and expensive, and to the application, »with Chinese exactness", of English maxims and practice to a complicated native system to which our laws are utterly inapplicable. It is remarkable that no writer on this subject has hit the great blot of the system, which is, that when a perpetual tenant is evicted for non-performance of service, no account is taken of the value of his interest in the land. In Portugal, if such a tenant is evicted, his right in the land is sold by auction, and this rule is, in effect, adopted by the Ceylon Ordinance, which provides that, in the last resort, the proprietor may proceed to the sale of the panguwa or holding subject to the performance of services, or payment of commuted dues; but he cannot now, as was formerly the case, evict the tenant without compensation, and resume possession of the holding. In the same selection of papers (p. 15) the following passage occurs: —

»It will naturally be surmised that the serf villages are in a more neglected and miserable condition than those of other classes, and such is the fact where the system prevails largely as in Sabaragamuwa. Its presence is seen in the miserable and squalid huts of the peasants, their neglected fields, the absence of children, and the degenerate appearance of the people-quite a contrast to the neat villages, careful cultivation, and superior appearance of the men in villages (for instance, Seven Kórala) equally favoured by position and climate".

The most careful enquiry and comparison have failed to establish any one of these statements. On the contrary, the condition of the people of Sabaragamuwa is far to be preferred to that of the inhabitants of Seven Kórala, and if a comparison be made between a service village and any adjoining village held by peasant-proprietors, and not liable to service, the result will be in favour of the former. This is admitted on all hands, and is attributable in a great measure to the greater security the service tanants possess from the settlement of the village boundaries in reference to the hén̥ (*vulgo* chenas) or commons, which, though cultivated in the most rude and primitive way, are the utmost value to the poorer classes. The system of hén̥ cultivation is to clear the woods by fire and sow crops in the ashes, without any preliminary ploughing, and, after taking one crop, to abandon the land for seven, ten, fourteen, or even twenty years, till the wood has grown up again [1].

---

[1] The héna or chéna, as it is called, is one of very great importance. In the hill-country every field has its appartenant héna, and in some villages the peasants live entirely on the produce of their hén; but it is often difficult to determine where the private hén end and the Crown forests begin. The peasants constantly try to encroach on the Crown forests, while the Revenue officers, in their anxiety to preserve the Crown property, occasionally lay claim to and stop the cultivation of private hén. A permanent settlement of the boundaries of Crown forests and hén is much required, and an intelligent system of licensing the cultivation of those Crown hén which would not become valuable as forest land for many generations. To refuse to allow the cultivation of hén altogether, is often to condemn a whole village or district to starvation, and yet this has been attempted at times, in complete ignorance of the real state of the case. On one occasion, the temporary administrator of the Government publicly told a deputation that the Government was determined to put down chéna cultivation, as the chéna plant was a most noxious weed, which exhausted the soil, &c. — Fortunately, the deputation did not understand English, and the interpreter failed to explain the reasons of the temporary head of the Government.

There is one question connected with the Wihåre and Déwale estates, which must before long force itself on the consideration of Government. There is no means of ensuring the due application of the rents from these estates to their legitimate purposes. The labour which should be employed on the repair of the ecclesiastical buildings is frequently taken for the erection of private buildings of the priests and lay incumbents, and the dues are often not accounted for. The complaints of misappropriation of the temple property are frequent. Even the land is sometimes sold to ignorant purchasers, and when the services are commuted, this misappropriation, if not checked, will increase, to the serious demoralization of the priests Basnáyakas. If the revenues are not devoted to their original purpose, they should be employed in education or otherwise, for the benefit of the people, and not be apappropriated to the personal use of Buddhist priests and Basnáyakas. In a village near Badulla, nearly the whole of the land is in the hands of one family, which holds the office of Basnáyaka of the Déwále to which the village is said to belong. But the Déwále is in ruins, the processions are not conducted, and the Government gives up its tythe only to enrich a private family.

This Report cannot be brought to conclusion without acknowledgment of the benefit which the Commissioners have derived from an perusal of the Reports from Her Majesty's representatives, respecting the tenure of land in the several countries of Europe (laid before Parliament in connection with the Irish Land question), and especially from the lucid exposition by Mr. Harriss-Gasstrell of the principles adopted in the Stein-Hardenberg legislation in Prussia.

Maha Eliya
29th April, 1871.

JOHN F. DICKSON.
Service Tenures Commissioner.

BIJLAGE B.

Ordinance enacted by the Governor of Ceylon, with the advice and consent of the Legislative Council thereof.

No. 10.—1861.

CHARLES JUSTIN MACCARTHY.

To consolidate and amend the laws relating to Public Thoroughfares in this Colony.

WHEREAS it is expedient to consolidate and amend the laws relating to Public Thoroughfares in this Colony, and to make other provisions respecting the same; IT IS ENACTED BY THE GOVERNOR OF CEYLON, with the advice and consent of the Legislative Council thereof, as follows:

Preliminary.

1. THE Ordinance No. 8 of 1848, entitled »*To make provision for the formation and improvement of the means of communication in this Island*"; the Ordinance No. 14 of 1848, entitled »*To alter in certain respects the Ordinance No.* 8 *of the year* 1848, *and to extend its operation to the maintenance of Public Tanks and other means of Irrigation*" and the 16th, 17th, 23rd and 24th clauses of the Ordinance No. 16 of 1844, entitled »*An Ordinance for the preservation and improvement of Streets, Roads, Thoroughfares, and public places within Towns, and of the Public Roads, navigable Rivers, Lakes and Canals of this Island*", are repealed, save and except rights which shall have accrued, liabilities which shall have been incurred, acts which shall have been done, and all proceedings or matters which shall have taken place before this Ordinance shall come into force.

2. THIS Ordinance may be cited for all purposes as »The Road Ordinance, 1861".

3. THIS Ordinance shall come into operation on the first day of January, one thousand eight hundred and sixty-two.

4. IN the construction and for the purposes of this Ordinance (if not inconsistent with the context or subject matter) the following terms shall have the respective meanings hereinafter assigned to them; that is to say:

»*Thoroughfare*" shall mean any public road, canal, or river.

»*Road*" shall include all public carriageways, cartways, and pathways, as well as all bridges, drains, embankments, causeways, and ditches belonging or appertaining to a road, and such waste land adjoining any road as may have been reserved for its protection or benefit, throughout, the Island; also, all public places in any Town.

»*Canal*" shall mean any public canal, and shall include the full extent of water-way from bank to bank, together with the sides, towing-paths, embankments, drains and ditches, thereto belonging.

»*River*" shall include all public navigable streams, lakes, estuaries, creeks, and inlets of the Sea, and all towing paths and embankments thereto belonging.

»*Centre of the Road*", shall be deemed to be the centre of the part thereof commonly used as a thouroughfare.

»*Town*" shall mean any place within the limits of which a Police Force is, or shall hereafter be, etablished by the Governor, and any place included in any Proclamation issued or to be issued by the Governor under the provisions of the Ordinance No. 10 of 1848.

»*Householder*" shall mean the owner, or part owner, or lessee, or principal occupant of the house in which such person resides.

»*Inhabitant*" shall mean a person who, being in this Colony, has resided therein for three months or upwards.

»*Rest-house*" shall include any Amblam, Maddum, or other public building for the shelter of travellers.

»*Ox*" shall include buffalo, and all cattle.

»*Horse*" shall include all animals, except oxen, commonly used in drawing any kind of carriage.

5. ALL notices required to be given by this Ordinance shall be in the English, Singhalese, or Tamil language in the discretion of the Provincial Committee; and every notice addressed to any person may be served either personally upon such party, or by leaving it with some member of his household, or by affixing it to some conspicuous part of his residence.

6. THE several forms in the Schedule of this Ordinance, or forms to the like effect, shall be deemed good and sufficient.

7. THE powers and duties vested by this Ordinance in, and imposed upon, the Commissioner of Roads shall and may be exercised and discharged by any Assistant Commissioner of Roads within the limits of his authority, under the control and direction of the Commissioner of Roads.

General Provisions.

8. It shall be lawful for the Governor with the advice of the Executive Council, by Proclamation, to declare that any Road, Canal, or River, shall be deemed to be a principal Thouroughfare for the purposes of this Ordinance, and such Road, Canal or River shall from the time specified in such Proclamation, be deemed to be a principal Thouroughfare accordingly. Provided that all Roads, Rivers, Lakes and Canals, which have been dedeclared principal Roads, Rivers, Lakes or Canals, under the Ordinance No. 8 of 1848, shall be deemed principal Thouroughfares for the purposes of this Ordinance.

9. IT shall be lawful for the Governor, with the advice of the Executive Council, and on the application of the Provincial Committee, to order that any existing road be

stopped up, diverted, or turned, and to substitute some shorter or more commodious course for any road so diverted or turned, as the public advantage may require. And it shall also be lawful for the said Governor and Council to order any new road to be opened, or any road to be widened and enlarged, in such manner as they shall think fit. And if in the execution of any such order it shall become necessary to take possession for the public use of the land of any person, it shall be lawful for the Chairman of the Provincial Committee, and he is hereby empowered, subject to the approval of the Governor, to make an agreement on behalf of the Government with the owner, for the recompense to be made for such land, and for any building, tree, or fence thereon, either by allowing him to possess the ground, or part of the ground, of the former road, or by the grant of other Crown land in exchange, or by payment in money. And the land of any person taken possession of by the Chairman of the said Committee in persuance of such agreement, shall vest in the Government, without any formal transfer thereof, and the Certificate of such Chairman, that any person has been allowed by the Governor to possess any part of the ground of the former road or other Crown land together with a Survey thereof, shall be a sufficient title of the right of such person to the same. And if the said Chairman cannot agree with such owner as to the recompense to be made, or if the owner cannot be found, or if it be not thought advisable to enter into any such agreement, then proceedings may be taken for obtaining possession of such land, and for compensating the owner, in the manner prescribed by any Ordinance in force at the time, providing means for taking private lands for public uses.

10. THE several Districts and Divisions into which the Colony has been divided under the authority of the Ordinance No. 8 of 1848, shall continue to be the Districts

and Divisions for the purposes of this Ordinance, so long as any such District or Division shall not have been altered in manner hereinafter provided.

11. IT shall be lawful for the Governor, with the advice of the Executive council, by Proclamation to alter and vary any District of Division into which this Colony has already been divided under the authority of the Ordinance No. 8 of 1848, or into which it may at any time hereafter be divided for the purposes of this Ordinance. Provided that any such alteration of a District shall take effect only from the first day of January thence next ensuing.

12. IT shall be lawful for any Provincial or Districts Committee for the time being to make and enter into, perform and execute, and compel the performance and execution of all such contracts and agreements, matters and things, and to commence and maintain all such suits as they shall deem necessary. And all such contracts and agreements shall and may be entered into and enforced, and all such suits be brought by them, in the name of the Provincial or District Committee of the Province or District respectively for which any such Committee is assigned to act, without specifying the names of the Members of any such Committee or the name of any Member thereof; and no action shall abate by reason of the death, resignation, retirement, or removal of any Member of any such Committee. And all suits the cause of which shall arise or accrue to any person whatsoever from or by reason of any contract or agreement or any other matter or thing, made or entered into, done or performed by any Provincial or Districts Committee in the execution of the powers vested in them by this Ordinance, shall be brought by such person against such Provincial or District Committee under the name and

title aforesaid. And the service of all processes in any such suit against any such Committee shall be made upon the Chairman thereof.

Provincial Committees.

13 FOR the purposes of this Ordinance there shall be in each Province a Committtee to be termed the Provincial Committee, to be constituted and appointed in manner following; — The Government Agent of the Province and the Commissioner of Roads, or in his absence any Assistant authorised by him, shall be the official members thereof; and it shall be lawful for the Governor to appoint not less than three nor more than five persons, of whom not least three shall be persons not holding office under the Government, to be the other members thereof. And the persons so appointed shall continue in office one year and no longer, unless again appointed in like manner. And the Government Agent shall be the Shairman of such Committee; and the Assistant to the Government Agent at the principal station in the Province, or the person acting in that capacity, shall be the Secretary to the said Committee; and such Secretary shall be present at, and make due record of all meetings of the Committee and of the resolutions and proceedings thereof.

14. ALL acts whatsoever authorised or required by virtue of this Ordinance to be done by any Provincial Committee may and shall be done and decided by the majority of the Members of the said Committee present at any Meeting thereof duly convened in manner hereinafter provided, such Members not being less than three of the whole number of the Provincial Committee, unless where by any of the provisions of this Ordinance one Member of the said Committee is expressly empowered to do and decide any act, matter or thing whatsoever. Provided that when the votes of the Members present in regard to any question shall

be equally divided, the Chairman, or in his absence the Commissioner of Roads or his Assistant, or in the absence of both the official Members, the Member chosen by the meeting to preside, shall, besides his vote as a Member, have a casting vote. And provided further, that if the Government Agent shall be absent from any meeting, the Secretary shall be entitled to vote upon any question.

15. MEETINGS of the Provincial Committee shall be held for the dispatch of business, at the office of the Government Agent for the Province, upon such day or days in every month as shall be fixed by any general Rule made by such Committee as hereinafter provided. Provided that if any two Members shall call upon the Chairman by writing under their hands to convene a special meeting of such Committee, it shall be the duty of the Chairman to convene such meeting within seven days from the receipt of such requisition, and two days' notice of the day apointed by him for the same shall be given by the Secretary to each Member thereof.

16. IT shall be lawful for the Provincial Committee to make such Rules and to prescribe such forms of accounts as to them may appear expedient for regulating the due conduct and management of the duties imposed on them, and on those acting under their authority, and on the District Committees and Division Officers in their Province; provided such Rules be not repugnant to or inconsistent with any of the provisions of this Ordinance, and that copies thereof be with all convenient speed transmitted to the Governor for the approval, amendment or disallowance thereof by the Governor, with the advicc of the Executive Council: and the said Rules so approved or amended shall thereupon become as legal, valid, and effectual, as if the same had been inserted herein. And it shall also be lawful for the Provincial Committee from time to time, to give general directions for the manage-

ment of their business to the District Committees and to the Division Officers within their Province; provided such directions be not repugnant to or inconsistent with the provisions of this Ordinance, or with any Rules made under the authority of this section.

17. EVERY Provincial Committee shall on or before the first day of July in every year transmit to the Governor a numerical Abstract of the Inhabitants resident within the Province, liable to the performance of labour under this Ordinance, distinguishing the number of such inhabitants belonging to each District and Division within the Province.

18. IT shall be the duty of every Provincial Committee on or before the first day of August in every year, to transmit to the Governor Estimates to be prepared by the Commissioner of Roads, under the direction of the Provincial Committee, of the amount which the Committee recommend should be expended during the ensuing year, upon any principal Road, River, Lake or Canal, or upon any Rest-house, or any proposed principal Road or Canal, or any proposed Rest-house, within the Province. And it shall be lawful for the Governor to make any alteration in any such estimates which may to him appear necessary, and to propose such estimates or amended estimates, or such of them as to the Governor may appear expedient, to the Legislative Council, in the Ordinance for making provision for the Contingent Expenditure of the Colony for the ensuing year. Provided that the amount of labour to be supplied for the performance of any works for which estimates my have been so proposed by the Governor and approved of by the Legislative Council, shall be distinctly stated in the Ordinance enacted for the same, and that the same shall not exceed two-thirds of the whole amount of labour due from the District or Districts within which it may be required to be performed, less two-thirds of

the necessary expenditure to be incurred in carrying out the provisions of this Ordinance.

19. THE charge of all public Rest-houses and of any premises belonging thereto, shall be vested in the Provincial Committee of the Province within which the same shall be situated. And it shall be lawful for the said Committee, with the approval of the Governor, to make such Rules as to them may appear expedient in respect to the letting or occupation of the same, and all such Rules shall be binding in law upon all parties in any manner using or occupying any such Rest-house, or any of the premises belonging thereto. And all sums which shall by virtue of any such Rules or otherwise be received from any person hiring, using or occupying any such Rest-house or premises, shall be paid to the Chairman of the said Provincial Committee, who shall defray therefrom the expenses necessary for the management of the several Rest-houses and premises within the Province.

20. EVERY Provincial Committee shall on or before the first day of April in every year transmit to the Governor Accounts, audited by two of its Members, shewing the amount of labour and money performed and paid on account of each District and Division in the Province during the preceding year, and of the several works for which the same shall have been applied. And there shall be appended to such Accounts copies of the certificates referred to in the 37th Section. And such accounts, with the copies aforesaid, shall be laid before the Legislative Council at its next Session.

21. EVERY person appointed a Member of a Provincial Committee shall be bound to act as such for the space of one year from the time of such appointment. And any person so appointed, who shall refuse to act as such for the time aforesaid, or who shall neglect to attend any

meeting of the said Committee without lawful excuse, or who shall on any occasion during such time wilfully neglect or refuse to perform any of the duties imposed upon him by this Ordinance, shall forfeit for such first-mentioned act of refusal, the sum of Ten Pounds, and for any other act of neglect or refusal the sum of Two Pounds. Provided that it shall be lawful for the Governor, upon good and sufficient reasons shewn to him, to permit any person appointed a Member of a Provincial Committee, to resign such office before the expiration of one year from the time of such appointment, and provided further, that no person shall, unless with his own consent, be appointed a Member of any such Committee within five years from the time of his having ceased to act in such office; but nothing in this Ordinance contained shall prevent any person appointed a Member of any such Committee continuing with his own consent, and upon a fresh appointment, to act as such for a longer period than one year.

22. IN case of the death, incapacity, resignation or departure from the Island of any Member of a Provincial Committee, the Chairmain shall report the same forthwith to the Governor; and it shall be lawful for the Governor to appoint some qualified person to supply the vacancy so created for the remainder of the period for which any such Member was bound to act. And any person appointed to supply any such vacancy shall be and become vested with all the powers and rights, and liable to the performance of all the duties, and subject to the penalties, conferred or imposed by this Ordinance on Members of the Provincial Committee. And until any such vacancy shall be supplied, the remaining Members or Member of any such Committee shall continue to do and perform all and every the acts, matters and things necessary for carrying into effect the purposes of this Ordinance, any thing contained in Section 14 relative to the number of

Members required to form a quorum at any meeting of a Provincial Committee to the contrary notwithstanding.

District Committees.

23. FOR the purposes of this Ordinance, there shall be in each District into which any Province has been or shall hereafter be divided, a Committee to be termed the District Committee, and consisting of the following Members, that is to say: — the Government Agent of the Province, or in his absence, the Assistant Government Agent of the District, or if there be none such, then such other person as the Provincial Committee shall appoint, — the Assistant Commissioner of Roads of the District, or such other Officer as the Commissioner of Roads shall appoint; and three other Members to be elected or appointed in the manner hereinafter mentioned. Provided that it shall be lawful for any Member of a Provincial Committee to be also a Member of any District Committee. And the said Government Agent, or in his absence, the said Assistant Agent, or such other person as may be appointed by the Provincial Committee as aforesaid, shall be the Chairman of such District Committee; and the said Assistant Agent, or in his absence, or if there be no such Assistant Agent, then any Member nominated by the Chairman shall be the Secretary thereof, and shall make due record of all meetings of the said Committee and of the resolutions and proceedings thereof. Provided that in the event of the absence of such Secretary from any meeting, the duties of Secretary may and shall be performed by any one of the Members present who shall be thereunto directed by the Member chosen to preside at such meeting.

24. ALL acts whatsoever authorised or required by virtue of this Ordinance to be done by any District Committee, may and shall be done and decided by the majority of the members of the said Committee present at

any meeting thereof, such members not being less than three of the whole number of the District Committee, unless where by any of the provisions of this Ordinance oné member of the said Comittee is expressly empowered to do and decide any act, matter or thing whatsoever. Provided, that when the votes of the members present shall be equally divided, the Chairman shall, besides his vote as a member, have a casting vote.

25. NO person shall be eligible as a Member of a District Committee, unless he shall be an inhabitant of the district for which the said Committee is assigned to act, and shall be of the age of twenty-one years or upwards. Provided that it shall be lawful for the Governor, from time to time, to require bij Proclamation to be published in the Government Gazette, that any members to be elected for any District therein named, should be able to read and write the English Language, and no person shall, after such Proclamation, be admitfed as a candidate for election, who does not possess such qualification.

26. EVERY person intending to offer himself as candidate, shall give at least ten day's notice in writing to the Chairman of the Provincial Committee of such his intention, and it shall be the duty of the said Chairman to publish the names of the candidates at the different places in which the election is held, as is hereinafter provided, before the election takes place.

27. THE Provincial Committee of every Province shall, once in three years, cause a general Election to be held in each district within the Province, for the election of the three Members for each of the District Committees within such Province, that is to say, the first of such Elections shall be held on an early day in the month of January, one thousand eight hundred and sixty two, and thereafter on such other day before the first day of January of every succeeding third year as the said Provin-

cial Committee shall appoint. The Committee may, if need be, appoint several places for holding the election, so as to secure that the elections should all be held in one and the same day. Provided that such Committee shall in every case cause notices to be published seven days at least before the day of such election, fixing the time and places of such election. A copy of such notice shall also be inserted in the *Government Gazette*, and affixed on the walls of the Cutcherry and Courts of every such District respectively.

28. EVERY election shall be held at the time and places fixed by the Provincial Committee as aforesaid, and in the presence of the Chairman thereof or of such other person as the Committee shall depute for that purpose; — that is to say, there shall be a separate election in respect of each class of the community, namely, the Europeans, the Burghers, and the Natives. Provided that for the purpose of such election every person shall be deemed a Burgher who shall be commonly known as such, and every person shall be deemed a Native who shall not be either a European or a burgher.

29. AT the time and places so fixed as aforesaid, the person holding the election, shall at once proceed to the election of the Member for the European Community, and thereafter of the Member for the Burgher Community, and lastly of the Member for the Native Community.

30. AT every such election, it shall be lawful for every male inhabitant between the ages of 18 and 55 years residing within the District and being a member of that class of the community for which the member is to be elected and liable to perform labour under the Ordinance, to nominate for election as a Member of the District Committee of the said District, any person who shall have offered himself as a Candidate for the said Office; and every such inhabitant shall be entitled to attend personally

at the time and place aforesaid, before the person holding the election, and declare to him the name of the Candididate for whom he votes. Provided that no person otherwise qualified, shall be entitled to vote, unless he shall produce a Certificate of the due performance by him of labour for the current year, or a receipt of the payment of commutation money in lieu of such labour. If the election should precede the calling out of labour in the District to which the voter belongs, it shall then be competent for him to produce the certificate or labour or the commutation receipt for the preceding year. Provided further that it shall not be competent for any inhabitant to nominate or vote for any candidate who may have already been elected by either of the other two classes for the same period.

31. THE persons holding the election shall record or cause to be recorded in a Book to be kept for that purpose, the proceedings had at such elections, and the number of votes for the several Candidates; and at the close of each election, shall publicly declare the names of the candidates for whom the greatest number of votes shall have been recorded; and shall communicate the same forthwith to the Chairman of the Provincial Committee. And such Chairman after having ascertained the result of the elections at all the places appointed for holding the same, shall publish the names of the Candidates elected by each class, for whom the greatest number of votes shall have been recorded in the aggregate, and who shall thereupon be deemed to have been duly elected. Provided that no person shall be deemed duly elected who shall have less than five votes in his favour. Provided also, that if the votes in favour of two or more of the candidates shall be equal, the Provincial Committee may at their discretion select any one of them declare him to be, and he shall thereupon be deemed to be, the duly elected Member.

32. IF any question shall be raised as to the right of any person to vote at any election, the person holding the election then and and there make such inquiry, as he may deem requisite, and shall declare whether the objection made be good or not, and the decision so made shall, for the purposes of the said election, be final. In all other questions relating to elections, or the legality thereof, the decision of the Provincial Committee shall be final.

33. IF upon the day fixed for holding any election no person shall offer himself for election, or no person shall be duly elected, it shall be lawful for the Provincial Committee either again to appoint a time and places for holding such election, giving such notice as they may deem sufficient, or, if they shall think fit so to do, to appoint some person to be nominated by themselves as the Member to represent that class of the Community in respect which no person shall have offered himself or been duly elected.

34. EVERY person so elected or appointed as a Member of a District Committee, shall be bound to act in such office, for the period of at least one year.

35. IN case of the death, incapacity, resignation, or departure from the Island, of any Member so elected or appointed as aforesaid, the Provincial Committee shall cause a fresh election to be held, after such notices, and in like manner as is hereinbefore provided in respect of general elections; and subject also to the provision in the 33rd Section contained. And every person so elected or appointed in place of another shall, except as is hereinbefore provided, be bound to act in the said Office for the remainder of the period for which the original Member was elected or appointed.

36. ANY person appointed as a Member of a District Committee, who shall refuse to act as such, shall be liable

to a fine not exceeding Ten pounds. And any member, whether elected or appointed, who shall, during the time that he is a Member wilfully neglect or refuse to perform any of the duties imposed upon him by this Ordinance, shall forfeit for any such act of neglect or refusal, the sum of Two Pounds. Provided that it shall be lawful for the Provincial Committee, upon good and sufficient reasons being shewn in that behalf, to permit any such Member to resign his office, before the expiration of the period for which he shall be bound to act therein.

37. IT shall be lawful for the District Committee, with the approval of the Provincial Committee, to apply the remaining amount of labour not appropriated for works referred to in Section 18, or any money paid in commutation thereof, less the proportion of the necessary expenditure to be incurred in carrying out the provisions of this Ordinance, for the repair, improvement, maintenance and formation of any minor Road or Path, River, Lake, or Canal, or any proposed minor Road, Path or Canal within the District. Provided that it shall be the duty of every District Committee, before commencing their works in any year, to transmit to the Provincial Committee estimates of the amount which the District Committee recommend should be expended during that year upon any minor Road or Path, River, Lake or Canal, or any proposed minor Road or Canal, within the District, copies of which estimates shall be forwarded by the Provincial Committee, to the Governor. And Provided further, that no work performed by the District Committee, shall be admitted into account and pass audit, unless the due and satisfactory performance thereof be certified to in writing by two Members of the Provincial or District Committee, and an entry thereof be made in the proceedings.

Division Officers.

38. THE District Committee of each District shall be

empowered from time to time to appoint as many Division Officers for such District as shall be necessary, and to award to them such salary or remuneration as they deem fit; and also from time to time to remove any existing or future Division Officer from his Office, and appoint another to succeed him. Provided that the several Division Officers elected or appointed under the authority of the Ordinance No. 8 of 1848, shall, unless removed by the said Committee, continue to be the Division Officers for the respective Divisions for which they were originally elected or appointed, receiving therefore such salary or remuneration as may have been agreed upon; and they shall perform the duties, and exercise the powers, and be liable to the penalties conferred or imposed by this Ordinance on Division Officers. And any bond or other security given by them for the due and faithful execution of their office, shall remain in force and be good and effectual as security for the due and faithful execution of their duties as Division Officers under this Ordinance.

39. IF any Division Officer shall die, or become incapable or disqualified, or resign or be removed from his office, the District Committee shall with the least possible delay appoint such person to the vacancy as they may deem fit.

40. NO person shall be eligible to be appointed a Division Officer, unless he shall be an inhabitant of the Division for which he shall be appointed, or shall reside within such distance from it as the District Committee shall determine.

41. EVERY person appointed a Division Officer shall within ten days from the time of such appointment, give security to Her Majesty, Her Heirs and Successors for the due and faithful execution of his office, in such amount as shall be determined by the District Committee. And such security shall be given by way of mortgage of im-

moveable property within this Island, or by deposit of money in such manner as the said District Committee shall appoint; and such mortgage bond shall be free of Stamp duty.

42. EVERY householder shall, whenever thereunto required by the Division Officer of the Division in which such householder resides, or by any person acting on behalf of such Division Officer, fill up a list (A) containing the number of inmates, and the name, age, and occupation of every male person, (including such householder himself, if a male) resident in his house, so far as the same shall be known to him. And the Division Officer, or person acting on his behalf, shall ask the persons mentioned in such list who are liable to perform labour under this Ordinance, who had not theretofore commuted or elected to commute, whether or not they elect to commute the same, and the purport of their reply shall be entered in the said list. And if any householder is unable to write, he shall furnish the required information to the Division Officer, or person acting on his behalf, who shall enter the same in such list. And any householder refusing or neglecting to comply with any such requisition, or wilfully giving false information to the Division Officer, or to the person acting on his behalf, as to any matter or thing required to be inserted in such list, shall be liable to a fine not exceeding Five pounds.

43. IF any male person who usually resides in the house of such householder shall be absent from home in some other Division at the time any such householder is called upon to fill up any such list, such householder shall inform the Division Officer, or person acting in his behalf, of the name, age, and occupation of such absent person, and also of the place to which he has gone and of the time when is expected to return, so far as the same shall be known to such householder; and any householder

neglecting or refusing to give such information, or wilfully giving false information, to the Division Officer, or to the person acting on his behalf, as to any such matter or thing shall be liable to a fine not eceeding Five pounds. And the said Division Officer, or person acting on his behalf, shall enter the name and other particulars respecting any such absent person in such list; and shall inform the District Committee of the name and supposed residence for the time being of such absent person.

44. EVERY Division Officer shall carefully preserve the lists mentioned in Section 42, for such period as the District Committee may direct. And he shall be bound to deliver the same at any time to the District Committee, if called upon so to do, and if the same are in his possession; and he shall at all reasonable times permit any inhabitant of his Division liable to perform labor to inspect the same.

45. EVERY Division Officer shall make and preserve such Lists and Returns, and shall conform to such instructions as the Provincial Committee shall from time to time by writing require and prescribe.

46. ANY Division Officer who shall commit any of the following offences, shall be liable to the punishment hereinafter specified in each case:

1. IF he shall neglect his duty in any thing required of him by this Ordinance for which no particular punishment is imposed, he shall be liable, for every such offence, to a fine not exceeding Five pounds.
2. IF he shall make default in the paying or accounting for any money received by him, within the time and according to the directions appointed by the District Committee, he shall be liable, for every such offence to a fine not exceeding treble the amount of the money so due,

3. IF he shall by any wilful act, either of commission or omission, commit, or attempt to commit, any fraud in the execution of his office; or shall wilfully or fraudulently alter, deface, destroy, or make away with any book, list, account, or document, in his charge or custody, or which he was bound to preserve, he shall be liable, for every such offenee, to such punishment, as the Court before which he shall be convicted may in its discretion award.

47. IN the case of the death, resignation, or removal of any Division Officer, the District Committee shall be entitled to receive and take possession of all books, lisst accounts, and other things relating to his office which were in his possession. And if any Division Officer so removed from, or resigning his office, or the representative of any deceased Division Officer, shall neglect or refuse to deliver within a time fixed by the said District Committee, the said books, lists, accounts and other things, he shall be liable to a fine not exceeding Five pounds for every day during which such neglect or re-refusal shall continue.

48. ALL Headmen and all Police and Peace Officers shall, when necessary, be aiding and assisting every Division Officer within their respective jurisdictions in the discharge of the duties imposed upon him; and every such Headman or Police or Peace Officer who shall wilfully neglect or refuse so to aid or assist, shall be liable to a fine not exceeding Five pounds.

Performance of Labor.

49. EVERY male inhabitant between the ages of eighteen and fifty-five years, shall be liable to perform six consecutive days labor in each year upon the Thouroughfares in this Colony, or on works necessary for the formation, repair, or improvement thereof, or in the collec-

tion and preparation of materials required for any such purpose, or on any work sanctioned by the Legislative Council under the authority of this Ordinance.

50. THE following persons are exempted from the liability to labor imposed by the preceding section:

(1.) The Governor.

(2.) ALL Officers, non-commissioned Officers and Soldiers belonging to the Staff, or to any Regiment or Corps of Her Majesty's Army serving in this Colony.

(3.) BUDDHIST Priests.

(4.) PIONEERS in the employ of Government.

(5.) INDIAN Coolies in search of or employed in agricultural labor in this Island.

51, IT shall be lawful for the District Committee upon proof to their satisfaction that any person resident within the District and liable to the performance of labor, is, either from disease, or bodily or mental infirmity, incapable of performing the same, to exempt such person from the performance thereof, either for life, or for such period as they may think fit.

52 NO person liable to perform labor shall be required to attend for the performance thereof on a Sunday, nor except during the customary hours of labor; nor on any principal Thoroughfare which shall be at a greater distance than fifteen miles from his residence, nor on any minor Thoroughfare which shall be at greater distance than seven miles from such residence.

53. EVERY Division Officer on being directed so to do by the District Committee, shall give notice to the inhabitants of his Division liable to perform labor, who have not elected to commute the same, to attend and perform such labor at the time and place, and in the rotation, appointed by the District Committee. And such notice shall be given by publication, by beat of tom-tom

in the Division, a reasonable time before the day appointed for the attendance of such inhabitants, and by affixing copies of such notice at convenient places within such Division; or otherwise, by serving on any or all of such inhabitants, a notice to each person to attend if the Districts Committee shall so order.

54. ANY person liable to perform labor as aforesaid and who has not elected to commute, who shall without lawful excuse (the proof of which excuse shall lie on the party accused,) fail to attend to perform such labor at the time and place appointed for that purpose, shall be liable to a fine not exceeding One pound. But it shall be the duty of the Division Officer, before commencing any prosecution in that respect, to report every such absent person to the District Committee, who after inquiry into the circumstances, may either direct a prosecution against any such person for the offence by him committed, or require such person, on pain of prosecution for the offence, to make instant payment, by way of fine for his neglect, of a sum equal to double the amount of commutation in the Province or District in which such person resides, and in default of such payment, may direct such prosecution to be instituted as aforesaid. And if such fine be duly paid, no further proceedings shall be had against any such person for the offence aforesaid; nor shall he be liable to perform any labour for the year; but payment of any such fine shall not be allowed to be made after the institution of any prosecution aforesaid.

55. IF any person attending to perform the labour due by him shall, without lawful excuse (the proof of which excuse shall lie on the party accused,) neglect or refuse to remain in attendance during the working hours or to perform a reasonable amount of work; or shall be

guilty of any drunkenness, wilful neglect, or disobedience of the orders of the Officer in charge of the work on which he shall be employed, or of idleness, or of not taking due care of the tools and implements entrusted to him, or of any other misconduct in the performance of the labor required of him; every such person shall be liable, for every such offense, to a fine not exceeding Two Pounds.

56. IT shall be lawful for any Person who has not elected to commute, to cause the labor due by him to be performed by a substitute, approved by the Chairman of the District Committee, or by the Officer in charge of the work on which he is to be employed. And the provisions of this Ordinance applicable to persons liable to perform labor, shall be deemed to apply to their substitutes.

57. IT shall be lawful for the District Committee upon the application of any person who may be employed upon any work, to pay to such person as subsistence money for every day that he may be so employed, a sum equal to one half of the ordinary rate of a coolie's wages, in the District in which such work shall be situated. Provided that any person applying for and receiving such payment, shall be liable to the performance of twelve consecutive days' labor exclusive of Sundays in the same year, and shall be subject to the provisions of sections 54 and 55, in respect of any offences therein mentioned.

58. IF any person shall claim to be exempted from the performance of labor by reason that his age is less than eighteen years or exceeds fifty-five years, or if at any time complaint shall be made that any person has been unduly exempted therefrom upon the like plea; or if any question shall he raised as to the rate of commutation which ought to be paid by any person for the labor due by him; or if any person shall refuse to labor upon any

work upon the plea that the same is situated at a greater distance from the place where he resides than that prescribed by this Ordinance, it shall be lawful for the District Committee of the District to which any such person shall belong to make such inquiry as they shall deem necessary, and to determine any such question; and the decision of such Committee shall be final.

Commutation of Labor.

59. IT shall be lawful for any inhabitant to commute the performance of the whole of the labor due by him for any year by a money payment of Three shillings for such year, or of such other sum, not exceeding Three shillings, as the Governor, with the advice of the Executive Council, may from time to time appoint in respect of the Province or District in which such inhabitant resides. Provided that the rates of commutation now payable in any Province or District, shall continue to be levied therein until altered by Proclamation.

60. ANY person who has heretofore commuted under Ordinance No. 8 of 1848, or shall hereafter elect to commute the labor due by him for any year, shall, without any further notice to or election by him in that behalf, be deemed and taken to have elected to commute the labor to become due by him for every succeeding year, and shall be liable for the amount of the annual commutation in respect of such labor, unless and until he shall have given notice in writing to the District Committee, one month at least before the end of the year in which any such notice may be given, that he no longer wishes to commute; whereupon a memorandum to that effect shall be made in the list of persons who have elected to commute, kept in the office of such District Committee, and notice thereof shall be given by the said Committee to the proper Division Officer, who shall make a similar entry in the list kept by him.

61. THE amount due by any person as commutation for the labor of any year, shall be deemed and taken to be a debt to Her Majesty, Her Heirs and Successors, and shall be payable to the Division Officer of the Division in which such person resides, at the time such person elects to commute, or afterwards on or before the first day of April in each year to such Division Officer, or to any person authorized by him to receive the same, and who shall give a receipt for the amount due signed by such Division Officer.

62. EVERY Division Officer shall grant a receipt for any commutation money received by him, to the person making such payment; and shall pay over all sums received by him as Division Officer, to the District Committee, at such times and in such manner as such Committee shall direct. And all such sums shall forthwith be deposited in the Cutcherry, to the credit of the Chairman of the Provincial Committee; and the order of such Chairman for the payment of any money, togheter with the receipt of the party to whom the same is paid in pursuance thereof, shall be a full and sufficient authority and discharge for any such payment. And all such receipts and orders for payment as are mentioned in this section shall be free of Stamp duty.

63. AFTER the first day of April in every year, it shall be lawful for the District Commiitee to cause a notice to be given, by beat of tom tom or in such other manner as the Committee shall deem expedient, requiring those who have failed to pay to the Division Officer as hereinbefore provided, forthwith to pay the amount due by them respectively, and a further sum of six pence, to such Committee, and intimating that if the same be not paid before a day to be mentioned in such notice, an order will be issued for the summary recovery of double the amount of commutation.

64. IF any person shall not pay the amount due by him as commutation, and the further sum of six pence to the said Committee, before the day specified in the notice mentioned in the preceding section, it shall be lawful for the Chairman of such Committee, to transmit to the Police Magistrate of the District in which such person resides an order (B) directing payment of double the amount so due to be made into the Police Court of such District, and the said Police Court shall proceed to enforce the same, and to deal with the person liable to make the same, in such manner as if a penalty for like amount had been imposed on him by the said Police Court. The sums so recovered shall be paid over to the Chairman of the District Committee, and shall be brought into account by him as sums recovered for and in respect of Commutation money. Provided that such recovery shall be no bar to any action by such person against the Division Officer or District Committee for damages on the ground that such recovery was unlawful.

65. IF any person who has paid the amount due by him as commutation shall deliver amy receipt given him by the Division Officer to any other person, in order that such last mentioned person may make use of the same in proof of his having paid any sum of money due by him, or for any other fraudulent purpose, both the person lending such receipt to another for any such purpose, as well as the person deceitfully making use of the same as a receipt granted to him, shall be guilty of an offence and be liable to such punishment as the Court before which he is tried shall impose.

Execution of Works.

66. THE direction and control of any work directed by the Governor and the Legislative Council to be undertaken under this Ordinance upon any principal thoroughfare, shalf be vested in the Provincial Committee; the

execution, however, of such work being left to the Commissioner of Roads for the time being, or such other officer as the Governor may direct. And the Provincial Committee shall, as hereinafter provided, furnish the said Commissioner of Roads or other officer with the amount of labor voted by the said Council for every such work, or shall from time to time pay for such labor out of the sums received by them in commutation of labor due under this Ordinance.

67. THE Provincial Committee shall, as soon as may be after any work shall have been directed by the Governor and the Legislative Council to be undertaken upon any principal thoroughfare, or proposed principal thoroughfare, inform the Commissioner of Roads or other officer, of the time at which they propose to commence such work. And it shall be lawful for such Provincial Committee, and they are hereby required to determine, as to them shall appear expedient, the amount of the labor due from each Division within their Province, to be applied to each such work. And the Provincial Committee shall inform each District Committee of the amount of labor to be furnished by each Division in conformity with such appropriation. And such District Committee shall forthwith cause notices thereof to be affixed to such conspicuous places within the respective Divisions as to them may appear expedient.

68. THE District Committee shall, subject to the approval of the Provincial Committee, have the application, direction, and control, as well as the superintendence of the amount of labour not appropriated for works undertaken upon principal Thoroughfares.

69. THE Officer in charge of any work to which this Ordinance is applicable, shall give to the persons who have duly attended to perform, and have properly performed, the labor required of them by this Ordinance for the year

in which they have been so employed, a Certificate (C) of the due performance of such labor. And any Officer who shall wilfully neglect or delay to grant such Certificate to any person justly entitled to receive the same, shall be liable to a fine not exceeding Five pounds. And any person who shall deliver any such Certificate to any other person, in order that such last mentioned person may make use of the same in proof of his having performed the labor due by him, or for any other fraudulent purpose, both the person lending such Certificate to another for any such purpose, as well as the person deceitfully making use of the same as a Certificate granted to him, shall be guilty of an offence and be liable to such punishment as the Court before which he is tried shall impose.

70. THE Officer in charge of any such work as aforesaid, shall inform the proper Division Officer weekly what persons have duly attended to perform, and have properly performed upon such work the labor due by them for the current year, and what persons have refused or neglected to do so.

.71. IT shall be lawful for such Officer, and for the servants workmen, and laborers employed by or under him, at all times and with all necessary and proper carriages and animals and other means, to enter upon any land adjacent or near to any existing or intended thoroughfare, and there severally to do and perform all acts, matters and things necessary for the purposes of tracing, measuring, making, working, opening, altering, turning, rerairing, clearing, improving or fencing any such thoroughfare, or for building, excavating, repairing, clearing or improving any bridge, fence, drain, dam, or ditch thereupon, or in any way connected therewith, or for performing any act, matter or thing under the provisions of this Ordinance.

72. IT shall be lawful for any such Officer, with the servants, workmen and labourers employed by or under

him, at all reasonable times and with all necessary and proper carriages, animals, and other means, to search for, dig, cut, take and carry away any water, timber, brushwood, stone, gravel, clay, or any other materials whatsoever, for the purpose of tracing, measuring, making, working, opening, altering, turning, repairing, clearing, improving or fencing, or in any way assisting in the tracing, measuring, making, working, opening, altering, turning, repairing, clearing, improving or fencing any existing or intended thoroughfare, or of building, excavating, repairing, clearing or improving any bridge, fence, drain, dam or ditch thereupon, or in any way connected therewith, or for the construction or repair of any lines or any buildings whatsoever required on or near any such thoroughfare for the use of any Officer as aforesaid, or any workmen, animals, carriages, persons or things employed in his service, in and from any land adjacent or near to any such thoroughfare, and to carray away the same through the ground of any person without being deemed a trespasser. Provided that no such materials shall be dug for, cut, or taken away, upon or from any yard, avenue to a house, or lawn, or any inclosed garden, plantation, field or wood, without the consent of the owner thereof, unless sufficient materials cannot conveniently be obtained from the neighbouring waste lands, or common, or abandoned grounds; in which case the said Officer may take any of such materials where he can conveniently procure the same. Provided also, that reasonable compensation for all materials so taken and for the damage done by the getting and carrying away the same, shall be made to the owner thereof. And provided further, that such Officer shall rail or fence off any quarries or pits from which any such materials shall be taken, so that the same shall not be dangerous to any person or animal.

73. IT shall be lawful for any such Officer when tra-

cing, measuring making, working, opening, altering, turning, repairing, clearing of improving any existing or intended thoroughfare; or building, excavating, repairing, clearing or improving any bridge, fence, drain, dam or ditch thereupon, or in any way connected therewith, to make and erect temporary buildings on any land adjacent or near thereto for the accommodation of such officer, or for the accommodation of the servants, workmen laborers, animals, carriages or things employed by him during the progress of the work; and to keep duly tethered and stablet all such oxen, horses and animals as may be employed by him, upon any lands near or adjacent thereto, and to continue so to keep the said oxen, horses and animals on such lands, for such time as may be necessary. Provided that no such building shall be erected, nor any such oxen, horses or other animals kept on any land which shall be under cultivation, nor where there are neighbouring waste lands or common or abandoned grounds available for the purpose; and provided further, that reasonable compensation for any damage done to the land shall in all cases be made to the owner thereof.

74. IN the tracing, measuring, making, working, opening, altering, turning, repairing, clearing or improving any existing or intended thoroughfare; or building, excavating, repairing, clearing or improving any bridge, fence, drain, dam or ditch thereupon, or in any way connected therewith, it shall and may be lawful for any such Officer to throw upon any land adjacent or near thereto, such earth, rubbish or materials as it shall or may be necessary to remove from the place of any such work.

75. IT shall be lawful for any such Officer to make a road through the grounds adjacent or near to any existing or intended thoroughfare during the execution of any work

thereupon or in any connected therewith; provided such road shall not run over any ground whereon any building stands, nor over an inclosed garden, or yard.

76. It shall be lawful for any such Officer to cut, and remove and place upon any ground adjacent or near thereto, all trees, bushes or shrubs, and all leaves or branches or roots of trees that shall grow in or overhang any thoroughfare, or cause any obstruction therein, and for that purpose to enter upon any land or premises, with such persons, animals and instruments as may be necessary, and to proceed to do therein all such things as may be necessary for the cutting, lopping, or removing of such trees, bushes, shrubs, leaves, branches or roots.

77. IT shall be lawful for any such Officer to put up or make fences, hedges, ditches, drains or banks by the side of any thoroughfare, whenever to him it shall appear necessary, and the owners or occupiers of land adjoining such fences, hedges, ditches, drains or banks shall, and they are hereby required to keep the same in good and substantial repair and order.

78. EVERY such Officer shall have power to make, scour, cleanse and keep open all ditches, gutters, drains or water-courses, and also to make and lay such trunks, tunnels, plats or bridges, as he shall deem necessary, for the protection, preservation, improvement, repair or construction of any road or canal, in and through any lands or grounds adjoining or lying near to such road or canal, or intended road or canal.

79. EVERY such Officer shall have power to lay any heap of stone, or gravel, or any log of wood, or any other matter or thing whatsoever, upon any road, and to allow the same to remain there, during the time such road is under repair, and for such time before the repairs are commenced, and after the repairs are completed, as

may be necessary for facilitating the making of such repairs, or for preventing damage to such recently repaired road; but he shall take due and reasonable precaution for preventing danger or injury to persons passing along such road.

80. EVERY person who shall sustain any loss or damage by reason of the exercise of any of the powers and authorities conferred by this Ordinance upon Officers in charge of works to which it is applicable, shall be entitled to receive compensation for the same; provided he shall make application in that behalf to the Chairman of the proper Provincial or District Committee at any time before the expiration of three months after the act, matter, or thing in respect of which such damage shall be alleged to have been done; and if he shall fail to make such application within the aforesaid period, his claim to compensation for the alleged injury may be disallowed, and he shall be barred from recovering the same. And the amount of compensation, if the same cannot be agreed to, may be decided by Arbitration, the Provincial Committee naming one Arbitrator, and the person claiming compensation, another. If the two Arbitrators cannot agree, they shall appoint an Umpire, and the award of the Arbitrators or Umpire, to be given in terms of the reference to be agreed to by the parties, shall be final.

81. EVERY Chairman of a Provincial or District Committee, within the limits of the Province or District for which such Committee is assigned to act the Commissioner of Roads, and every person authorised in writing by any such Chairman or Commissioner of Roads, shall and may by themselves, their servants, workman and laborers, exercise the several powers and authorities conferred by this Ordinance on Officers in charge of works to which this Ordinance is applicable.

82. EVERY person acting under the authority of this

Ordinance who shall, under pretence of performing any act under the authority of this Ordinance, use any unnecessary violence or give any uncalled for and vexatious annoyance, shall be guilty of an offence, and be liable, on conviction thereof, to any fine not exceeding Five pounds.

83. ALL persons who shall wilfully resist, obstruct hinder or molest, and all persons who shall incite, assist, or procure others, to resist, obstruct, hinder or molest any person acting under the authority of this Ordinance in the discharge of any duty, or the performance of any act which they shall be autorised or required to perform by this Ordinance, shall be guilty of an offence, and be liable, on conviction thereof, to a fine not exceeding Five pounds.

Encroachments.

84. AND WHEREAS the line of many thoroughfares has been altered to suit the purposes of private parties, and many obstructions and encroachments have been made in and upon the said thoroughfares, to the great inconvenience and injury of the Public; IT IS ENACTED, that whenever it shall appear to the Provincial or District Committee, that any building, inclosure or obstruction, shall have been raised or made in any thoroughfare, or on any waste or other ground immediately adjoining thereto and belonging to Her Majesty, it shall be lawful for any such Committee to demand in writing, of the person claiming to be the owner of the premises on which such building, inclosure or obstruction, shall have been raised or made, the production of every deed, document and instrument, upon which such person founds such claim; and if the occupier of such premises, not being himself the alleged owner, shall refuse to give full information respecting the name and residence of such alleged owner upon being requested so to do by any such Committee;

or if such alleged owner shall refuse to produce within ten days after being requested so to do, every deed, document and instrument upon which he founds his claim to the said premises, and which shall be in his possession; or if any such deed, document or instrument, shall not be in his possession, shall refuse fully to inform any such Committee upon application, in whose possession they are; or if any person having in his possession any such deed, document or instrument, shall refuse to produce the same within ten days after having been requested so to do in writing by any such Committee, every such occupier, alleged owner, and person so refusing shall be liable, to a fine not exceeding Five pounds. And it shall be lawfull for any such Committee, or any person thereto authorised by the Chairman thereof, to enter upon any premises upon which any such building, inclosure or encroachment shall have been raised or made as aforesaid, and upon any other premises whitsoever which it may be necessary to enter for the purposes of the survey hereinafter mentioned, and to make such survey of all such premises as may be necessary to enable any such Committee to ascertain whether such building or inclosure is an encroachment upon any thoroughfare, or upon any land adjoining thereto and belonging to Her Majesty.

85. THE deeds, documents and instruments in the preceding clause mentioned, shall be produced on the premises to which the same may relate, or at such other place as the Provincial or District Committee may require, and the power of demanding the production thereof, in the preceding clause given, shall be deemed and taken to include the power of making such examination of such deeds, documents and instruments, as shall be necessary; and every person refusing, or failing to permit such examinatiou of any such deed, document or instrument, to any party authorized under this Ordinance to demand

production thereof, and making such demand, shall be liable to any fine not exceeding Five pounds.

86. IT shall not be lawful for any person to commence any building, wall or fence along any thoroughfare, or to place any temporary fence or enclosure on any such thoroughfare, for commencing or repairing any such building or wall, without giving seven days' previous notice in writing to the Chairman of the District Committee of the District within which such building, wall, fence or enclosure is about to be commenced. And any person neglecting to give such notice, shall be liable to a fine not exceeding Five Pounds. And it shall be lawful for the Chairmann of the said Committee, with the sanction of the Provincial Committee, to cause any building, wall, fence or enclosure, commenced or erected without such notice, to be removed, and to recover the costs of such removal in the manner provided in Section 90 for the recovery of the costs therein mentioned. Provided that nothing herein contained shall be deemed to deprive any Provincial or District Committee of the power hereinafter conferred on them, of removing any such building, wall, fence or inclosure, if the same be ultimately discovered to be an encroachment, notwithstanding that no proceeding shall have been taken by them on the said notice.

87. NOTHING herein contained shall be construed to prevent any Public Officer, duly authorized in that behalf, from making temporary use of any part of any thoroughfare for the public service; nor to prevent the Chairman of any Provincial or District Committee from granting his license to the inhabitants for the erecting of temporary fences ad inclosures, in order to the building, pulling down or repairing of their houses and other buildings, or of temporary decorations within such province or district, provided the length and breadth of such inclosures be described in such licenee, and that there be sufficient

room for carriages and carts or boats, to pass. Provided that the person obtaining such license shall immediately after sunset, during all the time that the inclosure shall continue, if so required by the said Chairman of the Provincial or District Committee in such license, place and keep a sufficient light upon the premises till day-break; and any person removing or extinguishing such light, during such time, shall be liable to a fine not exceeding One pound.

88. WHENEVER it appears to a Provincial or District Committee, that the line of any thoroughfare within the Province or District for which such Committee is assigned to act, has been altered without proper authority, or has been stopped up, or obstructed, or encroached upon, such Committee shall give notice in writing to the occupier of the land from off which the said thoroughfare shall be alleged to have been turned, or upon which such stoppage, or obstruction, or encroachment shall be alleged to have been made, that a survey of the premises has been made by the authority of such Committee, and is open to the inspection of such occupier at a place to be therein mentioned, and that unless within one month from the service of such notice, he, or the person under whom he holds, shall take legal proceedings for establishing his title to such land, and for preventing the removal of any such obstruction or encroachment, the said Committee will proceed with the removal thereof, in manner provided by Section 90 of this Ordinance; and if no such legal proceedings are taken within the time specified, or being taken are not duly prosecuted, it shall be the duty of such Committee to cause any such obstruction or encroachment to be forthwith removed as hereinafter provided. Where legal proceedings are taken as aforesaid, it shall be incumbent on the party claiming to be the owner of the land from off which the line of any thoroughfare has

been alleged to have been altered or turned, or upon which such stoppage, or obstruction or encroachment shall be alleged to have been made, to prove his title to such land.

89. IF any plan or survey made by the authority of the Provincial or District Committee, shall be proved in evidence in any proceeding under this Ordinance, such plan or survey shall be deemed and taken to be conclusive proof of the facts exhibited therein, in so far as the claim of Her Majesty is concerned, unless satisfactory proof to the contrary shall be established by the party contesting such claim.

90. IT shall be lawful for the Provincial or District Committee, to give order verbally, or by notice in writing, to any person obstructing or encroaching upon any thoroughfare situate within the Province or District for which such Committee is assigned to act, forthwith to remove or abate the same. And if any such person to whom such order shall have been given, shall refuse or neglect to comply with the same within a reasonable time, or if there be any doubt as to who is the proper person to whom such order should be given, it shall be lawful for the said Provincial or District Committee, to cause any such obstruction or encroachment to be forthwith removed or abated; and for that purpose it shall be lawful for the said Committee, or any person thereto authorised in writing by the Chairman thereof, where necessary, to enter into any house, garden, inclosure or other premises, and to cause to enter therein such persons, with such instruments and things as may be necessary, and to proceed to do therein, or cause to be done, all such things as may be necessary for such removal or abatement. And upon the Chairman of the said Committee certifying to the Police Court of the District where such person resides, or where such obstruction or encroachment existed, the

costs which have been bonâ fide incurred in effecting such removal or abatement, such Court shall summon the party on account of whose non-compliance with any such order such costs were incurred, to appear before it on a certain day then and there to make payment of the costs which shall appear to such Court to have been properly incurred in that behalf. And if such party shall refuse or fail to make such payment forthwith, or within such time as the Court shall appoint, the Court shall proceed to recover such payment, in such and the same manner as it would proceed to recover any fine incurred under any sentence of such Court. Provided that if any removal shall be effected after the due production of all deeds, documents and instruments, affecting the title to such premises, and such premises shall nevertheless be adjudged to be the property of the party laying claim to the same, such Committee shall be liable in damages for all loss and injury occasioned thereby; but if the party claiming to be the owner of such premises shall refuse or neglect to produce all such deeds, documents and instruments, or if such deeds, documents and instruments, shall not be produced within ten days after application in that behalf, and any such Committee shall nevertheless have caused the removal of such building, inclosure or encroachment, then in the event of such premises being adjudged to be the property of the party claiming to be the owner thereof, any such Committee shall not be liable in damages for any loss or injury occasioned thereby.

Injuries to Thoroughfares.

91. WHOSOEVER shall commit any of the following offences on or relating to any thoroughfare, shall be liable to a fine not exceeding £ 5.

1. WHOSOEVER shall wilfully destroy, pull up, deface, trow down, break, or injure any mile-stone, mile-post, lamp-post or direction post, or any bridge,

battlement, arch, wall, dam, drain, sluice, lock, bank, abutment, mound, prop, post, lamp, railing, chain or fence belonging to any thoroughfare, or put up at or near any pit or quarry opened or used for getting road materials, —

2. WHOSOEVER shall wilfully and unnecessarily remove any fence, post, stone, log, or other thing, laid or put up, by the authority of the Commissioner of Roads, or of any Provincial or District Committee, on or in any thoroughfare, for the temporary prevention of the use thereof, or for preventing danger or injury to persons passing along the same whilst undergoing repair, —

3. WHOSOEVER shall, without such authority as aforesaid, gather, or heap up, or take away, any stones, gravel, sand, or other material, or any slutch, dirt, drift, or soil from any thoroughfare, —

4. WHOSOEVER shall lead or drive any ox, horse, pig, or other, animal from, or off, or on, or into any thoroughfare in such manner as to cause injury to the same, or shall suffer any such animal to damage the same, —

5. ANY owner or occupier of any land contiguous to any road, who shall suffer the passage of the water from such road, or from any ditch or drain leading therefrom, to be obstructed by making or leaving any way or passage from any road into the adjoining land, or into his house, without a sufficient sewer, gullet, or pipe underneath it; —or who shall suffer any water, filth, or other substance or thing to flow or run from such land or house, into or upon any such road, or shall suffer any accumulation of dirt or rubbish in any drain opposite to his house or land, to impede the flow of water, —

6. WHOSOEVER shall haul or draw upon any thoroughfare, any timber, stone, or other thing, otherwise than upon wheeled carriages, or shall suffer any timber, stone or other thing which shall be carried principally or in part upon wheeled carriages, to drag or trail upon such thoroughfare, to the damage thereof, —
7. WHOSOEVER shall make or cause to be made any dam, ditch, drain or watercourse upon or across, or shall otherwise break up or injure the surface of, any thoroughfare, —
8. WHOSOEVER shall attach additions to his house so as to project over the outer edge of the side drain of any road, or who shall by means of temporary supports or otherwise, expose goods or wares of any description over any portion of a road or its side drain, or who shall by causing carts to be loaded or unloaded in front of his dwellings, in any way injure the side drain.

92. IT shall be lawful for any Provincial or District Committee, to forbid all persons from riding or driving any kind of beast or carriage on any road within their Province or District, for such space of time as shall to them appear necessary, not exceeding one month after such road shall have been made or repaired; and any person who shall wilfully disobey such order (the same being duly notified by a notice affixed to a board or boards erected upon or near to such road), shall be liable to a fine not exceeding Five pounds.

93. IF the owner or occupant of any house or premises adjoining any road, by the side of which a drain shall have been made or excavated, shall require the means of access to such house or premises from such road, he shall be bound to place a bridge, platform or arch which shall in no case cover less than four feet of the length of such

drain. And it shall be lawful for the Provincial or District Committee of the Province or District in which such house or premises are situated, or for the Commissioner of Roads, if it shall come to their knowledge that any parties have access to any house or premises so situated without such bridge, platform or arch as aforesaid, to call upon the owner or occupant thereof forthwith to construct the same, and if he shall fail to do so within a reasonable time, to cause the same to be done; and to recover the costs thereof in the manner provided in Section 90 for the recovery of the costs therein mentioned.

Nuisances on Thoroughfares.

94. WHOSOEVER shall commit any of the following offences, shall, except where other provision is herein expressly made, be liable to a fine not exceeding £ 5.

1. WHOSOEVER shall turn, or suffer to be turned loose, any ox, horse, sheep, or goat, on any road or canal; or shall tie or tether any ox, horse, or other animal, of any description, so that any such animal can or shall make its way into any road or canal, unless such animal shall be so tied or tethered during the time required for loading or unloading of any cart or boat to which it may belong.

AND it shall and may be lawful for any person thereto authorised by the Chairman of a Provincial or District Committee, to seize any ox, horse, sheep, or goat, which he may find tied, tethered, or straying upon any thoroughfare within the Province or District for which such Committee is assigned to act; unless any such animal belong to any cart or boat, to which it is tied or tethered whilst the same is being loaded or unloaded. Provided that if the person authorised as aforesaid shall not be a Peace or Police Officer, every such animal seized by him shall be forthwith delivered into the custody of the nearest Peace or Police Officer. And every such Officer

seizing or receiving any such animal as aforesaid, shall forthwith report such seizure to the proper Police Court, and such Court shall, if at the time of such report no claim be made to such animal, direct such Officer to take the necessary steps for the save custody and maintenance thereof, and to publish such seizure in the usual manner. And no such animal seized as aforesaid shall be delivered to the owner thereof, unless upon payment into such Court of the sum of Two shillings, for the use of the person by whom the same shall have been seized, and of a further sum of three-pence for each day during which the same shall have been kept in the custody of the said Officer, for the use of such Officer. And if no person shall claim such animal, or pay such dues as aforesaid within ten days after the animal shall have been so seized, it shall be lawful for such Officer, and he is hereby required, to sell the same by public auction, and after payment of Two shillings to the person by whom the same may have been seized, and of the sum due to himself for the custody and maintenance thereof, to pay the remainder of the produce of such sale, if any, to the Police Court for the use of Her Majesty.

2. ANY owner of a pig found tied, straying, burrowing, or wallowing in any road or canal, shall be liable to a fine of Three shillings: and it shall be lawful for every person to seize, or shoot or otherwise destroy any pig that he may find tied, straving, burrowing, or wallowing in any road or canal; and such person may, if he choose, take such pig to any Peace or Police Officer of the District in which the offence was committed, who shall forthwith sell the same, and pay the produce of such sale to such person.

3. WHOSOEVER shall hang up or otherwise expose any mats, cloths, or other substances, on or at the side

of any road, in a manner calculated to terrify horses or endanger the passengers.

4. WHOSOEVER shall leave, or permit to be left, on any road to which this provision shall be extended as hereinafter mentioned, any cart or other carriage, without the oxen, horses, or other animals being yoked or harnessed thereto, unless such cart or carriage shall have accidentally broken down there, — and, in case of such accident, for a longer time than may be necessary for its removal.

5. WHOSOEVER shall drive any cart drawn by one or more bullocks, or suffer the same to remain in any Thoroughfare, between the hours of sunset and sunrise, without having a light attached thereto.

And it shall be lawful for the Governor, with the advice of the Executive Council, by Proclamation, to declare that the aforesaid provision shall extend and be applicable to any road in this Colony, or to any Section of such road, whenever it shall appear to the said Governor and Council that a sufficient number of halting places have been constructed along the same. And thereupon such provision shall extend and apply to any road, or section of a road, mentioned in such Proclamation.

6. WHOSOEVER shall leave any boat or raft in any canal in such a way as to obstruct the passage on such canal.

7. WHOSOEVER shall lay or throw any stones, bricks, raft, timber, sand, lime, dung, straw, rubbish, or scourings of any ditch or drain or other object or thing, on or in any road, river, or canal, and shall allow the same to remain there except for such a period as shall be absolutely necessary for the removal thereof.

AND WHEREAS it is customary in the cultivation of lands situated in the Peninsula of Jaffna to remove the stones from the same from time to time, and whereas the stones so removed are frequently placed upon the roads, IT IS ENACTED, that whenever any stones shall be found to be so placed upon any road within the District aforesaid, the placing thereof shall be deemed to be the act of the person in occupation of the land immediately adjoining, unless the contrary be proved, and such person shall be liable to the penalties herein provided.

8. WHOSOEVER shall lead or drive on any road, any cart or other carriage with timber, boards, iron or other goods, so that either end shall project beyond the wheels or sides thereof.

9. WHOSOEVER shall encroach on any thoroughfare, by making or causing to be made any building, platform, hedge, ditch or fence, or other obstruction upon or in any thoroughfare.

10. WHOSOEVER shall after having blocked or stopped any cart or other carriage in going up or down a hill or rising ground, cause or suffer to be or remain on any road, the stone, timber or other thingh with which such cart or other carriage shall have been blocked or stopped.

11. WHOSOEVER shall in any manner wilfully prevent any other person, or any carriage, boat, raft, or other conveyance under his care, from passing along any thoroughfare.

12. WHOSOEVER shall place or continue any kraal, or fence, or any other obstruction in any canal or river, so as to impede or in any way interfere with the convenient navigation thereof.

And it shall be lawful for the Provincial Committee to cause any such kraal, fence, or obstruction so placed or

continued as aforesaid, to be pulled up or otherwise destroyed, and to recover the costs thereof in the manner provided in Section 90 for the recovery of the costs therein mentioned.

PROVIDED that nothing herein contained shall render any officer in charge of any work on any thorougfare or any road contractor, liable to any fine for any act done by such Officer in the discharge of the duties of his office, or by such contractor in the necessary execution or performance of his contract; but if any such officer or contractor shall lay or cause to be laid any heap of stones, gravel, rubbish, or other matter whatever upon any road, and allow the same to remain there at night to the danger or personal damage of any person passing thereon, (all due and reasonable precautions not having been taken by him to prevent any such danger or damage,) such officer or contractor shall be liable to a fine not exceeding Five pounds.

95 IT shall be the duty of all Officers of the Police Force, and of all Headmen, Police and Peace Officers generally, to aid and assist in the prevention of all offences against this Ordinance within their respective jurisdictions. And every Officer of Headman, who, being cognizant of any such offence, whether upon his own view or upon the information of others, shall fail to make complaint thereof, before the duly constituted authority, or shall fail to act promptly and vigorously thereupon, shall be guilty of an offence, and be liable, on conviction thereof, to a fine not exceeding Five Pounds.

SCHEDULE.

A.

Division of *District of*

List of residents in the house of A. B. at

Number of Inmates	Names in *full* of Males	Age.	Condition.	Whether he elects to commute, or not.

Dated the *day of*

(Signed by Division Officers).

N.B. Any householder refusing or neglecting to fill up the above when required, or (if unable to write) to give the necessary information to the Division Officer, or wilfully giving any false information as to any matter required to be inserted herein, is liable to a fine of £ 5.

B.

Order for recovery of Commutation.

In the District Committee of

It is ordered that the persons whose names and residence are undermentioned do forthwith pay into the Police Court of——— the respective stums set opposite to their names, being double the amount of the Commutation due by them for the year 186 .

Names of Defaulters.	Residence.	Amount.
A. B.	*Galkisse.*	£0 6 0
C. D.	*Wellewatte.*	0 3 0

Given under my hand at *the* *day of* 186

Chairman Dist. Com.

C.

Certificate of performance of labor.

No.

I Certify that
of
duly performed six days' labor due by him for the year 186 , between the and of , with the working party employed at

(*Signed by Officer in charge.*)

(*Date*)

Passed in Council the Sixteenth day of October, one Thousand Eight Hundred and Sixty-one.

J. BAILEY,
Clerk to the Council.

Assented to by His Excellency the Governor, the Twenty-fifth day of October, One Thousand Eight Hundred and Sixty-one, and published by his Order.

W. C. GIBSON,
Colonial Secretary.

BIJLAGE **C.**

Ordinance enacted by the Governor of Ceylon, with the advice and consent of the Legislative Council thereof.

No. 13.—1866.

HERCULES G. R. ROBINSON.

An Ordinance to provide for the Construction, Up-keep and Repair of Branch Roads.

WHEREAS it is expedient to consolidate and amend the Branch Roads' Construction Grants-in-aid Ordinances of 1857, 1858 and 1865, and to provide for the Construction, Up-keep and Repair of Branch Roads: IT IS HEREBY ENACTED BY THE GOVERNOR OF CEYLON, with the advice and consent of the Legislative Council thereof, as follows: —

1. — *Preliminary.*

1. THIS Ordinance may be cited for all purposes as »*The Branch Roads' Ordinance* 1866."

2. THIS Ordinance shall come into operation on the date of the passing thereof.

3. IN the construction, and for the purposes of this Ordinance, the word »Proprietor" shall mean the sole or any joint owner of an Estate, and the word »Estate" shall mean a tract of land exceeding Fifty acres, cultivated or uncultivated, belonging to one person, or to several persons, and forming a separate or distinct property. PROVIDED that nothing in this Ordinance contained shall be held to apply to proprietors of Paddy lands or to lands cultivated with Paddy or other grain.

4. THE Ordinance No. 16 of 1857, entlited »*To promote the Construction of Branch Roads by Grants-in-aid,*" the Ordinance No. 11 of 1858, entitled »*To amend the Branch Roads Construction Grants-in-aid Ordinance,* 1857," and the Ordinance No. 13 of 1865, entitled »*An Ordinance further to amend the Branch" Roads construction Grants-in-aid Ordinances* of 1857 and 1858," are hereby repealed; except as to liabilities which shall have been incurred, acts which shall have been done, and all proceedings or matters which shall have taken place before this Ordinance comes into operation.

II. — *Construction of Branch Roads.*

THE proprietors of any three of more Estates, situated in the same District to which there is no available Cart Road, leading from some convenient principal Thoroughfare, may make application, in writing, to the Provincial Road Committee of the Province in which such Estates are situated, that the provisions of this Ordinance be extended to the said District; and shall set forth in such application, so far as they may be able to ascertain the same, the following particulars: —

(1.) THE name of the said District;

(2.) THE names of all Estates therein;

(3.) THE names of the proprietors, or, if unknown, of the resident managers;

(4.) THE extent (so far as is known) of the land belonging to such Estates under cultivation;

(5.) THE nature and quantity of the average annual produce of the cultivated Estates in such District;

(6.) THE estimated length in miles of Road required to be made, to connect such Estates in the District, with the most convenient principal Thoroughfare;

(7.) THE amount which, in the opinion of the applicants, will be required for the construction of the proposed Road.

If the Estates in any District fall within two Provinces, it shall be lawful for the Governor to choose the Province the Provincial Road Committee of which shall be empowered to act as provided by the Ordinance, — and, upon such choice being made, and published in the *Government Gazette*, the Provincial Road Committee of the Province so chosen shall have power to act as hereinafter provided.

6. ON receipt of such application, the said Provincial Committee shall give such public notice, by publication in three consecutive numbers of the *Government Gazette*, as they think necessary, of their intention to define the limits of the District, the Estates in which — if the proposal for the construction under the provisions of this Ordinance, of such Branch Road, be adopted by the proprietors of two-thirds of the acreage in such District, as hereinafter provided, — will become and be severally bound and liable for the amount of contribution towards the construction of such Road which the said Estates may be afterwards assessed at, in manner provided by this Ordinance: and in such notice the said Committee shall appoint the time and place at which they will take evidence, if necessary, and receive and consider the objections of any proprieter to his Estate being included within the limits of such District. And the said Committee, after making such inquiry as they may deem requisite, and considering any such objections, shall proceed to define the limits of such District; and shall enter a description ef such limits in the Minutes of their Proceedings. And the Chairman of such Committee shall thereupon transmit to the proprietor (or, in case of his absence from the Colony, to the resident manager — or, if

there be no resident manager, to the agent, if any, in this Colony, of the proprietor,) of Every Estate within the limits of such District, so defined as aforesaid a requisition (A) calling upon him to declare in writing, within such time as shall be therein specified, whether he desires that the provisions of this Ordinance should be extended to such District for the purpose of the construction therein of a Branch Road. If there be no known Agent, the Chairman shall cause such requisition to be affixed in some conspicuous part of the Estate, and published in three consecutive numbers of the *Government Gazette.* If no answer be sent to the said Chairman, within the time limited by such requisition, the person to whom the same was forwarded, shall be deemed and taken to have concurred in the proposal referred to therein.

7. IF it shall appear to the Provincial Committee from the replies to such requisitions, or otherwise, that the proprietors of two thirds at least of the acreage in any such District are desirous that the provisions of this Ordinance should extend and be applied to the said District for the purpose of constructing therein a Branch Road, the said Committee shall forthwith forward such application to Government, together with their report as to the necessity for such Road, and as to the line, direction, and terminus which they recommend, as best adapted for the general convenience of the District. And thereupon it shall be lawful for the Governor to direct the Commissioner of Roads to examine the said District, and to report as to the best mode of giving effect to the proposal, and to frame and submit an Estimate of the problable cost of properly constructing and metalling the proposed Road in such sections as the Provincial Committee shall determine.

8. UPON receipt of the Report of the Commissioner of Roads and of the Estimate prepared by him as afore-

said, it shall be lawful for the Governor, if to him, with the advice of the Executive Council, it shall appear expedient so to do, to propose such Estimate in the Ordinance for making provision for the contingent expenditure of the Colony for the ensuing year, or for any year thereafter, to be brought before the Legislative Council to be dealt with as any other Estimate so proposed. And if the Estimate so proposed be approved by the Legislative Council, and a sum of money equal to one moiety of the total cost of constructing the proposed Road be duly voted by the Legislative Council, the Proprietors of all the Estates within the limits of such Districts, so defined as aforesaid, shall become and be seseverally bound and liable for their contribution equal to the other moiety, in proportion to the rates to be determined by an assessment as hereinafter provided, and the same shall be a first charge upon the Estates respectively.

9. THE Provincial Committee shall proceed to assess the proportion due by each Estate, by dividing the sum of money, equal to a moiety of the total cost of constructing each section of the proposed Road, by the total number of acres of the Estates interested in and capable of using such section, (subject to the exception in Section 10 specified) and thus apportioning the amount due upon each acre. And the rate assessed by the Committee shall be binding and conclusive on all proprietors of Estates in such District. And the Chairman of such Committee shall thereupon transmit to the proprietor of each Estate (or, in case of his absence from the Colony, to the resident Manager, -- or, if there be no resident Manager, to the Agent, if any, in this Colony of the Proprietor,) a requisition, (B), calling upon him to pay into the Colonial Treasury, within such time as shall be therein specified, the amount of the contribution due by him to make up

the moiety by the Proprietors. If there be no known Agent, the Chairman shall cause such requisition to be affixed in some conspicuous part of the Estate. And the Chairman shall also cause a notice to be published in three consecutive numbers of the *Government Gazette*, specifying the Estates which will have to contribute towards the construction of the proposed Road, the sum each Estate is assessed at, and the time within which the several contributions are to be paid into the Colonial Treasury.

10. IF by reason of any Estate, or any portion not less than half of the entire extent thereof, being inaccessible or obviously unfit for cultivation, or having been cultivated and abandoned, or from other like cause, it shall seem to the Provincial Committee right to exempt such Estate or portion thereof from the Assessment, it shall be lawful for such Committee to do so, and to proceed in its assessment as if there was no such land in the District. PROVIDED, that to entitle a proprietor to such exemption he or the person representing him shall claim the same at the time and place appointed by the Provincial Committee for hearing objections of Proprietors or Agents to Estates included within the limits of the District as provided by Section 6, and shall, at his own cost and expense, satisfy the Committee, by such proof as it shall call for, that he is entitled to such exemption. PROVIDED further that, should the proprietor of any such Estate or portion thereof, or any person claiming under him, bring such Estate or portion thereof nevertheless into cultivation afterwards, and use the road for the purposes of, or with a view to such cultivation (of which facts the Provincial Committee for the time being shall be the sole and final Judge) it shall be competent for such Provincial Committee to call upon such proprietor or person to pay the sum which he would have been liable to pay had the Estate or portion thereof not been exempted from the

original assessment, and, in default of his paying the same, to proceed to recover such sum in the manner herein provided for the recovery of sums assessed. And the Provincial Committee shall apply such sum for the upkeep and repair of the road.

III.—*Completion and Repair of Branch Roads.*

11. IF, after any road shall have been commenced under the provisions of the Ordinances hereby repealed, or of the present Ordinance, the Estimate originally made shall prove insufficient for properly constructing and metalling the same, the Estates in the district (including any which may have been opened since the original assessment,) shall become and be held liable for a moiety of the further sum or sums required to complete the Road, and it shall be lawful for the Governor to direct the Commissioner of Roads to frame and submit further Estimates for the purpose aforesaid. And, on such further estimates being prepared, the Provincial Committee shall proceed, once or oftener, if necesrary, to assess the proportion due by the Estates in each Section of the road, to make up the moiety of such further estimates, and to take the further proceedings prescribed for the original assessment of the proportion due by each Estate under Section 9 of this Ordinance. And the rate or rates assessed by such Committee shall be binding and conclusive on all proprietors of Estates in the district, and shall be recovered as prescribed herein, and applied, with the other moiety to be contributed by the Government, (either by Labour under »*The Thoroughfares' Ordinance*, 1861," or money from the Treasury,) for the completion of the said road.

12. WHENEVER if shall be found necessary at any time to repair any road constructed under the provisions of the Ordinances hereby repealed, or of the present Ordinance, the Estates in the district (including any which

may have been opened since the original assessment,) shall become and be held liable for a moiety of the sum or sums required for making the necessary repairs (provided that the amount of Tolls which may be collected on such Road shall be deducted from the moiety assessed on the Estates) and it shall be lawful for the Governor to direct the Commissioner of Roads to frame and submit one or more estimates for such repairs. And, on such Estimates or Estimates being prepared, the Provincial Committee shall proceed to assess the proportion due by the Estates in each section of the road, to make up the moiety of such Estimate or Estimates less the Tolls as aforesaid, and shall take the further proceedings prescribed for the original assessment of the proportion due by each Estate under section 9 of this Ordinance. And the rate or rates so assessed by the Committee shall be binding and conclusive on all proprietors of Estates in the districts, and shall be recovered as prescribed herein, and applied, with the other moiety to be contributed by the Government (either by labour under the "*Thoroughfare Ordinance*, 1861," or money from the Treasury) for the purpose of repairing the said road.

IV.—*Recovery of sums assessed.*

13. IF any proprietor shall neglect or refuse to pay his proportion of the said moiety, for any of the purposes above specified, within the time fixed for the payment of the same, or shall be in default in the payment of the sums assessed under the Ordinances hereby repealed or any of them, it shall be lawful for the Provincial Committee to order proceedings to be taken for the recovery of the same. Whereupon the Chairman of the Provincial Committee or any person authorized by writing under his hand, shall proceed to seize the Estate assessed, and if the amount due, together with the costs and charges payable under Section 15 of this Ordinance shall not be

previously paid or tendered, to sell the said Estate so seized, by Public Auction, at any time not less than thirty nor more than sixty days from the time of such seizure. And the amount due by such Proprietor, shall be a first charge upon the Estate, but the said Estate having been seized and sold as aforesaid, the Proprietor thereof shall stand free from all further demands, and shall not be liable to have his other property or his person seized for the balance, if any, of such assessment. PROVIDED that, it shall be lawful for the other Proprietors, or any one or more of them, to advance the amount due by the Proprietor in default, so as to prevent delay in the construction of the road, without in any way affecting the right of the Provincial Committee to seize and sell as aforesaid, which it shall be obligatory on the Provincial Committee to do in such case, paying over from the proceeds the sum so advanced. PROVIDED further that in the case of a proprietor absent from the Island and not represented by any person therein, the sale shall not take place without notice of sale being published in the *Government Gazette*, for six months previous to the sale, and being affixed in some conspicuous part of the Estate.

14. IT shall be lawful for the person making the seizure to place and keep a person in possession of the land so seized as aforesaid, pending such sale.

15. IT shall be lawfull for the Chairman of the Provincial Committee, or any person authorized by him as aforesaid, to demand, take and receive from the person by whom money may be due as aforesaid, or from the owner or any joint owner of any property which may be lawfully seized for such non-payment as aforesaid, the several sums of money mentioned as follows: —

(1.) FOR cost of proceeding to the land of the party in default in order to seize the same, — a

charge not exceeding *one shilling* for every pound due.

(2.) FOR keeping a person in possession, — a charge not exceeding *one shilling* per day.

(3.) FOR the expenses of sale, — a charge not exceeding *sixpence* in the pound on the net produce of the sale.

16. IN the event of a sale of property seized, the Chairman of the Provincial Committee, at whose instance such seizure was made, shall, after deducting the amount due as aforesaid, and also the costs and charges payable under Section 15 (which said costs and charges such Chairman is hereby authorized to retain), restore the overplus, if any, arising from such sale, to the owner or joint owners of the property sold.

17. IF land be sold for non-payment as aforesaid, a Certificate substantially in form C. in the Schedule hereto annexed, signed by the Chairman shall be sufficient to vest the right, title and interest of the Proprietor in default in the purchaser, any law or custom to the contrary notwithstanding. Such Certificate shall be liable to the stamp duty fixed on conveyances of immoveable property, and tho any registration or other charges authorized by law, such duty and charges being payable by the purchaser.

18. THE Provincial Committee, the Chairman of which shall cause property to be seized and sold as aforesaid, shall, in the execution of the authority entrusted to them by this Ordinance, be civilly responsible in damages to any person who shall be aggrieved by reason of any irregularity of proceeding or abuse of authority on the part of such Chairman as aforesaid, or on the part of any person specially authorized by him as aforesaid. PROVIDED however that no such action shall be brought against the

Provincial Committee or any of its officers after the expiration of six months from the time that the cause of action shall have arisen.

V. — *General Provisions.*

19. IF costs shall be incurred in any suit, other than that provided by the preceding section, brought by or against the Committee for anything done under the provisions of this Ordinance, or if a Survey be indispensable to enable the Provincial Committee to act, and such Committee shall therefore order one to be made, such costs and the expenses of such Survey shall be payable by the Proprietors of the Estates in the District in equal proportions. And if any Proprietor refuse or neglect to pay his proportion when required to do so, the Chairman shall recover the same in the manner and subject to the provisions herein prescribed under the fourth division of this Ordinance relating to »Recovery of sums assessed."

20. IT shall be lawful for the Governor, with the advice of the Executive Council, to make the grant of the moiety voted by the Legislative Council, subject to such regulations for ensuring the due outlay and appropriation of the contribution, as well from the Public funds as by the proprietors, as the Governor, with the advice of the Executive Council, shall think fit from time to time to establish, either specially in each case, or generally applicable to all cases. PROVIDED that no Warrant shall be issued to the Treasurer for the payment of any such sum of money, or of any part thereof, from the Colonial Treasury nor shall any sum be issued by him from the said Treasury, until the other moiety of the estimated cost of constructing or repairing such Road, or so much of such moiety as the Governor may think necessary, shall have been deposited in the said Treasury by or on behalf of the proprietors of such Estates as asforesaid,

21. EVERY road, towards the construction or repair of which any money shall be issued from the Colonial Treasury, under the authority of this Ordinance, shall be deemed and taken to be a Public road to all intents and purposes.

22. IT shall be lawful for the Governor, with the advice of the Executive Council, by Proclamation in the *Government Gazette*, to direct that Tolls not exceeding those specified in the Ordinance No. 22 of 1861, entitled »*An Ordinance to consolidate and amend the Law in respect to the Collection of Tolls*," or in any Ordinance to be in that behalf hereafter enacted, shall be levied on any of the Roads which shall have been made or completed or repaired under the provisions of this Ordinance hereby repealed, or which shall be made or completed or repaired under the provisions of this Ordinance, and to determine at what place the Tolls so levied shall be collected, and the places from time to time in like manner to alter, and other places to establish instead thereof for the collection of such Tolls; and when the Tolls shall have been so etablished, the provisions of the said Ordinance No. 22 of 1861 or of any other Ordinance to be in that behalf hereafter enacted, shall, so far as they are applicable thereto, be of force in respect of the Tolls to be levied, in virtue of the Proclamations to be made as aforesaid, and shall be read and construed as if the said Provisions had been expressly enacted as applicable to the said places, and shall be applied, observed, and put in execution accordingly.

23 In case of the absence from the Colony of the proprietor of any Estate, the resident manager — or, if there be no resident manager, the agent, if any, in this Colony, of the proprietor, — shall and may represent such proprietor, and act for him in all matters and things which it may be lawful or necessary for such proprietor to do

under any of the provisions of this Ordinance. If there be no known Agent, notice affixed on the land and published in the *Government Gazette* shall be deemed notice to the Proprietor·

24. THE provisions, regulations an directions in the »*The Thoroughfares Ordinance*, 1861" contained, so far as they are applicable to the making and repairing of Roads, and not inconsistent with this Ordinance, shall be of force in respect of the Roads to be constructed or repaired under this Ordinance, and shall be read and construed as if such provisions, regulations and directions had been inserted herein as applicable to the said Roads, and shall be applied, observed, and put in execution accordingly.

25 WHEREAS the Road leading from the Gampolla and Pusselláwa Road to Pupuressa and known as the Pupuressa Road was originally constructed by the Proprietors of certain Estates, and it is expedient to provide for its upkeep and repair as if it were a Branch Road constructed under this Ordinance: It is enacted that, henceforward, such Road shall be treated as a Road made under this Ordinance and provision shall be made for its upkeep and repair as if it had been originally constructed under the provisions of this Ordinance.

26. THE provisions of this Ordinance shall be held to apply to all assessments of lands made since the First day of September last under the provisions of the Ordinances hereby repealed.

SCHEDULE.

A.

(*Section* 6.)

Office of the Provincial Committee,
Kandy 18 .

To
Proprietor (*or Resident Manager*) of Estate.

Sir,

It has been proposed to construct a branch Cart-road leading from the main road near the mile post (*or* at the village of) to the District of in which your Estate is situated, under the provisions of „The Branch Roads Ordinance, 1866;" and I am therefore to request you will fill up the accompanying paper, and return the same to me before the day of next ensuing, in failure whereof you will be deemed to have concurred in the said proposal.

I am, Sir,
Your obedient Servant,

Chairman Provincial Committee,

(*Paper referred to in the foregoing Letter.*)

18 .

To the Chairman of the Provincial Committee for the *Central* Province, *Kandy.*

Sir,

I hereby declare that I (do *or* do not) desire that the provisions of „The Branch Roads' Ordinance, 1866," should be extended to the District of , in which my Estate (*or*, the Estate under my management) called is situaded. for the purpose of the construction of a branch Cart road to the said District, from the main road to near the mile post (*or*, at the village of)

I am, Sir,
Your obedient Servant,

Proprietor (*or*, Resident Manager or Agent)
of Estate.

B.

(*Section* 9.)

Office of the Provincial Committee,
18 .

To
Proprietor (*or Resident Manager or Agent*) of Estate.

Sir,

The Governor, with the advice and consent of the Legislative Council, having agreed to grant a moiety for the construction (*or* completion or repair *as the case may be*) of a branch Cart Road, leading from

the main road near the mile post (*or* at the village of) to the District of in which your Estate is situated, the Provincial Committee, acting under the provisions of „The Branch Roads' Ordinance, 1866," have assessed the proportion due by your Estate at £ which sum you are hereby required to pay into the Colonial Treasury, on or before the day of 18 .

I am, SIR,

Your obedient Servant,

Chairman Provincial Committee.

C.

(*Section* 17.)

Whereas of was in default in the payment of the moneys due by him as contribution for constructing (*or* completing *or* repairing *as the case may be,*) under the Branch Roads Ordinance, 186 , and became liable in the sum of £ inclusive of costs, and made default in the payment thereof; and whereas his property was seized in conformity with the said Ordinance, and sold, also in conformity therewith, on the day of and the same was purchased by for the sum of £ which has been duly paid by the said

Now know ye that I *Chairman of the Provincial Committee* by virtue of the powers vested in me by the said Ordinance, do hereby certify that the following property; to wit: (*here describe the property accurately*) has been sold and purchased by of for the sum of which he has duly paid, and that the right, title and interest of the said in the said premises are and shall hence-forward be vested in the said his heirs, executors, administrators, and assigns for ever.

Given under my hand at this day of

Passed in Council the Fifth day of December, One thousand Eight hundred and Sixty-six,

JAMES SWAN,

Acting Clerk to the Council.

Assented to by His Excellency the Governor, the Seventh day of December, One thousand Eight hundred and Sixty-six, and published by his Order.

WILLIAM CHAS. GIBSON,

Colonial Secretary.